

Verschijnt tweewekelijks (niet in juni, juli, augustus, september) Afgifteskantoor: 1050 Brussel 5. Verantwoordelijk uitgever: Goert Boelens, Pleinlaan 2, 1050 Brussel

HILOK
Datum 16.06.92
Nr
Klass. 3.8

De Moeial

...Studentenbidschrift van de Vrije Universiteit Brussel, i.s.m. BSG, VO en Dienst Kultuur...

Inschrijvingsgelden: studenten halen belangrijke slag thuis

Verstrekkende uitspraak Arbitragehof is koude douche voor politici en Rektoren

Inschrijvingsgelden zijn altijd een belangrijk thema in de studentenbeweging geweest, niet alleen omdat het de directe "toegangsprijs" tot het onderwijs is in de meest directe zin, maar ook omwille van de symbolische waarde. De inschrijvingsgelden zijn zowel door regeringen als academische overheden gebruikt om de lasten van het sociaal beleid, gevolg van de politieke beslissingen in de jaren '60 en '70 om het hoger onderwijs te democratiseren.

De laatste jaren is de tendens, die zich in 1978 met de plotse verhoging van het inschrijvingsgeld naar 10000 Bfr., om besparingen in het hoger onderwijs te compenseren en om de sociale voorzieningen hoe langer hoe meer door de student zelf te laten betalen, zich steeds sterker doorgezet. Men schaamt er zich tegenwoordig niet meer voor te zeggen dat het maar normaal is dat de studenten voor de "diensten" die ze "geleverd" krijgen; de grondgedachte van de democratisering, nl. dat onderwijs een elementair mensenrecht is en dus een maatschappelijke prioriteit, werd grotendeels aan een aantal zuil/politieke belangen en de algeme-

me kruideniersmentaliteit van de meeste Vlaamse regeringsleden opgeofferd. Het studentenprotest was - o.a. omwille van het uitblijven van steun uit de academische en intellectuele wereld - slechts zeer gedeeltelijk in staat deze evolutie te keren.

Een gelijkaardige, zij het iets minder drastische - evolutie deed zich ook voor in het Franstalige landgedeelte. Toen echter in juli 1990 de Franse Gemeenschap per dekreteet een inschrijvingsgeldverhoging voor alle universiteiten uitvaardigde, oordeelde de *fédération des étudiants francophones (FEF)*, de zusterorganisatie van de VVS, dat het welletjes was en stapte naar het Arbitragehof en spande klacht in op grond van het feit, dat België in 1983 het *Sociaal Charter bij de Verklaring voor de Rechten van de Mens* ondertekend heeft. Dit Charter, waardoor België verdragsrechtelijk gebonden is, stelt o.a. dat het lager onderwijs gratis moet zijn en verplicht, het middelbaar onderwijs gratis, en het hoger onderwijs moet gratisheid nastreven. De meeste politiciers zullen - zoals onze Vlaamse "kwaliteitskrant" schreef - toen zij dit Verdrag goedkeurden wel niet hebben beseft wat zij deden, en voor één keer gelukkig maar. Want het Arbitragehof besliste dat de Belgische regering inderdaad, op grond van dit Verdrag, geen maatregelen mag nemen die het hoger

onderwijs voor de student werkelijk duurder maken. Meer concreet betekent dat dat vanaf 1983 ten hoogste indexeringen van de toen geldende inschrijvingsgelden toelaatbaar zijn; de meest recente inschrijvingsgeldverhoging in de Franstalige gemeenschap behoorde volgens het Hof duidelijk niet tot die categorie en is dus onwettig. Bovendien stelde het Hof dat een beslissing over het inschrijvingsgeld niet toekomt aan de regering, maar enkel en alleen aan het bevoegde parlement, in dit geval dus de Waalse Raad. Verder kan het niet dat er enkel een minimum wordt vastgelegd; het maximum dat gevraagd mag worden moet in elk geval wettelijk worden bepaald. Voor Vlaanderen heeft dit twee onmiddellijke gevolgen. Het Decreet Coens is onwettig voor zover het stelt dat de Vlaamse executieve (regering) het inschrijvingsgeld bepaalt, na advies van de VIIR (het Vlaams rectorenclubje). De Vereniging van Vlaamse Studenten is dan ook onmiddellijk na de uitspraak van het Arbitragehof klacht gaan indienen bij ... het Arbitragehof met de bedoeling dit artikel te laten vernietigen. Dit is vooral voor de VIIR een streep door de rekening, want daar is een meerderheid ervoor om op korte termijn de inschrijvingsgelden fors te verhogen (financiën in het laatste en prestige als dure "centers of excellence, weet ge

wel). Het is duidelijk dat dit via een openbare parlementaire procedure heel wat minder eenvoudig zal zijn. Bovendien is het maar de vraag of de geplande inschrijvingsgeldverhogingen als indexeringen zullen kunnen worden goedgepraat.

De gevolgen van de uitspraak zijn in elk geval verstrekkend. De Belgische Staat heeft zich bij Verdrag ertoe verbonden onderwijs - een fundamenteel mensenrecht - zo goedkoop mogelijk te houden. Dat betekent dat onderwijs, voor zover het de studenten betreft, niet als een besparingspost op de begroting mag worden beschouwd, maar intendeel als een budgettaire prioriteit. Men kan zich bijvoorbeeld afvragen in hoeverre het in de context van deze uitspraak mogelijk is de kosten, die aan de studerende worden aangerekend wel te indexeren, en de tegemoetkomingen (zoals de studiebeurzen) niet. Dit zou immers duidelijk een reële toename van van de kost-

prijs betekenen. In elk geval betekent deze uitspraak in deze tijd van besparing, commercialisering, en "Europeïsering" in dienst van de industrie, waarin het *bon ton* is de democratisering van het onderwijs als een vergissing van de hand te wijzen, een politiek wapen van eerste orde voor de studentenbeweging die steeds deze democratisering verdedigd heeft; bovendien is zij ook een morele steun voor instellingen zoals de VUB die tot nu toe, bijvoorbeeld door het laag houden van de inschrijvingsgelden, een poging hebben gedaan de democratisering in de praktijk te brengen. Het valt te hopen dat de VUB deze politiek ook in de toekomst op alle vlakken zal voortzetten.

K.V.

* Zie elders in deze krant

Regering regelt vrijstellingen

Vorige week bepaalde de Vlaamse regering, in het kader van de invoering van een studiepuntenstelsel, een wettelijke regeling betreffende de vrijstellingen op examens. Hierdoor worden de reeds in voege zijnde regelingen vervangen. Vroeger berichten in De Morgen suggereerden dat dit een gelijkschakeling zou inhouden voor de verschillende universiteiten. Andere kwaliteitskranten berichtten echter dat het om minimumregels gaat. De universiteiten kunnen nog steeds autonoom beslissen over het hoger leggen van de lat.

De vrijstellingen, vanaf nu "overdracht van examencijfers", kunnen in principe worden verregen met een minimum van 10 op 20, wanneer het de tweede zit betreft. Gebuiste studenten kunnen een vrijstelling

bekomen vanaf 12. Deze wettelijke regeling wijkt af van de VUB-normen. Hier zijn de cijfers respectievelijk 11 en 13. Deze VUB-regeling is het resultaat van studentenacties van begin de jaren tachtig. Argument daarbij is de invloed op het kwoteergedrag van onze professoren. Door de hogere cijfers verhoogt de kans dat je gemiddelde boven de 50 % komt te liggen. Dit gemiddelde is noodzakelijk om een beroep te kunnen doen op de vrijstellingsregeling. Bij minder dan 50 % treedt de officieële lobbywerk "regeling" in werking.

'VUB Eerst'

Vanaf het moment dat iemand beslist om naar de universiteit te gaan, krijgt hij of zij rechtstreeks of onrechtstreeks te maken met de sociale sector van de universiteit. Informatie, administratieve begeleiding en medische of financiële bijstand zijn naast duidelijkere vormen van dienstverlening als huisvesting of restaurant een paar van de aspecten waar elke universiteitsstudent vroeg of laat mee te maken krijgt. Dit alles lijkt zo vanzelfsprekend dat het moeilijk wordt zich het leven van een doorsnee student voor te stellen moesten deze sociale voorzieningen niet bestaan. De invloed van deze voorzieningen op het slagen of falen van het maatschappelijk proces dat bekend staat als de democratisering van het onderwijs (het wegnemen van financiële en andere drempels opdat iedereen vrij het onderwijs van zijn of haar keuze kan volgen, ervan uitgaande dat onderwijs een basisrecht is van het individu) is dan ook moeilijk te onderschatten. Maar hoewel de politici aan deze ondertussen vijftienvintig jaar oude politieke lijn nog steeds

lippendienst bewijzen, heeft het onderwijsbeleid van de laatste tien jaar slechts een financiële afbouw ervan te zien gegeven. Naarmate termen als rendement en efficiëntie hoe langer hoe meer het onderwijskundig vocabularium overwoekeren, verdwijnt hoe langer hoe meer het besef dat in een beschaafd land onderwijs een algemeen-maatschappelijke en humanistische betekenis heeft en dus minstens ten dele boven en buiten het kortzichtige markteconomische proces moet kunnen staan. De wild om zich heen slaande debilering (ten onrechte "liberalisering" genoemd) van het openbare leven hier te lande maakt het verdedigen van dit fundamentele uitgangspunt echter tot een zeer pijnlijke zaak. De gevolgen daarvan laten zich in de eerste plaats in de financiering van het sociale luik van het onderwijs voelen. Hoe reageren de mensen die aan de VUB verantwoordelijk zijn voor de sociale voorzieningen op deze ontwikkelingen? Hoe zien zij de sociale dimensie van het onderwijs in de toekomst? Zal de sociale sector

zijn algemene doelstellingen kunnen blijven waarmaken of wordt het een dienst enkel voor de "sociale gevallen"? En wat met de vicieuze cirkel van de steeds stijgende inschrijvingsgelden; zal de academische overheid hier haar verantwoordelijkheden blijven opnemen of wordt het in de toekomst voor de student hoe langer hoe meer "boter bij de vis"? Is er enige reden om aan te nemen dat men vanuit de universiteiten de politici terug wat gezond verstand kan instampen, of is alle hoop verloren? En wat met de vraag naar gelijkberechtiging vanuit andere vormen van hoger onderwijs? Ziehier een greep uit de vragen waarmee de Moeialredactie Jean-Marie "Jama" De Meester (voorzitter) en Jan Marcellis (coördinator) ging lastig vallen. Beiden hebben de tijd genomen om uitvoerig op de problemen in te gaan. De neerslag van de discussies vindt u in twee uitvoerige interviews verder in deze Moeial.

De redactie

Interview J. de Meester

DM: Wat betekent volgens u de Sociale Sektor Studenten; wat zijn de taken ervan, zie jij verschuivingen t.o.v. het verleden en zo ja, welke implicaties heeft dit op het beleid?

Jean-Marie de Meester (JMdM): Alles begint natuurlijk bij de verkiezingen waarbij er zes studenten via rechtstreekse verkiezingen, voor een termijn van één jaar worden aangeduid. Daarnaast worden er zes personen, door middel van kooptatie, aangeduid die zitting hebben in de Sociale Raad (SoR). Onder deze zes gekoopteerden bevinden er zich twee mensen van de vakbond: de liberale en de socialistische vakbond; twee mensen afgevaardigd door de Raad van Beheer (RvB): meestal één student en één WP'er (lid van het wetenschappelijk personeel, nvdr); een afgevaardigde van de rektor, traditioneel een prof. (vervolg p. 9)

Inhoud

- 1 Inschrijvingsgelden
- 2 Vrijstellingen, Sociale Sektor
- 3 KK-affaire, taverna, pan-neke vol?
- 4 VVS-VLUS, kringverkiezingen, VIOR
- 5 Vrijzinnig Vlezzinnig, Cursus, Moraal
- 6 Over goede en slechte diploma's
- 7 Sensatie sensatie!!!!
- 8 Examenreglement
- 9 10-14 Jama en Marcellis
- 10 16 recht op antwoord BSG

KultuurKaffee wordt taverne 'panneke vol'

Sinds enige tijd loopt er in het Kultuurkaffee nogal wat mank. Het kaffee verliest zijn karakter, wat veel te maken heeft met een gebrek aan visie op het beleid ervan. Om een zaak als het kultuurkaffee te runnen, moet je er niet enkel voor zorgen dat administratief/bureaucratisch alles klopt, maar is er ook een visie nodig die van het Kultuurkaffee meer maakt dan een neutrale ontmoetingsruimte waar je konstant naar Studio Brussel zit te luisteren. Er waren natuurlijk de filmcycli, de optredens, en de tentoonstellingen, maar dat is niet genoeg om een kaffee karakter te geven. Het waren dan ook vooral de jobstudenten en het publiek die voor het karakter van het kaffee zelf zorgden. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat iedereen met dat karakter onderdeel gelukkig was. Er bestaan verschillende soorten kaffees rond de V.U.B. samen met verschillende soorten publiek en verschillende soorten muzikantiefhebbers. Er werd bvb. veel muziek gedraaid die (toen nog) niet de favoriete muziek van iedereen op de kampus was. Meestal betrof het muziek die nu dagelijks op MTV te horen en te zien is. Vele klanten van de voorbije jaren hebben in het KK bijvoorbeeld het eerst gehoord van groepen als Nirvana (recent de grote rock&roll-hoop voor jongeren van 12 tot 40, of hoe oud zijn de Rock-orientated Adults tegenwoordig?), Red Hot Chili Peppers, John Zorn (recent nog te zien op Kunstzaken en op het jazz-festival van Luik), David Lynch, speed metal (zie Humo, MTV, ...), house, enz...

Tot voor enkele jaren heerste er in het KK een bepaald elan dat gedragen werd door het publiek en geïnspireerd werd door de dienst kultuur die allerlei dingen organiseerde waar de jobstudenten zich in terugvonden. Er werd geregeld geprobeerd rond een optreden of een thema met simpele en goedkope middelen iets gedaan te krijgen dat het kaffee iets deed uitstralen. Ook het uitzicht ervan veranderde regelmatig. Er werden soms ook heuse rock-rallytoestanden uit de grond gestampt. Daardoor is het Kultuurkaffee nog steeds een bekend kaffee in het Brussels. Het komt bijvoorbeeld sterk naar voren op studio Brussel en in het uitgaansmagazine 'Deze week in Brussel', waarin donderdag tot 'KK-dag' werd uitgegroeid (als dat geen bijdrage tot de felgegeerde "uitstraling" van de V.U.B. is).

En het was ten minste niet hetzelfde als in de andere cafés, die qua concept nauwelijks van elkaar te onderscheiden zijn. De huidige visie is "dat het een kaffee moet zijn waar iedereen zich thuisvoelt". Iets zoals de Colruyt misschien?

Waar er vroeger een konstruktieve samenwerking bestond tussen dienst kultuur en de jobstudenten, is dat nu volledig niet meer het geval. De jobstudenten willen zo weinig mogelijk te maken hebben met de administratie van de dienst. En dat zorgde voor wederzijdse ergernis. Het personeel van de dienst ondervond niet veel sympathie van de jobstudenten. Het valt ook niet te ontkennen dat er af en toe een pakje nootjes of een wafel verdween. En na een avondje

optreden en een nachte fuif achteraf, kon je ook wel eens een peuk van een joint vinden. Daar zullen we niemand van doen opkijken, zeker onze vrienden van de rijkswacht niet. Zo'n dingen gebeuren in ELK café waar de dochter van de koster niet binnen mag. Maar het punt is dat deze "problemen" op een zwakke en kortzichtige manier zijn aangepakt, en nog worden. Het buitensmijten van mensen die niet erg enthousiast zijn over je beleid is natuurlijk vooral gemakkelijk.

Vandaag werken er twee vastbenoemden in het kultuurkaffee. Dit is beslist op initiatief van de coördinator van de sociale sektor. Een is zelfs aangeworven via een gewone advertentie in de krant, in plaats van iemand te zoeken die de V.U.B. en het KK een beetje kent.

Bij zijn benoeming is er hem naar aanleiding van de visie van de coördinator van de sociale sektor ook gevraagd om bepaalde "KK-figuren" in het oog te houden en te rapporteren over wat hij zag en hoorde (jaja, u zit op de VRIJE universiteit Brussel). Nu bleek achteraf dat hij met die "figuren" best overweg kon, zodat er aanvankelijk weinig gerapporteerd werd. Zo kwam onze vriend tussen twee vuren te zitten. Ondertussen is omwille van de overdruk het tij gekoerd. Enkele malen per week belt onze vaste benoeming (ook 's nachts) naar de heer Reuter: "Ludo, ze hebben mij uitgelachen"; "Ludo, ze zaten zondag op het terras" (jaja, u zit nog steeds op de VRIJE universiteit Brussel). Ook als hij niet moet werken komt hij in het KK naar eigen

zegen 'zijn job doen', de boel in het oog houden. De rijkswacht hoeft geen kadetten meer naar het KK te sturen om de 'fichenbak' bij te houden, de V.U.B. heeft daar nu zelf iemand voor. Gedurende de weekdagen mogen een aantal dingen (fuiten) niet georganiseerd worden omdat ze niet door de beugel kunnen, terwijl in het weekend met gelijkaardige zaken de kas gespekt wordt. Zo wordt het manke beleid financieel ondersteund door activiteiten die in de week als aspect van een bredere kulturele waaijer evenveel of meer succes zouden hebben. Een voorbeeld: de eindejaarsfuif van het academiejaar '90-'91 haalde de grootste omzet in 10 jaar Kultuurkaffee. Alvast een argument voor al wie vindt dat het Kultuurkaffee 'selfsupporting' zou moeten zijn. Hiermee wil ik zeker niet pleiten voor een privatisering van het KK of iets dergelijks. Het kultuurkaffee moet volgens mij zijn sociale karakter behouden, voor zover het dat nog

niet kwijt is door de recente prijsstijgingen.

Het moet ook alternatieve ontspanningsmogelijkheden blijven bieden voor mensen die zich niet geroepen voelen tot de studentikoze folklore aan de V.U.B.. Het gaat er vooral om dat het KK karakter moet hebben. Maar nee hoor, het laatste nieuwtje is nu dat je er ook boterhammen met kaas kunt eten. Hopelijk kan de nieuw ingestelde kultuurraad een konstruktieve bijdrage leveren aan een revival van het Kultuurkaffee. Hopelijk vinden de nieuwe jobstudenten de inspiratie, het enthousiasme en de mogelijkheden om het kaffee aangenaam te bevrouwen. Hopelijk blijft er op de V.U.B. plaats voor een kaffee dat voor studenten en personeel een beetje fungeert als kultuurlabo i.p.v. als taverne.

namen en adressen bekend bij de redactie

Naar aanleiding van bovenstaande Vrije Tribune van een aantal ex-medewerkers van het KK vond de moedredactie het nuttig een gesprek te hebben met de andere betrokkenen in deze "KK-zaak". Het KK is toch nog altijd een belangrijk element in het VUB-gebeuren, zodat een open en faire discussie over wat er mee gebeurt toch wel tot de mogelijkheden moet behoren.

Elias: " Er bestaan geen cafés voor iedereen; tenzij misschien een stationscafé."

DM: Kunt u eens vertellen hoe het KK tot stand gekomen is en wat de oorspronkelijke doelstellingen waren?

Elias: Het bouwen van het KK was een initiatief van de sociale sektor in het kader van de kulturele ontwikkeling van de universiteit. Na de splitsing van de twee kampussen (V.U.B. en U.L.B.), wilde men op de 'chantier', de werf die de V.U.B. toen was, ook plaats inruimen voor kulturele voorzieningen als onderdeel van het sociale leven op de kampus. De kampus bevindt zich ten slotte een eind van het centrum van de stad. Gelijktijdig kwam vanwege de studenten in de sociale raad ook de vraag naar een kaffee op de kampus. Die twee ideeën samen lagen aan de basis van het Kultuurkaffee. De eerste stappen zijn ondernomen in '78, de realisatie van het KK situeert zich in '81.

DM: Het lijkt ons belangrijk in de huidige discussie rond de universitaire sociale sektoren dat de sociale sektor het toen als één van zijn taken zag de kulturele infrastructuur uit de grond te stampen.

Elias: Alleszins. Men heeft toen een aantal gelden voorzien voor de nodige ontspanningsruimte, in de eerste plaats ten behoeve van de studenten die op de kampus aanwezig zijn. Ik heb toen nogal sterk geijverd om in tegenstelling tot de ideeën die de mensen in de sociale sektor, die er eerder de klassieke ping-pong-

zaal-met-coca-cola-automaat van wilden maken, een ruimte te scheppen waar optredens konden plaatsvinden. De basisfilosofie voorzag dus een ruimte waar dingen kunnen gebeuren die vrij toegankelijk zijn. Na een tweetal jaren heb ik gezien dat wat je daar kunt brengen toch beperkt is. Vrije toegang heeft ook zijn nadelige kant, bijvoorbeeld dat iemand geen respect heeft voor waar hij binnenkomt. Het voordeel van betalen is toch dat iemand maar komt als hij wil komen.

DM: Wilt u daarmee zeggen dat het een verkeerde filosofie was?

Elias: Geen volledig verkeerde filosofie, alleen moet ge weten dat de kultuur die ge in zo'n ruimte kunt brengen qua soort, niet qua kwaliteit, beperkt is. Ge kunt daar geen zaken brengen waarvoor stilte vereist is bvb.. Daarom is het normaal dat er vooral bepaalde vormen van muziek in het KK te horen zijn. Zo waren er in de vroege periode nogal wat happenings. Ik ben ervan overtuigd dat een aantal mensen daar dingen gehoord en gezien hebben die ze anders nooit zouden hebben meegemaakt.

DM: Het feit dat die concerten gratis waren zal er wel voor gezorgd hebben dat er mensen op af kwamen die er anders niet zouden geweest zijn?

Elias: Niet alleen om het financiële ervan, maar het vragen van inkom geeft gewoon een drempel: zelfs als die eventuele 50 of 150 BEF. best

kunt missen, wil dat niet zeggen dat ge ook komt. Het feit dat ge ze uitgeeft, maakt dat ge weet dat ge er zijt, terwijl dat ge er anders bij zijt zonder dat ge het weet, bij manier van spreken.

DM: Hoe werd de zaak in het begin gerund? Daarmee bedoelen we niet enkel financieel, maar ook beleidsmatig?

Elias: Het inhoudelijk aspect werd door dienst kultuur verzorgd, terwijl het kaffee administratief tot '86 onder dienst huisvesting sorteerde. Dat had als effect dat er al eens tegenstellingen in de doelstellingen waren. De ene had als doelstelling te kunnen zeggen dat het zoveel mogelijk renderde in termen van telbare consumpties, terwijl het van kultureel standpunt uit natuurlijk nu en dan nodig is de kassa stil te leggen ten voordele van het kunnen participeren aan activiteiten. Om allerlei redenen is het dan uiteindelijk onder één dienst (dienst kultuur) gesteld, omdat het dan onder één verantwoordelijkheid viel.

DM: en financieel?

Elias: Wel, ik vermoed dat één van de prioriteiten was dat het kaffee niet verlieslatend zou zijn. En dat was het ook niet, hoewel alles relatief is natuurlijk. In hoeverre het afschrijven van gebouwen en dergelijke daarin verrekend is, dat weet ik niet juist. Het was in die zin winstgevend, dat een deel van de winst naar de kulturele activiteiten ging.

DM: En welk personeel had met het

KK te maken?

Elias: Aanvankelijk werd het kaffee gerund door twee aangestelden, dezelfde situatie zoals ze vandaag is. Uiteindelijk bleek dat toch niet goed te werken, omdat de dialoog tussen die twee niet steeds gemakkelijk was. Als het goed ging, wilden beiden met de eer gaan lopen, als het slecht ging, wilde niemand beschuldigd worden. Dat is natuurlijk menselijk, die mensen werden ook niet danig betaald en het is niet bepaald een job om van te dromen, dat mogen we toch niet vergeten. Ikzelf heb er toen nogal voor gestreefd om die mensen te vervangen door jobstudenten. De idee was dat ge aan een student geen frank verkeerd kunt geven. Zelfs als ge met verlies zit, zou ge kunnen zeggen dat ge een aantal studenten hebt laten leven op een comfortabele manier. Als een soort van equivalent voor een studiebeurs. Het was mijn visie één van die vaste jobs weg te laten. Ik vond wel dat er nog iemand moest overblijven voor de continuïteit en de coördinatie.

DM: Dus er is wel altijd één vast aangestelde gebleven?

Elias: Neen, op een zeker ogenblik, toen Ludo Reuter diensthoofd werd, is men overgegaan op het volledig draaien op jobstudenten. Dat was ergens normaal omdat Ludo vanuit zijn administratieve functie het beheer van het kaffee op zich kon nemen. Ik was als diensthoofd minder administratief belast en enkel met het kulturele begaan. Ik had een prima gewetensbezwaarde die zich over het kaffee ontfermde.

Tot kort geleden waren er op dienst kultuur zelf, dus niet in het kaffee, vier vast tewerkgestelden: twee inhoudelijke en twee administratieve. Onlangs heeft men één van die twee inhoudelijke betrekkingen geschrapt in het kader van de besparingen. Daarmee ging ik alvast niet akkoord. Het snijden in de uitgaven is niet de enige weg in tijden van besparingen. Ik herinner mij een gesprek met de vorige voorzitter van de Sociale Raad, die erover sprak de kulturele voorzieningen aan de V.U.B. interessanter te maken door uit te breiden en zelfs een gebouwtje bij te zetten. Dat sprak me veel meer aan. Het feit dat er nu nog maar één iemand zich met de inhoudelijke kant van de dienst bezighoudt, doet zich natuurlijk gevoelen.

DM: Nu zitten we de laatste tijd met een specifieke situatie, een soort trage verandering in de opvatting over wat het Kultuurkaffee is en hoe

het moet draaien. Dat uit zich misschien niet in de eerste plaats in de kulturele programmatie, maar wel in het beleid van het kaffee zelf. Het wordt meer een gezelligheidskaffee, waar de muziek wat aan karakter verliest, waar men opnieuw met vastbenoemde niet-studenten werkt, enz.... Daarover is nooit echt een discussie gevoerd en nu komt er kritiek in de zin van "Is dat nu de weg dat het KK opgaat, wordt het KK een soort verlengde van het cafetaria?" Wat is uw indruk daarvan?

Elias: Dat is natuurlijk een moeilijke aangelegenheid. Kritieken die ikzelf in de beginperiode van het kaffee kreeg, gingen over het feit dat het KK een kaffee bleek te zijn voor een welbepaald publiek. Het was van in het begin vrij vlug duidelijk dat het een vrij zwart kaffee was. Zowel qua leren jekkers, als qua rook en geur die niets aan onduidelijkheid overliet: de honden van die rijkswacht vielen bijna flauw als ze binnen kwamen. Ik begreep best dat dat niet de bedoeling was. Er moeten andere plaatsen zijn dan een universiteit waar dat ge dat soort versnaperingen kunt genieten. Niet akkoord was ik met de kritiek op de mentaliteit van het KK. Als men zegt dat het KK een kaffee voor iedereen moet zijn, dan is dat onzin. Als ge ooit in uw leven een paar keer op kaffee geweest zijt, dan weet ge dat dat niet kan. Er bestaan geen kaffees 'voor iedereen'. Tenzij misschien een stationskaffee, dat is het enige soort kaffee dat ik ken waar iedereen zich NIET thuisvoelt en gewoon even op zijn trein zit te wachten. En er zijn andere kaffees genoeg aan de unief. Je vindt alle mogelijke variaties aan studentikoze kaffees aan de overkant van de Triomflaan en aan het station van Etterbeek. Dus wat was er eigenlijk niet? Dat was het kaffee voor het individu, voor degene die op één of andere manier niet bij een kring was, niet in een comité zat en die een beetje apart stond. Daar hebben we toen denk ik op ingespeeld. Dat is dus het ene uiterste. Ik geloof niet dat er een universitair kaffee kan bestaan waar iedereen zich thuisvoelt. Dat is pure prietpraat. Wie daar ook mee afkomt, dat is praat tegen de vaak.

Het andere uiterste is natuurlijk ook gevaarlijk. Het mag uiteraard geen privé-klub worden van een aantal overjarige studenten die er blijven hangen en waar ge bijna moet beleefd zijn om er nog binnen te mogen. Er zijn veel mensen die er niet meer

(vervolg p.7)

Studentenbeweging tussen kruis en aambeeld

Sinds 1938 bestaat er een nationale studentenorganisatie in Vlaanderen. Deze structuur, die aanvankelijk in het milieu van de katholieke Vlaamsegezinde studentenbeweging gesitueerd was, werd na de Tweede Wereldoorlog omgevormd tot een algemene, representatieve, Vlaamse studentenorganisatie waarvan alle toendertijd bestaande Vlaamse universiteiten lid waren. In deze Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) waren ook de Vlaamse studenten te Brussel aan de ULB bij monde van het BSG vertegenwoordigd. In de beginperiode waren er ook enkele HOBUS-scholen aangesloten, die er later - na een statutenwijziging die van de VVS een universiteitsorganisatie maakte - uitgetreden zijn. De VVS was, in het élan van de naoorlogse jaren, één van de medestichters van de International Union of Students (IUS)*, de studen-

tenwereldorganisatie naar het model van de Verenigde Naties die door voornamelijk Westerse landen in 1946 werd opgericht en waarvan het hoofdkwartier gevestigd werd in Praag, ter ere van de vele door de Nazi's omgebrachte Tsjechische studenten.

Toendertijd bestond het systeem van het automatisch lidmaatschap van alle studenten in Vlaanderen (de studentenorganisaties waren toen wel heel anders gestructureerd). De VVS was, samen met de toenmalige franstalige organisatie, aangesloten bij de Belgische nationale studentenfederatie. Eind jaren '50 - begin jaren '60 begon, parallel aan een maatschappelijke evolutie naar meer democratie, de democratisering van het onderwijs in de VVS het thema bij uitstek te worden. Op Kongressen in de vroege jaren '60 werden de standpunten over studieloon, inspraak en democratisering in het algemeen voor het eerst vastgelegd. Dit ging gepaard met een steeds bewuster definiëring van de VVS door haar leden als de representatieve, politiek onafhankelijke, vooruitstrevende studentenvakbeweging, het orgaan dat de belangen van de Vlaamse student op het politieke plan (democratisering

en taalkwesties) door acties en onderhandelingen verdedigde. Het was dan ook niet meer dan logisch dat de VVS eind de jaren '60 een hoofdrol speelde bij de acties voor de splitsing van de Leuvense en Brusselse universiteit, en in de contestatiebeweging van '68 in het algemeen. In de jaren '70 bleven deze thema's, naast de maatschappelijke beweging op een ruimere schaal, de debatten beroeren. Vooral omdat, vanaf de tweede helft van de jaren '70 de opeenvolgende regeringen de bereikte verwezenlijkingen systematisch op de helling begon te zetten, en de universitaire overheden blijkbaar niet erg geneigd waren de belangen van het universitair onderwijs als zodanig, laat staan die van de studenten, met kracht te verdedigen.

Tot op dat moment was de VVS een organisatie van organisaties met een zeer eenvoudige officiële structuur - nl. een Algemene Vergadering en een bestuur waarin die organisaties vertegenwoordigd waren - die echter wel jaarlijkse Kongressen organiseerde die veel weerklank vonden in de nationale pers en waar studenten, die hiervoor individueel verkozen waren aan hun instelling, in vertegenwoordiging waren. Dit statutair niet verplichte Kongres garandeerde, naast de indirecte vertegenwoordiging in de AV's, de directe vertegenwoordiging van de studenten in de VVS. Aan het eind van de jaren '70 echter werd er, onder invloed van een extreem linkse

coalitie van afgevaardigden, besloten de VVS om te vormen tot een individuele ledenorganisatie, d.w.z. dat alleen studenten, die een lidkaart kochten van de VVS, lid konden worden. Dit systeem had aanvankelijk succes - zie de grote rol die de VVS nog steeds speelde in de acties tegen de verhoging van de inschrijvingsgelden aan de uniëfs (van 1500 naar 10000 Bfr.) in 1978. Bovendien stelde dit de VVS in de gelegenheid om, in het kader van het decreet op het jeugdwerk uit 1975, als een "studentenbeweging" erkend en gesubsidieerd te worden door het Ministerie van Cultuur, naast andere organisaties zoals het KVHV, de LVSV en de Universitaire Parochies (!). De fractie die deze hervorming had doorgevoerd en die de meerderheid had in de AV - die op dat moment op regionale basis per thematisch of politiek platform werd verkozen - begon echter hoe langer hoe meer de macht naar zich toe te trekken. Dit zorgde reeds ten tijde van de tienduizend-acties voor de nodige wrijvingen. In 1979 leidde dit tot een initiatief uit Leuven - De QVVS - die de ondemocratische werking van de VVS aan de kaak wilde stellen en voorstellen deed voor een hervorming van de VVS, waarbij terug meer nadruk moest komen te liggen op de rechtstreekse vertegenwoordiging van de studenten in het Kongres - men stelde zelfs meerdere Kongressen per jaar voor!! - en op de werking rond de onderwijsproblema-

tiek. De QVVS was echter geen lang leven beschoren en de VVS, die geen oren had voor de kritiek, daalde geleidelijk in populariteit zonder echter ooit helemaal inactief te worden of te verdwijnen.

Het dieptepunt werd bereikt midden de jaren '80. De VVS had toen nog alleen actieve kernen in Gent (RUG) en wat sluimerende sympathisanten aan andere universiteiten. Leuven deed midden de jaren '80 nog een poging de Vlaamse studenten rond zich te verenigen in de VSF, de Vlaamse Studenten Federatie, met hoofdkwartier in Leuven, maar de hele zaak was zo slecht georganiseerd en werd zo door Leuven gedomineerd, dat ze al snel ter ziele ging.

Vanaf de tweede helft van de jaren '80 kwam stilaan de kentering. Een nieuwe ploeg van mensen uit Gent en Brussel begon de organisatie terug op te bouwen, en haar basis terug uit te breiden. Dit leidde in 1987 tot een grondige statutenwijziging die, hoewel zij het individueel lidmaatschap en de directe vertegenwoordiging als essentieel bleef erkennen, ook het geassocieerd lidmaatschap voor lokale universitaire koepels invoerde, waarmee de vertegenwoordiging van organisaties in de VVS terug mogelijk werd. Dit gebeurde op grond van een associatieverdrag tussen de VVS en de betrokken lokale koepel, waarbij ze elkaar wederzijds erkenden als resp. autonome en representatieve VVS-afdeling aan de desbetreffende

* De geschiedenis van deze IUS is op zichzelf uiterst bewogen en interessant. Tsjechoslowakije werd in 1948 na een staatsgreep een communistische staat en de IUS heeft daar de gevolgen van moeten dragen. In 1968 (Praagse Lente en inval Warschaupact) traden de meeste Westerse Landen, waaronder de VVS, uit de organisatie, hoewel sommigen wel steeds de Kongressen bleven volgen. Vanaf 1987 werd de IUS geleidelijk terug gedemocratiseerd, waardoor een groot aantal Europese landen terug toetraden. De VVS heeft die beslissing genomen voor

het XVI Kongres in Cyprus, begin dit jaar. De VVS vertegenwoordigt nu de Westerse regio in het Statutair Comité van de IUS.

Kringverkiezingen:

Vers Vlees

Zoals het elk jaar de gewoonte is, zijn er rond pasen de kringverkiezingen. Bij sommige kringen gewoon een formaliteit, bij anderen een ware strijd om de titel praeses en bij nog anderen rijst er de vraag: wie nu?

BSG

Bij ons aller overkoepelend orgaan vielen ons enkele kleine feitjes op. Veel nieuw bloed is er niet gevonden, de meeste van de oude garde blijft hangen. Waarschijnlijk om zo "in touch" te blijven met de VUB-gemeenschap. De nieuwe praeses (Laurent) zou er misschien goed aan doen om even rond te kijken naar vers bloed. Bij deze verkiezingen viel ons ook de actie van de BLO op die de verkiezingen wilden ongeldig laten verklaren. Afwachten of er iets van komt.

KRINGEN

Laten we nu even gaan kijken naar enkele fakultaire kringen (niet naar allemaal want dan wordt het teveel). Eerst even onze blik wenden naar het gebouw K waar onze aller geliefde PK gehuisvest is. Daar waren in de weken voor de verkiezingen enige ruzies (iets waar ze daar niet vies van zijn) die als resultaat hebben dat de praeseskandidaat zijn ontslag geeft en men dus op zoek moet gaan naar een nieuwe. Maybe een zeer goede voorzitter maar de cantussen... laten we maar afwachten of hij zijn teksten zal kennen op de volgende.

\$ dan. Zoals gewoonlijk was er een verwoede strijd en dit keer was het resultaat dat de verkiezingen moesten overgedaan worden. Twee stemmen waren niet opetkend. Gesjoemel...? In ieder geval zitten ze nu met een praeses die, naar ik vernomen heb, niet zo bekend is. Niet bekend, niet geliefd?

Bij hist-fil was het een routine zaak, indien Koen zich geen kandidaat zou gesteld hebben was de kring opge-

doekt. Pech Jama, geen extra fondsen voor de SoR!

WK heeft weer een vrouw als praeses; hopelijk doet ze het beter dan Jessica die afzag van haar president omdat het niet gepast was.

PPK was en blijft een vrouwen-groepje maar toch hebben ze dat goed gedaan en hopelijk blijven ze het doen. Meer commentaar: zie VRG.

GER-ROM gaat op de anarchistische toer door geen verkiezingen te doen voor oktober. Jongens toch, jullie weten toch dat dat niet mag van het BSG.

Pers oefende een beetje druk uit op één van de kandidaten zodat deze zich genoodzaakt zag om zich terug te trekken. Als troostprijs mocht hij wel vice worden. Politiek fatsoen heet dat.

VRG dan. De verse vond het noodzakelijk om de mensen met wie hij niet kan samenwerken uit het bestuur te werken. Protest hierop bleef niet uit en een gedeelte van het bestuur nam deel aan de PPK-verkiezingen. Els Dumortier (de zus van de neukopfanaat) wordt nu beschouwd als een nestvervuister. Maar Elsjie toch, in je eigen nest schijten doe je toch niet.

Naar we vernomen hebben heeft HILO een intelligente praeses gekregen. Fijn toch om eens iemand tegen te komen uit de HILO die naast een domme massa spieren ook een massa hersenen heeft.

In ieder geval was het lollig om zo eens toe te kijken en hopelijk doen ze het allemaal zéér goed.

De Man in het Deurgat

Verkozen met trompetgeschal.

Wie kan het een vlor schelen?

Eén van de laatste beleidsdaden van Daniël Coens was het installeren van de VL.O.R., de Vlaamse Onderwijsraad. Deze VL.O.R. is een adviesgevend orgaan van het ministerie van onderwijs waarin alle geleidingen vertegenwoordigd zijn. Dit gaat van directies tot ouderverenigingen. Ook de studenten hebben een "demokratische" afvaardiging in dit orgaan.

Met de verkiezing ervan is één en ander misgelopen. Aan de universiteiten waren studenten uit het "hoogste orgaan waarin studenten vertegenwoordigd zijn" kiesbaar en kiesgerechtigd. Aan de VUB zijn dit de studenten uit de Raad van Beheer (RVB), in Leuven (waar geen studenten in de RVB toegelaten worden) de studenten in de Akademische Raad. Er werden drie universiteitsstudenten

verkozen: twee effectieven uit Gent en Leuven en één plaatsvervanger uit Antwerpen. Over hun verkiezing werden afspraken gemaakt tussen de verschillende universiteiten, waaronder de VUB.

De verkiezing van een VUB-student is misgelopen omdat de kieslijsten werden opgemaakt voor 1 januari 1992, maar de verkiezingen zelf na 1 januari plaatsvonden. Inmiddels werd er echter een nieuwe RVB verkozen. Aan de andere universiteiten zijn de verkiezingen per academiejaar en niet per burgerlijk jaar, zodat zich daar geen probleem stelde.

Aan de hogescholen was de vertegenwoordiging natte-vingerwerk. De directies moesten lijsten maken met studenten die een vertegenwoordigende functie aan hun school hadden. Soms was het één van deze studenten

die in de praktijk deze lijst opstelde. Al deze studenten waren kiesbaar en stemgerechtigd. De lijst was echter niet alfabetisch, maar zuiver willekeurig opgesteld. De eerste student van deze lijst kreeg een kiesbrief, de tweede een kopie. Een derde kopie werd naar de directie gestuurd. Indien de directie of de eerste twee op de lijst de brief niet doorgaven aan de anderen kregen deze dus niets te zien en konden bijgevolg niet stemmen. Dit heeft inderdaad tot misbruiken geleid.

Gelukkig is de VL.O.R. in de praktijk niet het beleidsorgaan dat het zou moeten zijn, maar een vergadering waar iedereen zijn eigen belangen tracht te verdedigen.

Koen Lefever

Voor een bord linzensoep? (vervolg)

In Moeial 12 kon je het begin van dit verhaal lezen. Marcel Bulckaert gaf een uiteenzetting over de structuur van de Unie van Vrijzinnige Verenigingen, hun streven naar gelijke behandeling als de Katholieke zuil door hun streven naar grondwettelijke erkenning van de niet-confessionele geloofsleer. Hij stelde dat het vooral de militante Humanistische vrijzinnigen zijn die het inrichten van de cursus moraal hardnekkig nastreven. Dit ondanks het feit dat het voorstel om de UVV inrichtende macht te laten worden, duidelijk een vergifigd geschenk is van wijlen Minister Coens. De Katholieken staan klaar om een derde cursus de zogenaamde restcursus te organiseren om alle ontevreden ouders en hun kinderen op te vangen. Er zijn immers reeds testgevallen geweest. Zo was er de klacht van Vader Sluys die de neutraliteit van de cursus betwistte omwille van de Vrijzinnige onderbouw ervan en daarin ook gelijk kreeg. Het enige dat er voor de radicale Vrijzinnigen opzat was radicaal het neutraal karakter te bevestigen. Elke verwijzing naar de vrijzinnige levensbeschouwing werd geschrapt:

Bis repetita placent...

Inmiddels werd opnieuw klacht neergelegd bij de Raad van State. Ook vader Vermeersch oordeelde dat de godsdienstlessen onverniegbaar waren met zijn geloof. Hij was dus aangewezen op zedenleer. Vrij onderzoek impliceert echter de verwerping van gezagsargumenten, in het bijzonder de openbaringen van allerlei opperwezens en hun profeten. Dergelijke goddeloosheid wilde Vermeersch, als Getuige van Jehova, zijn kinderen besparen. In 1989 kreeg hij gelijk van de Raad van State.

En eens te meer werd de hete brij door Coens handig naar de vrijzinnigheid doorgelapeld. In een rapport liet hij zijn vroegere kabinetchef en sekretaris-generaal van Onderwijs, G. Monard, de stelling formuleren dat de cursus moraal een eigen inrichtende macht verdiende.

Het militante clubje had wel oor naar deze lokroep: de inzet was immers het benoemen van de leerkrachten en de macht die hieruit voortvloeit. Binnenskamers werd de machine opgestart onder het label OVM, de (humanistische) Oudervereniging voor de Moraal, die "omwille van de specificiteit van haar werking", de kar zou gaan trekken. Slechts toen men dit niet langer kon vermijden werden ook Willemsfonds en Vermeylenfonds afstandelijk bij de besprekingen betrokken. In een verslag van 24 mei 1989 leest men: "De voorzitter van UVV wordt niet uitgenodigd, om hem niet te compromitteren." Op 29 mei 1989 wordt in een document van het Humanistisch Verbond gesteld dat men het voortouw neemt omdat UVV dit niet aankou. Het voldongen feit was in de maak.

In de marge van UVV ontwierp de zogenaamde Club van Knesselare een blauwdruk voor de nieuwe structuren. Het blijft onduidelijk wie deze groep gemandateerd heeft en wat hun mandaat inhield. Het initiatief werd gestuurd door enkelingen, die het levensbeschouwelijk leiderschap binnen de vrijzinnige gemeenschap ambiëerden

Oppositie.

De onthullingen van 't Oud Zal gooiden de steen in de kikkerpoel. De discrete strategie om de cursus zedenleer te kolonialiseren werd niet gepikt door een brede doorsnee van de vrijzinnige gemeenschap. Ook in de rangen van het Humanistisch Verbond werd scherpe kritiek gehoord over de gang van zaken en het eigenzinnig - en compromitterend - optreden van enkelingen.

De kritiek is dubbel: enerzijds wordt de ondemocratische en arglistige werkwijze aangeklaagd, anderzijds de (on)wenselijkheid van het hele project. Deze kritiek botste op hautain zwijgen van de UVV-top. De dissidenten werden als nestbevuilers weggevuifd. Dit is trouwens de reden dat het debat in de openbaarheid geïsoleerd werd.

Men kan moeilijk gewagen van democratische besluitvorming. De werkzaamheden van de Club van Knesselare werden in de grootste discretie gevoerd. Er was geen raadpleging van de lidverenigingen, noch

van de opleidingen moraalwetenschappen van VUB of RUG of van de normaalscholen, noch van de leraars moraal zelf.

Wat de RUG betreft, wordt in de werkdocumenten zelfs de kweisende vraag gesteld of de sectie Moraalwetenschappen, die de meerderheid van het lerarencorps levert, wel voldoende waarborgen biedt voor de zuiverheid van het niet-confessioneel engagement! Ten gronde zijn er ruw gescheit twee strekkingen. De stelling van UVV is dat de cursus zedenleer vrijzinnig engagement vooronderstelt. Zij eist het recht op zoals de hoofden van de erediënten autonoom de inhoudelijke invulling van de cursus te bepalen en te bewaken en de leraars en inspecteurs te benoemen. Deze groep aanvaardt dus de controversiële uitspraken van de Raad van State.

De tegenstanders blijven pleiten voor een neutrale, louter beschrijvende cursus niet-confessionele zedenleer en een neutrale inrichtende macht. In principe kan dit de ARGO zijn: de lokale schoolraden worden rechtstreeks verkozen en zijn representatief. Dat ook niet-vrijzinnige mandatarissen zetelen weerspiegelt nu eenmaal de plurale omgeving van de gemeenschapsschool. De angst van de georganiseerde vrijzinnigheid voor dit feit wortelt in een verkrampte mentaliteit die niet strookt met de vrijzinnige idealen en de feitelijke ontkerkelijking van de samen-

leving. Wel pleit men voor het behoud van het vrij onderzoek in de neutrale cursus: als gelovigen het daar moeilijk mee hebben is dat een religieus probleem, dat niet door de niet-confessionele groep moet opgevangen worden.

Tenslotte is er een zwijgende meerderheid die meent dat een dogmatische levensbeschouwing niet verenigbaar is met onderwijs en dat levensbeschouwelijke gedachtensoeping, al dan niet godsdienstig van aard, geen opdracht kan zijn van de openbare school. Zij slikken de stelling van het "noodzakelijk kwaad" enkel in de mate dat het bestaan van vrijzinnige structuren de scheiding kerk en staat bevordert.

Tenslotte worden vragen gesteld naar de representativiteit van UVV. Het vrijzinnig verenigingsleven vertegenwoordigt slechts een smalle doorsnee van de vrijzinnige gemeenschap. Individuele vrijzinnigen hebben een uitgesproken afkeer voor de vrijzinnige "kerk". Behalve de cultuurfondsen, jeugdverenigingen en oudstudentenbonden is de aanhang van de meeste verenigingen beperkt, als het al niet om papieren subsidieverenigingen gaat. A fortiori is het aanmatigend zich op te werpen als spreekbuis voor alle onkerkelijken. Zij vormen een amorfe groep. Wie het geloof de rug toekeert heeft niet noodzakelijk de behoefte ongelooft te belijden.

(vervolg p. 5)

Jack doet aan zelfbevrediging:

Staten-Generaal of Generale Staat ?

De Unie van Vrijzinnige Verenigingen plant een Staten Generaal. Vanuit de Raad van Beheer van de UVV werd een werkgroep opgericht die dit massa-evenement moet voorbereiden. Jack Van Handenhove, afgevaardigde in de RvB van de UVV voor Studiekring Vrij Onderzoek zetelt hierin. De Moeial ondervroeg hem over het hoe en waarom.

DM: Wat is een Staten Generaal in 's Hemelsnaam?

JVH: U spreekt in 's Hemelsnaam? Mag ik u erop attent maken dat u daarvoor minstens -3 op de Vleizinnigheidsschaal verdient?

DM: Kan zijn, maar wij zouden toch graag vernemen wat een Staten Generaal is.

JVH: De Staten Generaal is in theorie een bijeenkomst tijdens dewelke een aantal topics die relevant zijn voor de Vleizinnigheid worden bediscussieerd. Het is een beraadslaging in ruim verband. De conclusies van de discussies vormen in principe de basis voor de verdere werking van de UVV. In de praktijk echter kan men beter spreken van een Generale Staat van de Vleizinnigheid, of een zeer bijzondere toestand waarin de Vleizinnigheid, weloverwogen en goed voorbereid gedurende de tijdsperiode van ongeveer één à twee dagen verkeert. Het evenement bestaat erin dat een grote groep van Vleizinnigen samenkomt om over onderwerpen die hen aanbelangen te discussiëren. In feite is het een huishoudelijk reglementair orgaan. Men tracht er na te gaan of de spijzen, door Vleizinnige Meesterkoks zetelend in de Raad van Beheer bereid gedurende de periode tussen twee Generale Staten in, geapprecieerd werden door de Vleizinnige restaurantganger. Uiteindelijk wil men er toe komen om via deze basisraadpleging een soort van democratisch opgestelde Michelingins voor Meesterkoks samen te stellen. Een leidraad voor

hoe zij zich in de komende Tussen Generale Staatse periode moeten gedragen. Er wordt vastgesteld welke gerechten zij mogen bereiden en welke recepten daarvoor gebruikt mogen worden.

DM: Als wij het goed begrijpen is de Generale Staat een soort van massadiner waarop de genodigde -fijnproevers- hun gal kunnen spuien over de kwaliteiten van een groep Meesterbereiders?

JVH: Officieel ja.

DM: Officieel?

JVH: Huishoudelijk reglementair heeft de Generale Staat een controlerende en evaluerende functie. Binnen de werkgroep denkt men daar echter anders over. De Ultieme Meesterkok spreekt over een informerende functie.

DM: Informerend?

JVH: Ja. Waarschijnlijk is hij voor deze subtiel interpretatie te rade gegaan bij de bureu, de Katholieken.

DM: U suggereert dat de Generale Staat bedoeld is om de fijnproevers -genodigde- de goede smaak van de meesterbereiders bij te brengen?

JVH: Inderdaad. Men gaat ervan uit dat alle bereidingen met de beste bedoelingen geprepareerd worden. De goede intenties van de Meesterkoks zijn zaligmakend en bijgevolg dogmatisch verankerd. In andere kringen spreekt men in dit verband over onfeilbaarheid. Hoe dan ook beschouwt men de fijnproever impliciet als niet bevoegd om zijn evaluerende functie uit te oefenen. Daarom is er dit subtiel verschil tussen de statutaire en feitelijke vorm

van de Generale Staat. Men geeft de fijnproever de indruk dat hij gerechten aan het evalueren is, doch in feite worden zij enkel geïnformeerd over de vermeende kwaliteit ervan. In die zin moet men de Generale Staat opvatten als een soort van fijnproeversschooling. De Vleizinnigen zijn daar nogal goed in. De consument leert er hoe goed de gerechten wel zijn. Overigens is de term Meesterbereider goed gekozen. Waarschijnlijk een intuïtieve openbaring uwentwege.

DM: Hoozo?

JVH: Verwissel de korte met een lange ij en zie daar de perfecte omschrijving van de Chefkok: De Meesterberijder. De Generale Staat is in deze interpretatie in feite het Ultieme Gerecht, op subtiel wijze bereid op de voorbereidende werkgroepen. Tijdens het evenement berijdt De Meesterkok zijn fijnproevers door hen de Ijslolly van de Vleizinnigheid voor te houden, waarbij hij hen in de vele spreekbeurten die plaatsvinden gedurig de vermeende aard van zijn gerechten inprint. De voorbereidende werkgroepen bestaan erin dat men oefent door elkaar te berijden. Maar dat is allemaal erg subtiel. Sommige Meesterkoks slagen er zelfs in uitzonderlijke omstandigheden in om zichzelf te berijden.

DM: Wie kan er allemaal aan dit evenement deelnemen?

JVH: De plaatsen zijn beperkt. Bovendien moet je preferentieel lid zijn van de UVV. Zodoende heb je een grotere kans dat de deelnemers effectief bereden willen worden, aldus wordt de kans op een vlot verloop enigszins verhoogd. De geïndoktrineerde staat van de beredenen heeft overigens als gevolg dat de Generale Staat eigenlijk niet meer is

dan een showevenement. Zij hoeven immers niet meer overtuigd te worden. In het Engels bestaat er een term voor: 'Circle Jerking', doch dat is een ander verhaal.

DM: Betekent dit dat de aanpak erop gericht is elke vorm van kritiek zoveel mogelijk te neutraliseren of af te schermen?

JVH: Natuurlijk, dat vloeit uiteindelijk voort uit de impliciete opvatting dat alles met de beste bedoelingen gebeurt. Goed of Slecht bestaat op dat punt niet meer, zodat elke vorm van kritiek overbodig wordt, tenminste volgens de Meesterkoks. Sommige proevers, hun aantal is onbekend, zouden maar wat graag aan de Generale Staat deelnemen om hun chronische braakneigingen eens in praktijk te brengen. Ze zijn doorgaans echter geen lid.

DM: Maar betekent dat niet dat het Vrije Onderzoek, totaal teniet gedaan is.

JVH: In feite wel ja, men zal dat echter nooit toegeven. Er bestaat echter nog steeds een groepje obstruktionisten binnen de UVV voor wie de hele heisa niet een Generale Staat doch een Staten Generaal in de huishoudelijk reglementaire zin van het woord is. Dat zij dit nog steeds meedoen vloeit voort uit het feit dat zij de mening toegedaan zijn dat op hol geslagen berijders gevaarlijk zijn. Daarover willen zij waken. Helaas is het niet altijd mogelijk om vast te stellen dat je zelf bereden wordt. Ze zijn namelijk erg goed.

DM: Nog een laatste vraag: Geloof u in God.

JVH: Ja. Ik kan niet anders.

DM: Bedankt voor dit gesprek.

JVH: Graag gedaan.

(vervolg van p. 4)

Het is ondoenbaar in dit kort bestek de essentiële stelling uit te diepen, maar niet-gebonden moraalfilosofen van RUG en VUB zijn het er over eens dat het onmogelijk is een algemene en coherente niet-confessionele levensbeschouwing af te bakenen en deze in een doctrine te bundelen.

Wat de oppositie uiteraard ook stoort is de kwalijke belangenvermenging waarbij de inspectie zedenleer rechter, partij en belanghebbende is. In de hersenspinsels van Knesselare is het evident dat de bevoegdheden in ruime mate zouden gedelegeerd worden naar de inspectie. Dit gaat verder dan het benoemingsbeleid: ook de "zuiverheid" van de "vrijzinnige doctrine" (tegenstrijdig begrip bij uitstek) zou bewaakt worden. Er is nog een rits andere kanttekeningen bij de arrogantie van een representatieve vrijzinnigheid, maar die besparen wij u.

Oogverblindings

De UVV-top schermt met een waaier wettelijke en reglementaire argumenten om aan te tonen dat UVV geknipt is als inrichtende macht. Dit gaat niet alleen voorbij aan de formele (on)wenselijkheid van het gebeuren. Ook verzwijgt men dat de eigen statuten, in het bijzonder art 4, het niet toelaten. De statutaire doelstellingen beperken de bevoegdheid tot het organiseren van de morele dienstverlening. Men omzeilt dit door te verwijzen naar de vrijheid alle initiatieven te nemen om dit doel te realiseren, wat een omkering is van het hoofdzakelijke en het bijkomstige. De interpretatie "la carte" van haar doelstelling heeft UVV reeds een pijnlijk conflict opgeleverd dat tot voor de rechtbank uitgevochten

werd. Het ironische is dat het juist de militante groep is die zich in het verleden gekant heeft tegen ruime bevoegdheden voor UVV, in de hoop de res van het laken naar zich toe te trekken. Om inrichtende macht te worden is dus een statutenwijziging nodig. De voorgeschiedenis legt echter een zware hypotheek op de haalbaarheid.

Kwalijke gevolgen

Aan alle kanten wordt gewaar-schuwd voor kwalijke gevolgen. De leraars moraal wijzen op de risico's voor hun beroep en hun toekomst-mogelijkheden. De KUL-plannen om een eigen opleiding in te richten liegen er niet om. Zij mikken echter niet op de lege doos van een cursus vrijzinnige zedenleer, die slechts een handvol overtuigde ouders zal aanspreken, maar op de "neutrale" rest-cursus die een veel bredere potentieel publiek heeft. Meteen zullen waarnemers ook koppen gaan tellen, iets wat de vrijzinnigheid om evidente redenen steeds vermeden heeft.

Vraag is ook hoe neutraal de vrijzinnige benoemingspolitiek zal zijn ten overstaan van de interne strekkingen. Men herinnert zich de hevige kritiek op de ideologisering die de cursus in het verleden aangewreven werd.

De vrijzinnigen zien de institutionalisering van hun gedachtegoed en de vrijheidsidealen die haar fundamentele vormen met lede ogen verder schrijden, haaks op de scheiding van kerk en staat, ten koste van ontzui-ling en pluralisme. Mankracht en middelen voor de vrijzinnigheid zijn van middel tot doel verworpen.

De krampachtige pogingen om de visie te verdrinken tast de geloofwaar-

digheid van UVV aan en drijft een wig in de vrijzinnige gemeenschap. Telkens weer stelt men vast dat met dubbele tong gesproken wordt. Het is duidelijk dat men het ongenoegen en de kritiek deze keer niet zal kunnen paaien door allerlei voorzittersberaden en andere hearings en debatten. Reeds worden plannen voor een grootscheepse Staten-Generaal gesmeed, terwijl de besluiten van de vorige nog in de schuif liggen. Dergelijke Staten-Generaal is een gesloten aangelegenheid die zich enkel tot de structuren richt en eventueel enkele geselecteerde waarnemers toelaat, maar zeker niet de brede vrijzinnige beweging aanspreekt.

Dat deze stugge houding contestatie stimuleert wordt niet door iedereen betreurd: als de legitimatie van het bestaan een "noodzakelijk kwaad" is, dan is het einddoel immers zichzelf overbodig maken, redeneert men. Steeds meer vrijzinnigen gaan beseffen dat een klein groepje eigenmachtig in hun naam optreedt zonder voorafgaandelijke inspraak en keren zich af van de structuren die de maatschappelijke ontwikkelingen achterna hollen. Op lange termijn door-kruist UVV de eigen strategie: gelijkberechtigting bekomen door de wijziging van Art. 117 van de Grondwet.

De toekomst van de vrijzinnigheid ligt immers niet in het clicheren van verzuiling, maar in het scheppen van een ontzuid klimaat waarin pluralisme en verdraagzaamheid kunnen gedijen. Wellicht is het tijd zich te bezinnen over de vraag of dit eerst-geboorterecht niet meer waard is dan een bord-lauwe lenzenoep.

Wij sluiten ons graag aan bij Ronald Commers, waar die stelt: "Vrijzinnigen en niet-confessionelen worden niet gebonden door geloofsartikelen en wij kunnen dit magnifieke gebrek niet ontvoeren in een formele organisatie, in een insti-tutie en nog minder in een zuil naar katholiek voorbeeld".

Marcel BULCKAERT

demokratisering van het onderwijs. Door haar standpunt over de verhoging van de inschrijvingsgelden heeft de VLIR echter reeds eerder aangehouden dat de demokratisering niet tot haar prioriteiten behoort.

Diplomahervorming

Het ministerie van onderwijs werkt momenteel aan een dekreet over de diploma's. De bedoeling is dat de diploma's zelf zo éénuvig en sober mogelijk worden. Omdat onze maatschappij nu éénmaal steunt op toeters en bellen worden die naar een diplomasupplement verwezen. Dit diplomasupplement bevat dan gegevens zoals de vooropleiding, ingangsexamens, onderwijsvorm (vol- of deeltijds), zwaartepunt van de gevolgd opleiding, stages in het buitenland, een lijst van de gevolgd opleidingsonderdelen met bijbehorende studiepunten en studietijd, vrijstellingen, voorgeschreven duur van de opleiding... Bovendien zou op het diploma of op het supplement een Engelse vertaling van de behaalde titel komen.

De gegevens op dit onderwijssupplement passen in het kader van de huidige ontwikkeling in het Vlaamse en Europese onderwijs. In Vlaanderen, en dat is in het Dekreet Coens één van de weinige maar belangrijke verwezenlijkingen van het studentenprotest, is het onderwijs gebaseerd op een jaarsysteem. In de Angelsaksische wereld is het semestersysteem in zwang. De aanpassing van de diploma's lijken op het eerste zicht een kleine technische verandering van een document, maar er worden impliciet een reeks belangrijke wijzigingen doorgevoerd.

Studiepunten en studietijd zijn begrippen die passen in het Angelsaksische kredietpuntensysteem. Aangezien het ingangsexamen bij ons een uitzonderingsgeval is (het komt enkel in de toegepaste wetenschappen voor) kan men zich afvragen waarom dit op het diplomasupplement moet vermeld worden. Ook het niet invoeren van een veralgemeend ingangsexamen was één van de belangrijkste resultaten van het protest vorig jaar. De gehele geest van de hervorming kadert in het Memorandum over Hoger Onderwijs in de Europese Gemeenschap en de verzuichten van de industrie. De industrie en de Prestigieuze Universiteiten zouden graag zie dat er een duidelijk kwaliteitsverschil in de diploma's zou in-

gevoerd worden. Aangezien het diplomasupplement automatisch met het diploma zal meegeleverd worden, zal het bij elke sollicitatie gevraagd worden. Het vermelden van een zwaartepunt kan enerzijds gebruikt worden om de studierichting of specialisatie te vermelden, maar ook om de Major en Minor zoals, alweer, in het Angelsaksische systeem. Ook de Engelse vertaling is een knieval voor het culturele imperialisme. Overigens lijkt het niet onwaarschijnlijk dat een dergelijke vertaling op een officieel Vlaams document in tegenstrijd is met de taalwetgeving.

Samengevat blijkt de diplomahervorming een poging te zijn om via een achterpoortje de hervorming die Daniel Coens niet meer heeft kunnen doorvoeren alsnog te realiseren. De VUB heeft door middel van een brief van onze rektor reeds laten weten dat ze zich volledig aansluit bij de voorgestelde hervormingen. Wel heeft ze enige kritiek op de herkenbaarheid in het buitenland van de Engelse vertaling van sommige titels. De KUL heeft analoge problemen: zij zouden graag de prestigieuze titel van MBA kunnen uitreiken. De brief die de Gentse rektor aan de VLIR, die een ongevraagd maar invloedrijk advies over de materie zal geven, stuurde willen wij u niet ont-houden:

"Met betrekking tot het ontwerp van besluit aangaande de vorm van de diploma's deel ik u mede dat ik het wenselijk acht dat het diploma en het diplomasupplement zouden gedrukt worden op papier van A4 formaat. De kwaliteit van de papieroort waarop het diploma zou gedrukt worden kan eventueel (sic) afhankelijk gemaakt worden van de individuele appreciatie van elke onderwijsinstelling.

Voor wat de eigenlijke tekst betreft van zowel het diploma als voor het diplomasupplement sluit ik mij aan bij het mij toegezonden ontwerp."

Enkel de rektor van de UIA heeft enkele principiële kritieken. Zo vraagt hij onder meer waarom er voorrang gegeven wordt op een Engelse vertaling en niet aan een Franse of Duitse. De examenbeoordelingen zouden volgens hem in algemene formuleringen mogen weergegeven worden en niet in eigenlijke examencijfers.

K.L.

Mocrelslou: iedere dinsdagavond op radio Panik FM 105.4 Een programmaatje over oligarchie, seks nederlands-onharige flutomaten en alle andere dingen waar het volgens Bob Coucke niet over gaat.

Werkgroep Onderwijs van de VLIR

Over Goede en Slechte Diploma's

Korte geschiedenis

De VUB is, net zoals alle andere Vlaamse universiteiten, aangesloten bij de Vlaamse Inter-universitaire Raad (VLIR). Sinds het dekreet is deze VLIR een door het ministerie van onderwijs erkend adviserend orgaan. In de SIUF, de Franstalige tegenhanger van de VLIR, zijn de studenten in de Raad zelf vertegenwoordigd met stemrecht. Naar aanleiding van de officiële erkenning van de VLIR vroegen ook de studenten om deel van de VLIR te mogen uitmaken. Dit werd geweigerd, maar na veel lobbywerk (zie hierover het artikel op pagina 16) mochten de studenten zich laten vertegenwoordigen in verschillende werkgroepen van de VLIR.

De aanvraag om studenten af te vaardigen in de VLIR werd ingediend door de verschillende lokale overkoepelende studentenorganisaties, voor de VUB was dit het BSG. De voorzitter van de VLIR woefte echter dat de rektor aan de studenten in het hoogste beheerorgaan waarin zij vertegenwoordigd werden de representativiteit van de afvaardiging zou bevestigen. Aan de VUB zijn dit de studenten in de Raad van Beeher, hoewel volgens het Organiek Reglement van onze universiteit de Sociale Raad bevoegd is voor afvaardiging van studenten. Dit zorgde voor verschillende hilarische toestanden over wie er nu eigenlijk bevoegd was. Uiteindelijk werden

deze problemen opgelost binnen de nieuw opgerichte Commissie voor Studententpolitiek en Vertegenwoordiging waarin studenten uit BSG, SoR, RvB en vanaf september het Praeseskonvent vertegenwoordigd zijn.

De VUB vaardigt een student af naar de werkgroepen Onderwijs en de subcommissie die belast is met de visitaties. Deze visitaties passen enerzijds in de uitwerking van het Dekreet Coens en anderzijds in de Kwaliteitscontrole, waarover zo dadelijk meer. Het is overigens niet geheel duidelijk of deze subcommissie visitaties nu wel of niet bestaat. Studenten uit andere universiteiten zitten, behalve in bovengenoemde werkgroepen, in de werkgroepen sociale sectoren en de subcommissie studiepunten. In iedere werkgroep zijn telkens twee studenten afgevaardigd.

Onderwijs

De werkgroep onderwijs is één van de belangrijkste commissies van de VLIR. Op dit moment wordt er rond de jaarverslagen, de kwaliteitsbewaking, de diplomahervorming en de visitaties gewerkt.

Ieder jaar brengt elke universiteit een jaarverslag uit met daarin onder meer statistieken over het voorbije werkingsjaar. Het Ministerie van Onderwijs vraagt nu om éénvormigheid in deze verslagen. De werkgroep onderwijs werkt hierover een advies uit.

Het jaarverslag is één van de instrumenten voor de zogenaamde kwaliteitsbewaking, samen met de visitaties. De visitaties zijn een systeem waardoor de universiteiten hun eigen onderwijs vrijwillig door experts laten onderzoeken. Ook de visies van de studenten moeten tijdens deze "inspecties" naar voren kunnen komen. Omdat in Nederland een traditie inzake visitaties bestaat wordt er voorlopig in samenwerking met de VSNU (de Nederlandse tegenhanger van de VLIR) gewerkt. De bedoeling is om op termijn een eigen Vlaams systeem van visitaties uit te werken.

De kwaliteitsbewaking is iets wat op zich niet onbekritiseerbaar is. Het begrip 'kwaliteit van het onderwijs' is moeilijk te definiëren. Eén definitie is dat kwaliteit de mate waarin een studierichting de doelstellingen die door de fakulteit zelf gesteld zijn kan bereiken. Deze definitie is op zich vrij goed, maar de bezorgdheid om kwaliteitsbewaking komt niet zozeer voort uit de vaststelling dat er een intrinsiek probleem is met de onderwijskwaliteit in Vlaanderen maar wel uit economische overwegingen, zoals uit de gebruikte terminologie (quality-management) alleen al blijkt en kadert in de op Europees vlak gepropageerde visie van de Centres Of Excellence of "elite-universiteiten" naar Amerikaans en Japans model. Dit is vanzelfsprekend compleet in tegenstelling met een politiek van de

Hoe meer doden, hoe meer (sensatie-)vreugd?

Bepaalde media hebben er een handje van weg om tot nieuwe kruistochten op te roepen. Om aan te tonen dat hun bedoelingen hierbij niet altijd even zuiver zijn, kan men het voorbeeld van de "weekendongevallen" aanhalen. Even na het opstarten van een welbekende TV-zender begonnen deze immers in snel tempo aan nieuws waarde te winnen. De analogie met een niet bij de naam genoemde krant (waarin o.a. De Moeial een sensatieblaadje genoemd werd) was opvallend. Het recept? Men neme een autocrash, gebeurde tussen vrijdagavond en maandagmorgen, schiet enkele beelden van een liefst onherkenbaar autowrak en men zegt iets over slachtoffers. Voorts vult men het bulletin aan met andere, van de telex afgelezen ongevallen en vermeldt men de leeftijden van de slachtoffers tussen 18 en 24 jaar. En slechts als ook nog de bestuurder tot die leeftijds categorie behoort, verdient dat een aparte "eervolle vermelding". De leeftijden van de andere slachtoffers "vergeet" men vreemd genoeg 9 op de 10 keren te vermelden. Om het geheel dan nog met een emotioneel sausje te kruiden, brengen de duidingsprogramma's en tijdschriften hopen reportages over ouders van de jonge verkeersslachtoffers die gemakshalve maar allemaal als "weekenddoden" bestempeld worden. De steun van de tijdschriften aan de nieuwe concurrent op de advertentiemarkt lijkt onlogisch, maar als men bedenkt dat zowat de hele Vlaamse mediawereld op dat moment partij koos in het dwaze duel der TV-zenders (ze moesten toch ergens over schrijven), werpt dat reeds een heel ander licht op de zaak. Ook al omdat men in dit landje met zijn vergrijpde politieke opinie, moeiteloos en zonder veel risico de jeugd kan blameren. De journalisten die wezen op sensatiezucht werd verweten dat ze niet "kritisch" genoeg waren en werden

met statistieken om de oren geslagen: wel 40% van de dodelijke verkeersslachtoffers zijn tussen 18 en 25 jaar! Maar ja, met statistieken kan je alles bewijzen, nietwaar. Hoeveel van die dodelijke verkeersslachtoffers waren daadwerkelijk bestuurders van auto's? En minstens even belangrijk, hoeveel van de betreffende bestuurders stierven door het eigen, slechte rijgedrag? Minder sensationele cijfers, natuurlijk, maar dat verandert niets aan het feit dat elke dode er een te veel is (de gewonden breng ik niet ter sprake in dit artikel, maar voor hen geldt natuurlijk dezelfde redenering). Het onfrisse van de zaak was dat men de term "tragisch" door de term "dramatisch" verving, waardoor de hele bedoening bijna tot een monotone soap-opera verwerd. Ook bedroevend was het feit dat de andere media, onder druk van de publieke opinie, dan maar mee op de kar sprongen om te tonen dat ook zij "kritisch" waren. Iedereen was het er plots over eens dat alle jongeren weggiraten waren en dat de regering maar snel met maatregelen moest komen. Koren op de molen van ons aller Jean-lucskes (die het zelf niet zo nauw met de verkeersregels schijnt te nemen) en in een ware Rambostijl kondigde hij een hele resem beperkende maatregelen aan. En voilà, met zijn maatregel sloeg hij toch wel twee vliegen in een klap zeker: met het verbod om op weekendavonden te rijden werd het jongeren moeilijker gemaakt naar dansings te gaan. Deze uitgaansmogelijkheden werden ondertussen ook al omschreven als "oordens des verderfs" waar jongeren alleen maar heen gingen om drugs te gebruiken. Weer werd van een toestand, die in de praktijk inderdaad hier en daar bestaat, de algemene regel gemaakt. De vraag die ik me bij dit alles stel is waarom het grote publiek dit alles zomaar klakkeloos

aanvaardt. Je hoeft immers niet gestudeerd te hebben om te merken dat de nieuwsgaring dikwijls gebeurt op basis van trendy thema's. Ook het feit dat er zo weinig variatie is in de berichtgeving over bepaalde onderwerpen (met als extreem voorbeeld het klakkeloos overnemen van de CNN-berichtgeving in de golfloorlog) komt de journalistieke objectiviteit niet bepaald ten goede. Het is immers niet zo dat als vele mensen hetzelfde zeggen zij ook automatisch de waarheid spreken. Ondertussen is de Grote Massa gewoon geraakt aan het nauwauwelen van de media. Vermits iedereen toch dezelfde onderwerpen op dezelfde manier behandelt, is het logisch dat de mensen hun belangstelling voor de maatschappij (en dus ook voor de politiek) verliezen. Maar laat de politici toch vooral niet de eerste steen werpen, deze verwijten te het pers dat ze de verkiezingen verloren hebben terwijl hier overduidelijk andere factoren van doorslaggevend belang geweest zijn. Om op het oorspronkelijk onderwerp terug te komen: dank zij de "trendy berichtgeving" -taalpuristen mogen voor mijn part het woord modieus gebruiken- heeft het journaal van de eerder genoemde welbekende TV-zender aan geloofwaardigheid gewonnen. Door het feit dat de andere zender dezelfde thema's overnam bevestigde ze de berichtgeving van de eerste. Tel wel, ik pleit er niet voor dat er ten allen prijze variatie moet zijn. Maar het minste wat men kan doen is het onderwerp eens uit een andere hoek belichten. Dat kan gemakkelijk en zonder de waarheid geweld aan te doen. Misschien wordt het dan moeilijker om internationale of nationale kluchten, zoals het huidige embargo tegen Libië of de ingestelde staats hervorming, een serieuze aura te verlenen. Ik hoop het.

Doc

Bloed en tranen op het Hemelse Plein

Donderdag 4 juni werd op de VUB een herdenkingsplechtigheid gehouden van de bloedige onderdrukking van het vreedzame studentenprotest op het Tien An Menplein, China. 4 juni 1989 werd op het plein der 'Hemelse Vrede' met extreem militair geweld een massa studenten uit elkaar gedreven die daar opkwamen voor meer democratie en vrijheid. De geweldloze 'contra revolutie' werd aldus in de kiem gesmoord. De bescheiden herdenking vond plaats in aanwezigheid van Rector Dejaegere, RvB-Voorzitter Van Aarschot, het hoofd van UCOV Biesemans en studentenvertegenwoordigers van VO, BSG, Sociale Raad en Raad van Beheer naast een

groot aantal Chinese studenten. Volgens een van de organisatoren was er niemand van de Ambassade. Wel kreeg de Rector bericht van diezelfde Ambassade waarin geprotesteerd werd tegen deze 'inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van China'. Ook op het Hemelse Plein werden twee pogingen ondernomen om het gebeurde te herdenken. Beide individuen werden door minstens dertig politieagenten verwijderd. Direct na de onderdrukking van de opstand werd het door de studenten opgerichte Vrijheidsbeeld door een revolutiebeeld vervangen. Tot nader order is het in de nabijheid van dit beeld verboden om te huilen of te lachen.

Studiekring Vrij Onderzoek deelt mede: Boe, bah & bla-bla

Enige tijd geleden kreeg iedere student en ieder personeelslid van de V.U.B. het boekje "Politiek zonder boe of bah" in zijn bus. Het idee om zo'n boekje te maken komt van Studiekring Vrij Onderzoek n.v.a. de verkiezingsuitslag van 24 november.

Over politiek hoorde je in de periode rond de verkiezingen enkel boe- en bah-geroep. Daarbij komt dat de universiteiten het zich verplicht zijn een basisvorm van politieke bewustzijnsvorming te voorzien, en daarin tekort schieten. Vele studenten zijn vandaag ook niet erg op de hoogte van de politieke realiteit.

Mede op basis van een werktekst van Studiekring Vrij Onderzoek schreef prof. Deschouwer uiteindelijk een boekje dat een aantal misverstanden over politiek wil ontzenuwen. Het boekje dat u kreeg is wel wat te braaf en systeembevengend naar de smaak van V.O., dat een iets maatschappijkritischer werktekst geschreven had.

Wie denkt dat ideologie niet meer bestaat, dat politiek oppermachtig is en voor de mensen moet zorgen of dat verkiezingen een regering opleveren, moet het 56 pagina's tellende boekje maar eens lezen.

Studentenbeweging tussen kruis en aambeeld (vervolg van p. 3)

Als gevolg van deze structuurwijzigingen traden het Gentse Werkgroepenkonvent (één van de grote representatieve structuren) en het Brussels Studenten Genootschap toe tot de VVS. In een later stadium, nadat de onderhandelingen met Leuven over toetreding begonnen waren, volgde de volledige Gentse toep GSR (Gentse Studenten Raad) dit voorbeeld.

Een tweede grote structuurwijziging betrof de opening naar het HOBU (Hoger Onderwijs Buiten de Universiteit) in 1988. Een aantal grote scholen zoals het Hoger Instituut der Kempen te Geel en de IHAM (industriële hogeschool te Antwerpen) speelden daarin een voortrektersrol. Door deze snelle groei won de organisatie aan slagkracht en was in staat om drie jaar achter elkaar de studenten massaal te mobiliseren tegen de verhoging van de HOBU-inschrijvingsgelden (1989-1990), het Decreet Coens op de universiteiten (1990-1991), en de sociale sectoren voor het HOBU (1991-1992). Bovendien werd de reeds be-

staande internationale activiteit nog sterk uitgebreid, door op Europees vlak het verzet tegen het Memorandum on Higher Education mee op gang te brengen (1991-1992), en op wereldvlak door deelname aan de succesvolle hervorming van de International Union of Students (1987-1992), waarna de VVS één van de eerste Westerse organisaties was die opnieuw tot de IUS toetrad, een voorbeeld dat ondertussen door een groot aantal andere landen gevolgd is. Ondertussen is de VVS op het laatste IUS-Kongres verkozen tot vertegenwoordiger van de Westerse wereld in het Statutair Comité, een van de belangrijkste bestuursorganen van de IUS (1992). Het politiek succes van de VVS was echter de meeste academische overheden - vooral Leuven, maar ook Gent - en het ministerie van Coens een doorn in het oog. Immers, met alle politieke en financiële hervormingen die - in het publiek om budgettaire redenen maar ook vooral in het belang van de katholieke zuil - in die periode genomen werden, kon men een sterke

en representatieve studentenorganisatie over de netten heen, die werkelijk het algemeen studentenbelang verdedigde, missen als kiespijn.

Ondertussen bleven de onderhandelingen met niet -aangesloten universiteiten en hogescholen over toetreding doorgaan. De Leuvenaars bleven echter hameren op het feit dat volgens hen de VVS niet representatief was en ondoorzichtige structuren had. Hadden de grondige structuurhervormingen van de voorbije jaren daar dan geen verbetering in gebracht? Volgens Leuven niet, en dus kon er van toetreding geen sprake zijn. Uit de contacten bleek echter wel dat de aard van de kritiek, al verschoof hij zich nog steeds achter de hoger geciteerde ideologische onvrede, fundamenteel van aard veranderd was. Eén van de probleempunten betrof de steeds groter wordende invloed van het HOBU, en de nood die er bestond aan structuren waarin de verschillende groepen hoogstudenten zich niet alleen als één front konden opstellen, maar ook als specifieke groep hun belangen konden verdedi-

gen. Deze behoefte en de discussie daarover werd binnen de VVS reeds gevoerd; alleen was de argumentatie van de Leuvenaars een beetje merkwaardig: "anders zullen we door de VliR nooit als organisatie van universiteitsstudenten erkend worden". Hoezo? Er was op dat moment nog geen sprake van mogelijke vertegenwoordiging in de VliR, en bovendien had zelfs de Hoge Raad voor Studietoelagen de delegatie die door de VVS, na overleg met alle betrokkenen was voorgesteld, aanvaard. Een veel belangrijker probleem was het Kongres, waarvan Leuven nu opeens de grote tegenstander geworden was. Hoezo. Het was toch Leuven die eind de jaren '70 voor meer rechtstreekse vertegenwoordiging in de VVS geijverd had? Het probleem van samenwerking werd echter wel dringend ten tijde van het Decreet Coens, dus werd er vanuit de VVS om het verzet te coördineren, en met leden en niet-leden tot gemeenschappelijke standpunten te komen die onder de gemeenschappelijke noemer "interuniversitair overleg" zouden naar buiten worden gebracht. Dit werkte inderdaad en leidde tot massale mobilisaties, hoewel de rol van de VVS en de deelname van het HOBU door Leuven constant werden gecontesteerd. In de context van dit interuniversitair overleg bracht een delegatie een bezoek aan Rector Dillemans, toenderdij voorzitter van de VliR, om de studentenstandpunten te verdedigen (de VliR, en vooral Dillemans en zijn

schoonthondje Rector de Meyer van Gent, waren één van de grote promotoren van het Decreet) en om, zoals in het franstalige landsgedeelte, inspraak in de VliR te eisen. Dit werd vlakaf gewijgerd.

Het jaar daarop (dus dit academiejaar) kwam er vanuit Leuven de vraag om dit interuniversitair overleg weer op te nemen in het kader van een aantal standpunten over onder andere het studietoelagenstelsel, die op dat moment tarf lagen in de VliR, evenals andere dingen die met de gevolgen van het Decreet te maken hadden. Het BSG was, als Brusselse overkoepeling, best bereid om onder de condities van het voorbije jaar hiernaan mee te werken. Op de eerste vergaderingen lieten de Leuvenaars uitschijnen dat vertegenwoordiging in de commissies van de VliR wel tot de mogelijkheden behoorde, en dat het daarom nodig was de rangen van de universiteitsstudenten te sluiten en een sterke, gemeenschappelijke structuur op poten te zetten. Het werd echter al gauw duidelijk dat de enige bedoeling van de hele zaak was de overname (indien de structuren werden aangepast naar Leuvense wensen) of de ontmanteling van de VVS. Het vervolg van dit verhaal vind U op de laatste bladzijde van deze Moeial, in de vorm van een Recht op Antwoord van het BSG aan Veto, de Leuvense studentenkrant, waarin een zeer tendentieuze artikel over de VVS en de "manipulaties van het BSG" is verschenen.

KV.

"Het is niet omdat overdag studio Brussel op staat dat donderdagavond Eddy Wally komt optreden"

Naar aanleiding van de lezersbrief met kritiek op het beleid van het KK hebben we een gesprek gehad met Willem Elias, de feitelijke oprichter van het Kultuurkafé. De volgende logische stap is een gesprek met Ludo Reuter, het huidige diensthoofd van de dienst Cultuur.

DM.: Wat zijn uw reacties op de lezersbrief die de Moeial ontvangen heeft?

Ludo Reuter: Ik wil daar eigenlijk niet op reageren, en wel om twee redenen: ten eerste is hij niet onderkend, en ik wens niet te reageren op anonieme kritiek. Ten tweede is het een zodanige opeenstapeling van leugens, verdraaiingen en roddel dat ik niet denk dat iemand baat heeft bij een rechtzetting van deze gal, gespuwd door één persoon.

Mijn enige slotconclusie is de vraag: wie verdedigt wie, en wat wordt er verdedigd en waarom?

DM.: We kunnen dan misschien eens het KK als zodanig en uw betrokkenheid daarbij bespreken. Hoe zijt ge daar eigenlijk in terecht gekomen?

Ludo: Ik ben in oktober '81 op de VUB gekomen als maatschappelijk assistent bij de sociale dienst en de jobdienst. Na 3 à 4 jaar ben ik naar de Vubtik (in haar oude vorm) gegaan. Maar daar zijn we mee moeten stoppen omdat dat financieel niet haalbaar was. In die tijd was Elias half-tijd diensthoofd van Cultuur, tot hij fulltime naar de faculteit L&W overstapte. Dan heeft men mij gevraagd om naar Cultuur te komen. Ik ben nu diensthoofd sinds ongeveer vijf jaar.

Het KK is in 1981 begonnen, onder rechtstreekse verantwoordelijkheid van de coördinator (van de

Sociale Sector, nvdr.). Daarna is het overgegaan naar Willy Emmerechts van huisvesting. Maar aangezien het KK vooral het werkterrein van de dienst Cultuur was, is het uiteindelijk naar ons overgekomen.

DM.: Wat zijn de taken en activiteiten van de dienst Cultuur?

Ludo: Wij organiseren optredens en activiteiten in het KK en de aula, de tentoonstellingen in de bibliotheek, het rectoraal en onder de aula en gallery', waar ook de creatieve ateliers doorgaan. De laatste jaren doen ook hoe langer hoe meer diensten buiten de SSS een beroep op ons voor informatie, logistieke ondersteuning... Ik kan dat alleen maar toejuichen. Daardoor is er de laatste jaren wel een verdere verschuiving van animatie voor studenten naar cultuur van en voor de VUB.

DM.: En het KK? Wat is uw visie daarop en hoe past ge die in de historie van het KK? Is er een continuïteit, of ziet ge een verandering?

Ludo: Wezenlijk is er niets veranderd. De bedoeling was en is een zo sfeervol mogelijke geanimeerde ontmoetingsplaats voor de VUB-gemeenschap in z'n totaliteit te zijn. De donderdagavondconcerten zijn bovendien ook van belang voor de Brusselse Vlamingen in het algemeen. Als ge trouwens ziet hoeveel franstaligen daar opaf komen...

DM.: Hoe wordt de programmatie verzorgd? Op welke wijze maken jullie die keuze?

Ludo: Voor de concerten krijgen wij hier hopen cassettes van allerlei groepjes, die laten we beluisteren door een aantal mensen die geïnteresseerd zijn, zoals de gewetensbe-

zwaarden, de jobstudenten, Nikolaas (één van de verantwoordelijken, nvdr.). Er is wel een financiële beperking: wij kunnen niet boven een bepaalde uitkoopsom gaan. Ook voor tentoonstellingen krijgen we aanbiedingen. Met de jaren geraak je bekend en verzeil je in een circuit zodat er continu voorstellen binnenvallen. Daarom doen we dan prospectie. Het financieel aspect is wel een domper. Maar we willen de optie van de gratis donderdagavondconcerten, tentoonstellingen etc. in geen geval opgeven. We willen de studenten op het onverwachts blijven confronteren met cultuur. Ook al maakt de financiële situatie van de sociale sector dat moeilijker en moeilijker.

DM.: Hoe past ge het aspect kaffee van het cultuurkafé in dit concept? Betekent dat niet dat het KK als kaffee ook een heel eigen gezicht moet hebben waar dingen gebeuren die elders niet gebeuren?

Ludo: Ja, de situatie van het cultuurkafé als kaffee is een heel moeilijke zaak. Maar ge moet dat ook in zijn historiek zien, hé. Er zijn enorme klachten sinds de laatste 2-3 jaar, vooral over de geluidssterkte van de muziek. Dit hebben we eerst intern proberen op te lossen door vergaderingen met de jobstudenten; Maar het heeft weinig zin weten uit te vaardigen als ge geen controleorgaan hebt om ze te doen naleven; Dan is de discussie gevoerd binnen de SOR, waar ook veel klachten vanuit de studentengemeenschap binnenvallen en echt niet alleen van studentkozen. Er is toen beslist dat we zouden zoeken naar twee mensen voor vaste dienst achter de toeg; overdag en 's avonds iemand. Dat is

worden. De kwaliteit van wat men selekteert is natuurlijk een ander probleem.

DM.: Is het niet zo dat er toch een aantal mensen waren die - eventueel op een tamelijk beperkt spoor en niet altijd al te best getimed - toch wel een degelijk en gevarieerd palet aan muziek gebracht hebben?

Elias: Ja, maar dan vanuit de toevaligheid, niet als beleid. En ook over het geluidsniveau van de muziek valt iets te zeggen. Een kaffee is een plaats waar ge moet kunnen blijven zitten als u selectie muziek niet gespeeld wordt. Ik ben er alles behalve een voorstander van om van het KK een bruin kaffee te maken, maar het moet toch een kaffee zijn waar ge iets kunt vertellen.

DM.: Denkt ge dat de V.U.B.-overheden op dit moment nog geïnteresseerd zijn in het scheppen of in stand houden van een ruimte aan deze instelling waar ge een botsing van ideeën of gevoelens kunt meemaken of denkt ge dat ze eigenlijk wel willen dat bijvoorbeeld het KK een brave taverne wordt waar je een boterham met platte kaas kunt eten? Denkt ge dat die wil nog steeds bestaat?

Elias: Ik denk eerlijk gezegd dat de V.U.B.-overheid zich daar totaal niet druk in kan maken. Noch in positieve zin, noch in negatieve zin. Ik denk niet dat men dat op dat niveau mag verwachten, en ik denk ook niet dat de grote geleerden die onze V.U.B. besturen mensen zijn die daar ook verstand van hebben.

DM.: We zitten ook nog met een vraagje in verband met de prijzenpolitiek in het KK. De afgelopen jaren zijn de prijzen gevoelsmatig naar democratisch naar doorsnee-tarief. Zou het KK binnen bepaalde grenzen niet een meer studentvriendelijke

nu zo sinds september '91. De bedoeling is terug een ruimer publiek te krijgen dat zich goed voelt in het kaffé.

DM.: Dat is voor een deel ook gelukt, maar waar ligt de grens? Het gebeurt regelmatig als men het kaffé binnenstapt dat men één of andere platten vrije radio heeft opstaan en Vlaamse slagers of andere verschrikkingen te verduren krijgt. Hoewel de muziek vroeger dikwijls veel te luid stond, was ze kwalitatief beter. Maar heeft het ganse probleem niet te maken met wat Elias zegt over een oud zeer ook al in zijn tijd, nl. het ontbreken van een coherent muzikaal beleid?

Ludo: Overdag staat bijna altijd Studio Brussel op, controleer dat maar. Dat wil niet zeggen dat het kaffé op dit moment is wat het moet zijn, maar we komen nu van die situatie. We moeten daar later terug een evenwicht vinden.

Wat de keuzes betreft, enkele jaren geleden waren er voor het KK meer dan 60 cassettes opgenomen en ga nu eens kijken: praktisch allemaal verdwenen! Maar dat komt terug: er zijn mensen bezig met het opnemen van nieuwe cassettes; Het is te hopen dat die niet opnieuw gepikt zullen worden. Maar ge moet niet vergeten dat er overdag ook veel mensen komen die gewoon wat achtergrondmuziek willen horen en het nieuws, vandaar Studio Brussel. 's Avonds moeten we zoeken naar dat muzikaal evenwicht. Het gaat mij echt niet over het alternatieve; men zou verschieten moest men weten wat ik thuis beluister.

DM.: Vanuit de sociale sector wordt er gesproken met het idee om een deel van de cafetariafunctie over te brengen naar het KK, dit in het kader van het voorzien van avondmaaltijden aan de VUB (het cafetaria blijft vanaf volgend jaar later open). Hoe staat ge daar tegenover?

Ludo: Er bestaat geen twijfel over de behoefte aan avondmaaltijden op de VUB. Maar of het KK daar de geschikte plaats voor is... Ik heb daar wel wat schrik van. De sfeer van het kaffé gaat verloren als er daar 30 à 40 man zit te eten. Het zou ook moeilijkheden opleveren bij de voorbereiding van de concerten. Het is moeilijk daar een goede oplossing voor te vinden, wij zitten daar niet om te springen. Bovendien is de infrastructuur van het restaurant veel beter voorzien dan de onze. Wij heb-

politiek kunnen voeren?

Elias: Ja, maar daar zitten we in een vicieuze cirkel die niet 100% eerlijk gevoerd wordt. Ge kunt niet verlangen dat het KK zijn sociale prijzen moet behouden en rendabeler worden legitiemertijd. Tenzij ge andere rendementfouten kunt vinden natuurlijk.

DM.: akkoord, maar moet het KK qua prijzen niet ENIGZINS verschillen van andere kaffees?

Elias: Ge zoudt het ook anders kunnen oplossen: laat een paar dranken zeer goedkoop. Sociaal betekent voor mij dat iemand moet kunnen binnengaan die met weinig geld in zijn zak zit en zich ook relatief gelukkig moet kunnen voelen. Ik vind dat je in hetzelfde etablissement ook champagne mag schenken aan 1500 BEF... Dat zou me niet storen. Daarnaast kunt ge immers de prijzen van de pint, de cola en het water laag houden.

DM.: Wat het programmatisch beleid betreft, is er nu ook een cultuurraad in het leven geroepen. Wat is uw visie daarop en hoe ziet ge de interactie Kultuurkafé-cultuurraad?

Elias: De cultuurraad is ten eerste iets dat al lang bestaat op papier, maar die nu wat mij betreft als hoofddoel moet krijgen om eens na te gaan

maar een piepklein keukentje waar ge met moeite wat sandwiches kunt maken. Het cultuurkafé moet een kaffé blijven. Het is niet opportuun om daar met uitgebreide snacks te beginnen. Dat veroorzaakt een andere atmosfeer.

DM.: Wat is in de context van de dienst cultuur uw visie op de pas opgerichte cultuurcommissie aan de VUB?

Ludo: Die is tot nu toe één keer samengekomen. Maar die is duidelijk bevoegd voor het cultureel beleid van de VUB als geheel, niet specifiek voor het KK. Ik had van die eerste vergadering trouwens een positieve indruk. Ik zat daar met mensen aan tafel waarvan ik dacht, tiens, houdt die zich daar mee bezig? Anders zou ik dat nooit geweten hebben. Een typisch voorbeeld van het resultaat daarvan is het klassiek concert dat we gehad hebben in de aula met de muzikacademie in Elsene. Dat is zeer positief. Wij hebben daar zelf niet het geld voor. Of bijvoorbeeld professor Van Rengen met zijn tentoonstelling van die grafstenen die zijn opgegraven in Syrië. Dat zijn dingen die buiten het kader gaan van de sociale sector studenten en dat is wel toe te juichen.

DM.: Maar zal het KK binnen die context nog aan alternatieve programmatie kunnen blijven doen wat toch zijn taak is en die het toch zijn goede naam bezorgd heeft, ook buiten de VUB?

Ludo: Natuurlijk. Het KK heeft zijn naam buiten de VUB de laatste jaren steeds verder uitgebouwd. Er is niemand die dat wil veranderen, totaal niet. Het is niet omdat Studio Brussel overdag opstaat dat morgen Eddy Wally gaat optreden (dat zou nochtans een schitterend idee zijn! nvdr.). Het is trouwens zo dat het veel beter zou zijn moest de VUB over een polyvalent zaaltje (concert, film, theater, ...) voor 2 à 300 man beschikken; Dat zou het kaffé serieus ontlasten. Dat is overigens niet alleen voor ons een enorme behoefte. Maar ja, de financiën, hé.

DM.: Hebt ge tot besluit van dit alles misschien nog een mooie boodschap voor de VUB-gemeenschap?

Ludo: Er is totaal niets veranderd aan het beleid, er zijn alleen enkele uitwassen die we proberen in te dijken. Het is logisch dat dat conflicten oproept. Elke verandering roept conflicten op.

DM.: Hoe de culturele integratie op de ganse universiteit kan verbeteren. Programmatie is hoe dan ook een eenzame zaak. Ik geloof niet in het programmeren met 20 mensen rond een tafel. Maar met nieuwe ideeën komen waarvan iedereen zegt: 'die kunnen misschien door dienst cultuur gerealiseerd worden', dat lijkt me wel interessant. Het is ook positief om een mogelijkheid te scheppen om mensen te laten reageren op de programmatie. Een organisator krijgt meestal zeer weinig respons.

DM.: Ontaardt zo iets niet gemakkelijker in een bureaucratisch orgaan dan de mogelijkheden eerder sluit dan open?

Elias: Dat is een gevaar natuurlijk. Zoals het op papier staat, is het een tamelijk bureaucratisch orgaan en als anti-bureaucraat heb ik dat in de tijd natuurlijk vlug geboycot. Ik geloof nogal in het principe dat iemand die het idee heeft het ook realiseert. Ik heb een hekel aan mensen die ideeën hebben en zeggen: 'gij moogt het uitvoeren'. Cultuur is een rare zaak hoor, als reactie op de uitnodigingen voor die opnieuw in het leven geroepen cultuurraad, krijg je mensen die zeggen 'ah, nu gaat er eindelijk cultuur komen'. Alsof er de laatste 15 jaar niets gebeurd is.

Vervolg interview Elias

kwamen omdat een groepje van overigens zeer sympathieke mensen, daar gaat het niet over, het kaffé zowat beheerste en teveel domineerde. Ik kan me best voorstellen dat een aantal mensen daar niet gelukkig mee was. Dat kan volgens mij dus ook weer niet. Mijn persoonlijke visie is: laat er zoveel mogelijk verschillende soorten studenten werken. Ik ga ervan uit dat dat de best mogelijke garantie is om ook in de zaal een zekere verscheidenheid te krijgen. Er bestaat een percentage studenten dat hier afstudeert en dat nooit in het Kultuurkafé geweest is. In die zin moet er dus iets gevonden worden tussen die twee in.

Wat ik ook zeer belangrijk vind, en dat is ook iets dat verminderde door de dominantie van die kleine groep - een groepje dat het kaffé wel echt doen leven heeft, daar ben ik van overtuigd - is dat het personeel begon weg te blijven. Nu weet ik ook dat weinig mensen het sympatiek zullen vinden dat het KK inderdaad een plaats wordt waar het personeel 's middags zijn boterham met platte kaas komt eten. Maar anderzijds vind ik het wel belangrijk dat die blijven komen. Ge moet niet vergeten dat in de opiniepeilingen over de V.U.B. net die toenaderingspogingen tussen onderwijzend personeel en studenten naar voren komen als hét element waarin wij verschillen van de andere universiteiten. Als in de tijd rektor Steenhout hier zijn boterhammetje kwam eten, vonden we dat eigenlijk

formidabel als uiting van het democratische van onze universiteit.

DM.: Er waren dus een aantal problemen met de gesloten mentaliteit van een aantal mensen in het kaffé, maar misschien smijt men nu een beetje het kind met het badwater weg. 's Middags staat bijvoorbeeld gewoon de radio op, en dat doet me een beetje denken aan een algemeen fenomeen aan de V.U.B.: er bestaat een trend naar normalisering in het kader van de concurrentie tussen de universiteiten, die op hoog politiek niveau wordt aangewakkerd, en die zich mede afspeelt rond het imago van de universiteiten. Is het geen kapitale fout om ook aan de Vrije Universiteit van Brussel de 'mainstream'-weg te volgen, de weg van de grootst gemene deler, terwijl de V.U.B. zich zou moeten kunnen naar voor schuiven als de Vrije Universiteit van een broeinest van ideeën waarbinnen bijvoorbeeld ook het Kultuurkafé zijn actieve rol te vervullen heeft?

Elias: Dat is een mooi idee natuurlijk. Maar om dat op kaffeeniveau te vertalen, dat is niet eenvoudig. Ik ben bijvoorbeeld nooit gelukkig geweest over de muziek in het kaffé. We zijn er nooit in geslaagd een muziekbeleid te voeren dat een verscheidenheid van alle mogelijke vormen van muziek garandeert. een goed muziekbeleid betekent dat de muziek bewust geselecteerd wordt. Radio spelen is dus geen cultuur. Cultuur begint waar keuzes gemaakt

Examenreglement: Als je niet braaf

Ook dit jaar publiceert De Moeial het examenreglement. Noteer dat het volledig uit kleine letters bestaat. Uit goede bron konden wij overigens vernemen dat voor volgend jaar een aantal wijzigingen op het programma staan die kaderen in de invoering van het studiepuntenstelsel.

Het blijft overigens nuttig tijdens je examens aandachtig te volgen wat er zo al aan onregelmatigheden gebeurt. Alle informatie die je vergaart over wanpraktijken kun je steeds binnensmijten op de redactie of deponeren in de Moeialbus naast de kiosk in het cafetaria. Voor volgend jaar plannen we stevig examen-dossier maar daar is natuurlijk informatie uit de praktijk voor nodig. Alvast succes in het doorploeteren van je cursussen!

I Examencommissie

Art. 2 : De Raad van de Faculteit, School of Instituut stellen jaarlijks per studiejaar en studierichting de examencommissie samen.

Art. 3 : De examencommissie kiest onder haar leden bij haar laatste be-raadslaging van de tweede gewone examenzitting, een voorzitter en een secretaris voor het volgend academiejaar. Hun namen worden aan de Recort en de ombudsman meegedeeld, de naam van de voorzitter wordt ad valvas bekend gemaakt.

Art. 4 : Stemgerechtigde leden zijn alle leden van het onderwijzend personeel belast met hetafnemen van de examens over devakken die het effectief curriculum van de student uitmaken en is voorkomend geval de promotor van de eindverhandeling.

Art. 5 : Aan de werking van de examencommissie kan deelgenomen worden zonder stemrecht door : de Rector die alle vergaderingen van de examencommissies mag bijwonen, de decaan die alle vergaderingen van de examencommissie mag bijwonen. Behalve in de gevallen voorzien in art. 4 heeft hij geen stemrecht, leden van het wetenschappelijk personeel, belast met oefeningen of werkzaamheden in verband met het betrokken curriculum, de commissarissen, belast met het beoordelen van de eindverhandeling, de ombudsman.

Art. 6 : Wordt een college door meerdere leden van het onderwijzend personeel gedoceerd (meerdere titularissen, titularis en plaatsvervangers) dan beslist d examencommissie zelf wie als stemgerechtigd lid in de examencommissie zal zetelen. De andere leden kunnen deelnemen aan de werking, zonder stemrecht te krijgen. Afwijkingen moeten uitdrukkelijk vastgesteld worden door de examencommissie. Een plaatsvervanger, die de colleges volledig gedoceerd heeft en examen heeft afgenomen, maakt van rechtswege deel uit van de examencommissie en vervangt de titularis.

II Examenregeling

Art. 7 : Per academiejaar zijn er twee zittingen. De eerste begint ten vroegste na de lentevakantie en eindigt ten laatste in de loop van de maand juli, de tweede eindigt voor de opening van het daaropvolgend academiejaar. De juiste sluitingsdata worden jaarlijks bepaald door de Raad van Beheer. [...]

Art. 10 : [...] De student kan per jaar slechts aan twee zittingen deelnemen.

Art. 11 : Andere vormen van evaluatie, die aanleiding geven tot verrekening in het eindresultaat, moeten opgenomen worden in de fakultaire

examenreglementen.

Art. 12 : Een volledige examenregeling (uur- en lokaalrooster) met betrekking tot de eerste zitting wordt één maand voor het begin van de zitting en uiterlijk veertien dagen voor het einde van de normale lesperiode ad valvas bekend gemaakt. Voor wat de tweede examenzitting betreft worden de termijnen gereduceerd tot tien dagen. Bij de samenstelling van het examenrooster zal rekening gehouden worden met een spreiding van de inspanningen van de student, indien mogelijk slechts één vak per dag.

Een uurregeling en de orde waarin de studenten zich moeten aanmelden worden, na overleg met de betrokken studenten, opgesteld door de Administratieve Secretaris van de faculteit of door een door de decaan aangeduid lid van het administratief personeel. De ombudsman wordt op zijn verzoek betrokken bij het opstellen van de definitieve examenregeling.

Art. 13 : De fakulteitsraden bepalen zelf de regels volgens welke studenten toegelaten worden tot de examenzitting. Deze regels moeten in het begin van het academiejaar bekend gemaakt worden aan de studenten. De studenten die niet toegelaten worden, moeten hiervan bij

gemotiveerd schrijven tijdig, uiterlijk twee weken voor het begin van de zitting, op de hoogte worden gesteld. Een eerste verwtiging gaat de mededeling van niet-toelating vooraf.

Art. 14 : De studenten worden slechts toegelaten tot het afleggen van examens als zij op reglementaire wijze zijn ingeschreven voor het betrokken academiejaar. Een regelmatige inschrijving voor de examens is slechts mogelijk indien alle nodige getuigschriften voor een inschrijving op de rol werden ingeleverd en het kollegegeld vereffend werd. Oorspronkelijke diploma's moeten voor de opening van de eerste examenzitting op het administratief secretariaat ingeleverd worden.

Art. 15 : De studenten zijn verplicht zich in te schrijven op de ad valvas bekendgemaakte dagen en mits het vervullen van de voorgescreven formaliteiten. Een laatijdige inschrijving is slechts mogelijk, voor uitzonderlijke gevallen, mits gemotiveerde aanvraag bij de rektor. Deze aanvraag moet ingediend worden bij de administratieve sekretariaat die ze doorstuurt, met advies van de decaan naar de rektor.

Art. 16 De overdracht van examen-geld, van de eerste naar de tweede zitting, kan worden bekomen mits schriftelijke aanvraag bij de decaan. Deze gemotiveerde aanvragen dienen binnengebracht bij de administratieve sekretaris, voor het begin van

de zitting. De administratieve sekretaris stuurt ze met de beslissing van de decaan, door naar de Dienst Inschrijvingen.

III Examenverloop

Art. 17 : De examinator en de student houden zicht strikt aan de vastgestelde uurregeling en plaats van de ondervraging. Elke overmacht moet zo snel mogelijk aan het sekretariaat van de faculteit gemeld worden. De voorzitter van de examencommissie kan onmiddellijk een nieuwe schikking treffen, die echter niet tot het vervroegen van het examen mag leiden. Ingeval van afwezigheid van de examinator en bij gebrek aan berichtgeving van deze laatste vervalt de examenregeling na een wachttijd van 2 uur t.o.v. de voorziene schikking. Jaarlijks na afloop van de 2e zitting, zal de decaan de lijst van de niet-gewettigde afwezigheden, i.v.m. art. 17 opmaken en voorzien van commentaar aan de Rector overmaken.

Art. 18 : Het examen wordt afgenomen door de titularis van het vak of door degene die als plaatsvervanger het vak dat jaar gedoceerd heeft. In geval van overmacht of wettige reden van verhindering kan degene die het examen afneemt een gemoti-

torstdiploma te zijn.

Art. 20 : Alle examens zijn openbaar en worden afgenomen in een lokaal van de universiteit, dat op elk moment toegankelijk moet zijn voor het publiek. In uitzonderlijke omstandigheden en met akkoord van de decaan kan voor wat de plaats van het examen betreft hiervan afgeweken worden. De openbaarheid van het schriftelijk examen is verzekerd wanneer de belanghebbenden en/of belangstellenden inzage kunnen krijgen van de kopijen. Deze kopijen liggen gedurende een termijn van 60 dagen vanaf de proklamatie ter inzage.

Art. 21 : De examens worden in beginsel mondeling afgenomen. Tot een andere vorm van examen over het geheel of een deel van de materie kan door de examencommissie worden beslist, op voorstel van de titularis of op verzoek van de studenten. De studenten behouden evenwel onverminderd het recht om daarna nog een mondeling examen over dezelfde materie af te leggen.

Art. 22 : Aangepaste proeven kunnen over de praktika georganiseerd worden. De deelneming is verplicht voor alle studenten.

Art. 23 : De student kan om redenen van fysieke of psychische aard aan de voorzitter van de examencommissie vragen een andere vorm dan mondeling examen af te leggen over de leerstof van één of meerdere kursussen.

Art. 24 : Wanneer een student, hoewel ingeschreven, zich niet meldt voor de examenperiode of zijn deelneming stopzet, deelt hij dat onmiddellijk en schriftelijk mee aan de administratief sekretaris van de faculteit, die voorzitter en de leden van de examencommissie op de hoogte stelt. Bij stopzetting om medische reden, dient een medisch attest bijgevoegd te worden.

Art. 25 : Onregelmatigheden door een student begaan tijdens het afleggen van de examens, kunnen aanleiding geven tot uitsluiting voor de examenzitting. Klachten over onregelmatigheden dienen door het academisch personeelslid dat ze vaststelde onmiddellijk overgemaakt te worden aan de voorzitter van de examencommissie. Alle betrokkenen worden gehoord door de decaan en de voorzitter van de examencommissie, die beslissen over de onregelmatigheid en de te treffen sanktie.

Art. 26 : De examinator dient er objectief naar te peilen of de student het examenvak kent en begrepen heeft. De examinator verschaft de studenten in de loop van het academiejaar informatie over de doelstellingen en de vorm van het examen en bakent tevens de examenstof af.

IV Deliberatie

Art. 28 : De leden van de examencommissie en alle personen die ambshalve bij de deliberatie aanwezig zijn, zijn tot geheimhouding verplicht.

Art. 30 : De examencommissie kan alleen maar op een geldige manier beaardslagen over het studententol wanneer tenminste 2/3 van de stemgerechtigde leden aanwezig zijn. Als geen 2/3 van de kommissieleden aanwezig zijn mag er geen deliberatie worden gehouden. Binnen de week roept men dan opnieuw de leden van de examencommissie samen voor een tweede deliberatie.

'Eerste deliberaties' die met minder dan 2/3 van de leden toch zouden doorgaan zijn onwettig. Eventueel

benadeelde studenten kunnen in zo'n geval klacht neerleggen bij de ombudsman. Op een 'tweede deliberatie' wordt er echter sowieso wettig gestemd, ongeacht het aantal leden dat erop aanwezig is.

Art. 31 : De examencommissies fungeren als college. Stemgerechtigd zijn de leden van de examencommissie die de betreffende student ondervraagd hebben, hierbij rekening houdend met de bepalingen van Art. 4 en 6. Elk lid beschikt slechts over één stem, ongeacht het aantal vakken waarover hij ondervraagd heeft.

Art. 32 : De examencommissie beslist bij meerderheid van stemmen onder de aanwezige leden souverijn over het slagen al dan niet met graad, het afwijzen of het gelijkstellen met afgewezenen, het uitstellen om wettige redenen en het toekennen van vrijstellingen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter van de examencommissie.

Art. 33 : De fakulteitsraad beslist na consultatie van de examencommissie over de toegepaste weging voor de verschillende vakken, over de manier waarop deze gebeurt, evenals de criteria waarop ze steunt. De manier waarop de weging gebeurt, wordt opgenomen in het fakultair examenreglement en aan de studenten bekendgemaakt in het begin van het academiejaar.

V Bekendmaking van de resultaten

Art. 34 : Na de deliberatie prokla-meert de voorzitter van de examencommissie in het openbaar de examenresultaten.

Art. 35 : Na de proklamatie wordt individueel aan elke student, op zijn verzoek, een gedetailleerde uitslag van zijn examen meegedeeld.

VI Overdracht van punten en vrijstellingen

Art. 36 : Een student die een gemiddeld examencijfer behaalt beneden elf op twintig is niet geslaagd. Hij bekomt van de examencommissie overdracht van examencijfers naar de tweede zitting van eenzelfde academiejaar onder volgende voorwaarden :

1. over alle vakken examen afgelegd hebben;
2. een gemiddeld examencijfer van 10 op 20 behaald hebben;
3. voor het betrokken vak tenminste 13 behaald hebben.

Art. 37 : Aan een student, die door overmacht, vastgesteld door de examencommissie, niet aan alle examens kan deelnemen en als gelijkgesteld met de niet-geslaagde wordt geproklameerd, kan de examencommissie overdracht van cijfers toestaan, zowel van de eerste naar de tweede zitting van eenzelfde academiejaar als naar het daaropvolgend academiejaar.

Art. 38 : Een student die niet geslaagd is bekomt van de examencommissie overdracht van examencijfers onder volgende voorwaarden :

1. over alle vakken examen afgelegd hebben;
2. een gemiddeld examencijfer van 10 op 20 behaald hebben;
3. voor het betrokken vak tenminste 13 behaald hebben.

Art. 39 : De student mag evenwel afzien van de overdracht van één of meerdere examencijfers. Aan een student aan wie het voordeel van examenoverdracht van één of meerdere cijfers wordt toegekend, kan in de tweede examenzitting een graad verleend worden. Overdracht van exa-

bent moet je in de hoek staan

mencijfers is slechts mogelijk voor programmaonderdelen die overeenstemmen met afzonderlijke kwoteringen op de deliberatie.

Individuele regelingen vanwege de examinator zijn niet toegelaten. De decaan maakt de hem bekende gevallen, waarbij individuele overdrachten werden toegekend, aan de Rector bekend.

Art. 40 : De examencommissie kan de titularis toelating verlenen om voor praktika, seminars, oefeningen en stages, vrijstellingen te verlenen voor het volgend academiejaar.

VII Ombudsman

Art. 41 : Door de Rector wordt jaarlijks voor de wintervakantie -na overleg met de studentenafvaardigden in de Raad van Beheer- een vastbenoemd lid van het onderwijzend personeel aangesteld tot ombudsman (mannelijk of vrouwelijk) en aan ander lid tot plaatsvervangend ombudsman. Onmiddellijk na zijn aanstelling wordt de naam van de ombudsman en van zijn plaatsvervanger ad valvas bekend gemaakt alsmede waar en wanneer zij te bereiken zijn.

Art. 42 : Klachten in verband met het verloop van de examens worden gericht aan de voorzitter van de examencommissie of aan de decaan, met kopie aan de ombudsman. Na uitputting van de fakultaire mogelijkheden treedt de ombudsman op als bemiddelaar tussen studenten en examinatoren. Hij kan geen ombudsman zijn voor de studenten.

Art. 43 : Na elke examenperiode bezorgt de ombudsman een verslag van zijn werkzaamheden aan de Rector die daarover voor het begin van de wintervakantie van het volgend academiejaar bij de Raad van Beheer verslag uitbrengt.

VIII Klachtenregeling

Art. 44 Klachten in verband met de niet toelating tot de examens door de faculteit en de inschrijvingsformaliteiten worden door de examinandus of de ombudsman aan de Rector ter beslissing voorgelegd.

Art. 45 : Klachten in verband met de uitsluiting voor de examenzitting

ten gevolge van de toepassing van art. 13 of art. 25 worden door de examinandus of de ombudsman ter beslissing voorgelegd aan de rector.

Art. 46 : Klachten in verband met art. 26 of het verloop van de examens worden door de examinandus, ombudsman of examinator gericht tot de voorzitter van de examencommissie of de decaan. De klachten worden bij hoogdringendheid behandeld. Daarbij worden de betrokkenen gehoord. De getroffen regeling wordt onmiddellijk meegedeeld aan de betrokken partijen. De klachten dienen uiterlijk twee werkdagen voor de deliberatie te worden ingediend.

Art. 47 : Klachten in verband met beslissingen van de examencommissie die berusten op materiële vergissingen bij het verwerken van de examencijfers kunnen neergelegd worden door de leden van de examencommissie, de ombudsman en de betrokken examinandus bij de voorzitter van de examencommissie en dit binnen de drie werkdagen na de proklamatie. Na raadpleging van de leden van de examencommissie, wordt een beslissing getroffen door de voorzitter van de examencommissie.

Art. 48 : Klachten in verband met beslissingen van de examencommissie die berusten op onregelmatigheden in de beraadslaging zelf kunnen neergelegd worden door de leden van de examencommissie en de ombudsman, bij de decaan van de fakulteit en dit de eerste werkdag na de proklamatie. Indien dit een invloed kan hebben op het totale examenresultaat van de betrokken examinandus, dan beraadslagt de examencommissie onmiddellijk opnieuw op initiatief en op voorzitterschap van de decaan. De examencommissie maakt haar beslissingen openbaar bekend.

IX Slotbepalingen

Art. 49 : Elke fakulteitsraad MOET dit examenreglement aanvullen met bijzondere bepalingen en criteria zoals voorzien in dit reglement. Hij kan verdere aanvullingen toevoegen in conformiteit met dit algemeen reglement. De facultaire aanvullingen worden na advies van de

onderwijsraad, bekend gemaakt bij het begin van het academiejaar.

Art. 50 De faculteiten kunnen, op voorstel van de faculteitsraad afwijkingen van het algemeen reglement vragen aan de Raad van Beheer na advies van de onderwijsraad. De Raad van Beheer bepaalt steeds de duur van de toegestane afwijking.

Art. 51 : Wijzigingen aan dit reglement zijn slechts mogelijk bij beslissing van de Raad van Beheer, na advies van de Faculteitsraad en de Onderwijsraad.

Art. 52 : Al de bepalingen in het algemeen reglement zijn ondergeschikt aan de wettelijke bepalingen aangaande het toekennen van de academische graden en het programma van de Universitaire examens.

Art. 53 : Dit reglement geldt niet voor de examens voor het bepalen van de wettelijke en van de wetenschappelijk graad van doctor, waarvoor een proefschrift vereist wordt, van de graad voor geaggregeerde voor het hoger onderwijs en van de graad voor bijzonder doctor.

Art. 54 verwijst verder naar het deontologisch reglement. Dit bepaalt uitsluitend de plichten van het academisch personeel, en de tuchtmaatregelen die kunnen worden genomen worden wanneer niet aan die plicht wordt voldaan. Er staat ondermeer dat de leden van het academisch personeel erop zijn gehouden persoonlijk en nauwgezet hun opdracht uit te oefenen, en dat van hen een werkelijke voltijdse beschikbaarheid verwacht wordt, die niet beperkt blijft tot de opdrachten die hen uitdrukkelijk werden toegewezen. Klachten worden behandeld door de Rector een speciale tuchtcommissie of een tuchtraad. De rector mag zo nodig, elk lid van het academisch personeel ontbieden, hem de opmerkingen maken en de raad geven die hij nuttig acht, en mag eventueel een tuchtprocedure inzetten (blaat of terechtwijzing). Zwaardere tuchtmaatregelen worden in eerste aanleg genomen door de tuchtraad (samengesteld uit zeven daartoe verkozen leden van het academisch personeel). Naast een tuchtraad noteren wij ook het bestaan van een tuchtcommissie, samengesteld uit een voorzitter (een lid van het

Onderwijzend Personeel in het bezit van een diploma doctor of licentiaat in de rechten), een secretaris (lid van het Wetenschappelijk Personeel) en nog een extra lid van het OP. De leden van de tuchtcommissie worden aangeduid door de Raad van Beheer.

Bij hun 'deontologische onderzoeken' kunnen de verschillende

tuchtinstellingen eventueel een beroep doen op examinandus. Examinandi die getuigen tegen een lid van het academisch personeel hoeven nadien geen wraakneming te vrezen bij het examen. In zo'n geval wordt immers automatisch een plaatsvervangende examinator aangewezen.

worden verleend. We vragen ons dus af of deze dienst niet moet her vormd worden of overgeplaatst naar ergens anders waar hij misschien beter tot ontplooiing kan komen. Omdat UCOS/UCOV ook gefinancierd wordt door o.m. ABOS zijn er op het ogenblik onderhandelingen gaande over mogelijke hervormingen UCOS/UCOV werd immers vroeger opgericht in een andere context terwijl de dienst een beetje in een eigen stramen is blijven zitten.

DM: De nadruk op deze vier pijlers, huisvesting, restaurant, sociale dienst en studie-advies, is dus een beleidsvisie.

JMdM: Inderdaad, en moesten we in een situatie komen dat er prioriteiten moeten gesteld worden dan, vind ik, moeten we op deze vier terugvallen.

DM: Betekent dat dan dat, bij een verdere inkrimping van de SSS, je de andere diensten zou laten vallen?

JMdM: Nee, maar er zouden dan andere financieringsmiddelen moeten worden gezocht. Ik denk hier bijvoorbeeld - als gedachtenkronkel - aan een selectieve terugbetaling van de diensten verleend door het gezondheidscentrum. In plaats van deze aan iedereen gratis ter beschikking te stellen, zou er bijvoorbeeld pas vanaf een bepaalde inkomenscategorie kunnen terugbetaald worden. Zo een soort maatregel is gelukkig nog niet nodig maar op dit vlak kan er dus selectief gewerkt worden terwijl er aan restaurant, sociale dienst, huisvesting en studie-advies niet mag geraakt worden. Zolang dit financieel draagbaar blijft natuurlijk.

DM: De Sociale Sektor heeft, denk ik, toch minstens twee functies, nl. een globale functie, voor alle studenten en een specifieke functie, voor minder begoede studenten. - Men kan dat beleid van selectiviteit ook verder doortrekken dan enkel de globale functie specifiek te maken. Men zou ook kunnen zeggen: "Wat betekent dat nu een hogere inkomenscategorie?" Dat een student die boven de grens valt 200fr voor een maaltijd zal betalen? Waar stopt dat; waar ligt volgens u de grens?

JMdM: Natuurlijk is het gevaarlijk om op lange termijn een "nut-vraag" te stellen. Maar men moet weten waar men naar toe wil. Daarenboven kan er de situatie ontstaan dat men geen geld meer krijgt. En, voor een liberaal klinkt dat misschien eigen-

aardig, de sociale voorzieningen moeten in de eerste plaats toekomen aan de mensen die deze nodig hebben. Ik vind het bijvoorbeeld niet verantwoord dat er destijds koten gebouwd werden op een verre kampus (Jette?, nvdr) waar uiteindelijk mensen zijn gehuisvest wiens ouders een belastbaar inkomen van drie á vier miljoen verdienen. Dat heeft niets met socialisme of liberalisme te maken, dat is zuiver een kwestie van gezond verstand. Er moet dus in de toekomst verder in de richting van selectiviteit gedacht worden en de Sociale Sektor meer voorbehouden aan de minder begoeden.

DM: OK, maar ervan uitgaande dat studenten zo toegankelijk mogelijk moet gehouden worden voor iedereen, zouden er toch diensten moeten zijn die, ongeacht het inkomen (van de ouders), moeten toegankelijk zijn voor elke student; gewoon door het feit dat men als student aan de unief verbonden is.

JMdM: Dat wil ik wel onderschrijven maar met een visie op de toekomst moet ge steeds rekening houden met mogelijke situaties en evoluties. Wat kan er nu gebeuren. Neem: de inkomsten van de Sociale Sektor blijven gelijk of nemen af. Met alle stijgende kosten gaan we er in beide gevallen op achteruit. Men heeft dan twee opties. Ik zal dat even toelichten a.d.h.v. een voorbeeldje van het restaurant. We geven bv. 70 miljoen (fiktief cijfer) uit aan het restaurant, waarmee dus alle studenten gesubsidieerd worden. Bij blijvende stijging van de kosten kunnen we dan ofwel studenten met (ouders met) een inkomen boven een bepaalde grens meer laten betalen dan de anderen ofwel iedereen laten opdraaien voor de meerkosten. De vraag is dan wat het meest sociale is.

DM: Daar zit toch een praktisch probleem in. Stel dat ik als student even boven een bepaalde inkomenscategorie zou vallen en mijn kosten voor, bijvoorbeeld, maaltijden in het restaurant zouden zo zwaar op mijn budget wegen dat ik in vergelijking met iemand die net onder de grens valt in een penibeler situatie terecht kom. Hoe zoudt ge dan zo'n onderscheiden kunnen maken. Wordt daarvoor het criterium van het al dan niet ontvangen van een beurs gehanteerd, worden er

(vervolg p. 11)

'VUB Eerst'

(vervolg van p. 1)

en slotlotte, een afgevaardigde van de voorzitter van de RvB: de laatste twee, drie jaar, naar ik meen, een student. In de realiteit komt het er dus op neer dat de studenten de meerderheid hebben. De studenten kunnen dus hun eigen beslissingen zelf bepalen, met dien verstande - en dat wordt wel eens vergeten - dat de SoR nog altijd een gedelegeerd orgaan is, wat wil zeggen dat in laatste instantie nog altijd de RvB beslist. Wij stellen dus de begroting op van de diensten die onder de SoR vallen en de RvB kan die goedkeuren, afkeuren, wijzigen of wijzigingen voorstellen.

Wat de werking betreft doet de SoR naast 'palaveren' nog andere dingen, nl. het waken over de goede werking van de Sociale Sektor Studenten (SSS). Voor mij zijn hier vier pijlers van belang: het restaurant, huisvesting, - in mindere mate, maar toch - studie-advies en de sociale dienst: d.w.z. de beurzen die we toekennen, de maaltijdkaarten en, belangrijk, de

jobdienst. Naast deze grote vier pijlers zijn er nog de dienst cultuur, gelden voor sport/initiatie) programma's. Met betrekking hiermee bestaat en nu trouwens een nieuw 'sportprotocol'. We hebben dus voor de goede werking een deel van onze macht afgestaan, zodat nu het sport-beheercommittee onze beheerstaak heeft overgenomen. Dit committee werkt nu een programma uit en stelt ons dat voor een bepaalde prijs voor. Op die manier moeten niet langer eigen personeelsleden hierop toezien. Hieraan wordt door de SoR, rechtstreeks 1.5 miljoen uitgegeven en daarnaast een compensatie via de sportkaarten.

Dan zijn er ook nog een aantal diensten verbonden aan de SSS, niet onbelangrijk maar niet prioritair in functie van de sociale voorzieningen, zoals het gezondheidscentrum, SJERP, het kinderdagverblijf en niet te vergeten: Studiekering Vrij Onderzoek (VO) en het Brussels Studentengenootschap (BSG), twee diensten die rechtstreeks naar de

studenten toe werken en die m.i. eerder in het kader van cultuur moeten bekeken worden.

DM: en UCOS/UCOS? Dat is toch ook een deel van de SSS.

JMdM: Ja, maar we stellen ons op het ogenblik de vraag of deze diensten wel passen in de sociale dimensie van de SSS. Als ze eerder een politieke, sociologische dimensie hebben, behoren ze toe aan bv. de faculteit ESP: aan de politologie of de sociologie of dergelijke. Deze dienst ligt hier een beetje verloren in de SSS en is niet echt compatibel met andere diensten.

DM: Deze dienst staat toch niet alleen in voor het opvangen van buitenlandse studenten.

JMdM: Dat is juist en dat is dan ook een probleem. Enerzijds overlapt het al met wat we hier al doen voor de buitenlandse studenten op de sociale dienst en anderzijds zijn er de door UCOS/UCOV voorziene diensten i.v.m. milite, gewetensbezwaarden en burgerdienst die ook door de juridische service van de SJERP kunnen

Inleiding tot de cursus

De cursus is een biologisch geheel van los van elkaar functionerende weken. De cursus weet wat tijd is. De cursus weet wat stickers zijn. De cursus bevredigt zichzelf op de tonen van Allee Boempa. < Kortom, de cursus IS.

Wij zijn ervan overtuigd dat er ergens op de wereld een man en een vrouw bestaan los van elkaar. De man heet niet godfried bomans. De vrouw heet niet els schelfhout. Het zijn koele mensen, toch behoren ze tot de weinigen die voor middernacht overreden worden. Het idee konijn zit in hun hoofd. Zij verdelen de wereld op de westerse manier. Toch kennen zij ook andere manieren. Het idee bondgenoot zit ook in hun hoofd.

Dan is er wij. Wij moeten opgelost worden en elke vorm opgeven. Wij zijn echter niet geboren van 20 februari tot 21 maart. Dat maakt het wat moeilijk. Langs de andere kant, moeten wij alles opgeven, ook het geboren worden, zodat dit geen punt is.

Er is waanzin. Duizenden domino-steenjes willen elkaar op een bloederige manier doen omvallen. Er wordt geleerd. Er wordt geleerd. De man ontdekt wat hij geleerd heeft en wat niet. De man vindt het geheel. De vrouw likt een ijsje. Het ijsje likt de vrouw. het ijsje vindt de vrouw niet lekker. Het ijsje heeft teveel gelezen.

Er zijn kleuren, maar geen verschillende, besef de vrouw. Zij weet wat onverschilligheid is.

De cursus heeft bladzijden.

Dit is dus bladzijde twee. Bladzijde 1 is al gelezen als ik dit schrijf. Ik schrijf het namelijk nu. Nu verandert niet. U leest bladzijde twee ook nu. Nu is nu is nu. Nu gaat niet voorbij.

Bergson is niet de uitvinder van het vitalisme; noch is Nietzsche dood. Sneeuw is niet wit; gras is niet groen. Sneeuw is sneeuw, en dan nog alleen als ik kijk. Staat er een rilling op mijn rug getekend? Er staat een rilling op mijn rug getekend. En ik hoor juist van A. dat sneeuw schitterend is, of zinnen erover, maar nooit allebei.

Mijn hersenen gaan op en neer op de toon van het vegen der vloeren, maar dat doet er eigenlijk niet toe.

Karoseen
antigoon
polygoon
herseneneen

stappen daar
deuren slaan
kuisen maar
laten staan.

Volstrecte extase is mogelijk op elk moment van de dag. Men moet gewoon de volgende regels in acht nemen:

- 1) weten wat extase is.
- 2) niet weten wat dag is.
- 3) geen kookjes uit de kookjes-trommel halen als mama het niet ziet.

Ik wil dat u nu stilzit en geen vin meer verroert. Concentreer op § ; Bedenk hier een naam voor. Concentreer op § . Bedenk hier een naam voor. Haal nu je maag uit je lichaam, duw er munten in terwijl je heel luid : "kassa ! kassa ! " roept en stop je maag terug in je lichaam;

Begin je vingers te tellen.

Begin je nagels te tellen in halve nagels.

Begin je zenuwen te tellen in dubbele zenuwen.

Tel je polsen;

Tel de lijntjes op je polsen.

Hoe zou je je polsen verdrinken ?

Er bestaat een man die een bril heeft met glazen die zich aanpassen aan de hoeveelheid licht; Hij heeft een bles. Deze bles valt slechts over één kant van zijn gezicht. De bles valt over 1 glas. Hij kwam zojuist binnen in het lokaal waar ik zit. Hij had één zwart glas, maar dat zag ik niet zo meteen. Ik dacht dat hij een ooglapje droeg.

Wat hij ziet, plast hij uit. Ik weet dat deze man aan de ene kant bruine en aan de andere kant gele plas priest.

Ik kan hem ook vormloos laten worden als ik dat wil. Ik dacht al dat u stem bij uw uiterlijk hoorde.

Paz

Vreemde sociale praktijken in Vilvoorde Staking bij Delacre

Sociale conflicten gaan een universiteitsstudent meestal voorbij als fait-divers als hij er niet rechtstreeks bij betrokken is. Stakingen, bezettingen of sluitingen van bedrijven hebben ook meestal slechts een tijdelijk gevolg op de maatschappij in het algemeen. Doch ook hier wordt er gestreden voor rechten en een toekomst, net als bij de studenten, die aanvallen op hun rechten, zoals een dekreet Coens, niet zomaar over zich heen laten gaan. Sinds de industriële revolutie maken akties zoals staken en sluitingen deel uit van onze maatschappij en de Belgische staat heeft een aantal sociale wetgevingen en reglementen in het leven geroepen om deze een juridische rond te geven.

Bij de kookjesfabriek Delacre in Vilvoorde zijn de dingen echter anders verlopen, dan er volgens deze reglementen en wetten voorzien is.

De feiten

Op 27 maart ll. nam de raad van bestuur van Delacre de beslissing om de vestiging in Vilvoorde te sluiten in 1994. De veroudering van de gebouwen werd als hoofdreden opgegeven. Het bedrijf, dat in het midden van vorige eeuw daar het levenslicht zag, werd te oud geacht om de infrastructuur te moderniseren.

Op 30 maart werd deze beslissing kenbaar gemaakt aan het personeel. Onmiddellijk hierop reageerde deze met een staking en een bezetting van het bedrijf, gesteund door de vakbonden. Dit soort actie gebeurt wel meer

waarna sociale onderhandelingen op gang komen tussen vakbonden en patronaat, de gebruikelijke gang van zaken.

Op 13 april echter spande de directie van het bedrijf echter een procedure in bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Deze procedure werd afgewezen, aangezien in dergelijke situaties de arbeidsrechtbank een uitspraak doet en niet een burgerrechtbank. De vordering werd afgewezen zeggende: "dat er geen aanleiding bestaat van de rechtspleging op eenzijdig verzoekschrift".

Op 15 april ging de directie tegen deze uitspraak in beroep. Deze maal werd de zaak wel aangenomen en op 23 april volgde er de uitspraak dat de bezette fabrieksterreinen ontruimd moesten worden, en dat werkwilligen tot de fabriek toegelaten moesten worden. Een dwangsom van 10.000 fr werd vastgelegd per inbreuk op deze uitspraak.

Op 24 april gingen de vakbonden tegen deze uitspraak in beroep. De bezetting werd opgeheven, maar de staking bleef duren en de gebruikelijke stakerspijpetten, om werkwilligen te overtuigen deel te nemen aan de staking, werden opgericht.

Op 4 mei viel dan de uitspraak in dit tweede beroep. De vorige uitspraak bleef gehandhaafd en de staking duurde en duurt nog steeds verder.

Op 15 mei besloot de directie van Delacre dat het bedrijf over anderhalve maand gesloten zal worden, na

dat hun voorstellen aan de vakbonden als onvoldoende werden afgedaan. Wordt vervolgd.

Opmerkelijk

In vakbondskringen werd bij dit tweede beroep verontwaardigd gereageerd. Voor velen betekende dit een regelrechte aanval op het internationaal erkende stakingsrecht. Deze uitspraak zou in de toekomst zware gevolgen kunnen hebben voor andere stakings- en bezettingsakties. De ongebruikelijke procedure, die gevolgd werd, wordt dan ook met argusogen bekeken.

De vragen die hierbij rijzen zijn: van waar die stappen van de directie? op welke basis is de uitspraak gebaseerd?

Na ons licht even opgestoken te hebben bij de stakende arbeiders kwamen we aan de weet dat de bedrijfsleiding deze stappen had ondernomen op bevel van de Amerikaanse eigenaars Cambell. In de VS is het namelijk zo dat sociale conflicten uitgevochten worden voor een rechtbank. In België gebeurt dit via sociale onderhandelaars, aangesteld door ministerie van arbeid en tewerkstelling. Betekent dit dan dat de uitspraak van president Bush dat de VS de politiemacht van de wereld wil worden, inhoudt dat zij de rechtspraak over heel de wereld gaan bepalen? België is nog steeds een onafhankelijke staat en dus onafhankelijk van de VS tot nader order. Men kan zich trouwens ook de vraag stellen of het

Amerikaanse systeem dan zo superieur is dat hun gebruiken in de zaak Delacre mogen prevaleren op de Belgische, zeker wanneer men de oproer in L.A. in het achterhoofd houdt.

Het antwoord op de tweede vraag vindt men terug in het arrest van het hof van beroep. Het eigendomsrecht is het hoofdargument voor de gerechtelijke uitspraak. De argumenten dat er derden, sympathisanten en familie van de stakende arbeiders, werden toegelaten op de fabrieksterreinen en het risico op vernielingen vormden hiervoor de hoofdbrok.

En verder...

De staking bij Delacre duurt nog steeds voort. Vakbonden en patronaat onderhandelen nu over de sociale bijstand, die gegeven zou worden bij de sluiting. Het arrest heeft op de actie zelf weinig invloed. Pogingen om toegang tot het fabriek te krijgen door ingrijpen van rijkswacht en politie zijn tot nu toe niet geslaagd. De ordediensten zien het nut van een ingrijpen niet in, zolang er geen baldadigheden gebeuren of derden, nl. een klein fabriekje, dat tussen de gebouwen van Delacre in gelegen is, geen klacht indient voor belemmeringen van de openbare weg. Over het feit dat Delacre dicht gaat en de productie overgeheveld wordt naar een nieuwe vestiging in het waaalse Lambermont bestaat er haast geen twijfel. De sociale gevolgen voor de streek zijn echter groot, nu ook nog eens enkele

honderden mensen op straat komen te staan na de sluiting van het bedrijf Chamebel, te Machelen. De werkingstelling in deze industriezone, die dateert uit de tweede helft van vorige eeuw gaat er zeker niet op vooruit.

Gevaarlijk precedent

Dat multinationals de laatste jaren een stevige greep hebben gekregen op de economie van vele landen is niets nieuws. De steeds groeiende arrogantie tegenover nationale wetten begint echter een steeds groter gevaar te worden. Vooral Amerikaanse, maar ook Europese multinationals hebben steeds vaker de neiging om rond sociale problemen te stappen door gewoon hun productie te verplaatsen naar landen, waar men het niet zo nauw neemt met de wetten en de rechten van de arbeiders.

De vraag is waar dit gaat eindigen. Als dit precedent zich voortzet, zal men er uiteindelijk toe gedwongen worden de wetgeving aan te passen naar het goedgevoelen van de rijken en zal het democratische stelsel waarin wij leven uiteindelijk volledig afgebroken worden. De zaak Delacre is niet de enige in zijn soort en ook op andere vlakken worden er steeds meer rechten van de burger aangetast. Het afbrokkelen van de rechten van de studenten is hiervan een concreet en steeds meer voelbaar voorbeeld.

R.B.

'VUB Eerst'

(vervolg van p. 9)

misschien tussenkategoriën ingevoerd of zult ge u moeten aanmelden bij de sociale dienst om te bewijzen dat ge behoeftig zijt...?

JMDM: Hierover heb ik nog geen concrete maatregelen over uitgezocht omdat we nog niet met de situatie werden gekonfronteerd. Maar we zouden naar de toekomst moeten kijken en hiervoor opties opstellen. Zoals er momenteel reeds maaltijdkaarten uitgereikt worden niet alleen aan mensen die een studiebeurs ontvangen maar ook mensen die bissen en in een tussenkategorie zitten, waardoor er op dit vlak momenteel een opvang is. Maar het is momenteel nog een denkoefening, zoals er nog andere zijn zoals het aantrekken van andere financieringsmiddelen. Op de laatste SoR is er bv. het voorstel goedgekeurd om een Barco informatiesysteem te installeren. We zijn dat nu aan het uittesten en met een beetje management kan daar misschien twee miljoen sponsoring uitgehaald worden, of zelfs meer. Dat lijkt niet erg veel, maar het zijn misschien de twee miljoen die de indexaanpassing op jaarbasis kunnen opvangen. Dat zijn zo van die kleine dingen waarover men nu meer en meer commercieel gaat denken. Een ander voorbeeld is de kiosk waar naast de krant en het blikje nu ook fotonegatieven kunnen worden afgegeven ter ontwikkeling.

Om terug te komen op het restaurant. Daar heerst dezelfde situatie als in het zwembad, hoe meer

studenten er komen eten hoe meer het ons kost. Een maaltijd kost 185,- de studenten betalen 90,- of 57,-. De rest wordt bijgedragen door de collectieve. Op dat vlak kan er dus niet veel bespaard worden.

DM: 'De Collectieve' wat is dat eigenlijk?

JMDM: Het is een soort pot (om en bij de 70-80 miljoen) waar de bonnetjes, die niet de prijs van de maaltijden dekken, uit worden gesubsidieerd. Dus hoe minder maaltijden er verbruikt worden, hoe voordeliger de SSS ervan afkomt.

DM: Nochtans is in andere universiteiten, bij Gent dit niet het geval. Hoe meer studenten daar komen eten hoe goedkoper het wordt.

JMDM: Dat heeft te maken met het beperkt aantal studenten. Het schaalvergrotingseffect begint pas te spelen vanaf een bepaald aantal. Er studeren hier ongeveer 7500 studenten, waarvan een groot aantal avondstudenten. Die groep kan niet komen eten. Daarom willen we vanaf 1 oktober het restaurant tot 6 uur zullen open houden zodanig dat die avondstudenten ook een broodje kunnen komen eten. Indien dat meevalt kunnen we het restaurant tot 8 uur open houden.

DM: Staan er prijsverhogingen voor het restaurant op het programma?

JMDM: In het restaurant zitten we met de moeilijkheid dat momenteel de

begroting met 2 a 3 miljoen is overschreden. Globaal zijn de kosten sterk gestegen. Om dit op te vangen zijn we momenteel een aantal denkoefeningen aan het doen omtrent eventuele prijsverhogingen of een herziening van de diensten. Zo overwegen we om het dessert los te koppelen van de maaltijden, ook al omdat velen een dessert meenemen doch niet opeten. Eventueel zal ik voorstellen -puur praktische redenen- de verminderde prijs op 60 frank te brengen. Ik zit hier elke week opgezadeld met een hoop franses... Het andere tarief zou echter behouden blijven.

DM: De Sociale Sektor zit met een tekort van om en bij de 5 miljoen frank.

JMDM: Inderdaad, die moeten we nog zoeken.

DM: Nochtans hadden wij ook opgevangen dat de Sociale Sektor de enige dienst van de VUB was die een begroting in evenwicht heeft ingediend.

JMDM: Er zijn waarschijnlijk nog wel diensten, doch mijn voorgangers en de administratie hebben inderdaad een evenwichtige begroting ingediend.

DM: Welke grote denkpijsten worden er, binnen de huidige politieke context (zie verder), uitgewerkt met in het achterhoofd het feit dat de Sociale Sektor ten opzichte van de andere universiteiten toch een van de argumenten is om als niet vrijzinnige student naar de VUB te komen. Je hoort dikwijls zeggen dat dit afgevoerd moet worden omdat er bespaard moet worden. Snijdt de VUB op die manier niet in haar eigen vlees? Zijn er geen alternatieven?

JMDM: Ja, nu moet ik in feite advocaat van de duivel spelen, want wat de sociale dimensie betreft is het zo dat de VUB procentueel gezien het minst aantal studenten heeft die een beurs hebben.

DM: Heeft dat niet iets te maken met het feit dat de VUB vooral uit de omgeving rekruteert?

JMDM: Er zijn twee factoren. Enerzijds is er een groep van mensen

die de sociale dimensie van de VUB kennen. De lager inkomensklassen komen inderdaad naar de VUB. De hogere shift denk ik, komt eerder om vrijzinnige redenen. De midden shift missen we echter. Hoe komt dat? OK, de VUB heeft een goed uitgebouwde sociale dienst, maar als een ouder gaat beginnen rekenen komt die tot de constatacie dat hun kind soms geen recht heeft op een kot of maaltijdkaart, zij moeten dus de volle prijs betalen en dus wordt studeren in Brussel enorm duur. Hier betaalt ge al gauw acht negenduizend frank voor een kot. Dat verschil weegt dan niet meer op tegen de vijfduizend frank die men wint op het inschrijvingsgeld. Die grote groep van de midden shift vinden we dus niet terug in de huisvesting van de VUB. We proberen hier echter wel iets aan te doen door nieuwe koten te bouwen. Ook de mensen met een hoog inkomen op de campus van Jette zullen een hogere prijs moeten gaan betalen, zoals beslist op de vorige SoR. We kunnen daar beter van profiteren. Die mensen hebben daar in feite geen fundamentele bezwaren tegen. Zij voelen dat niet. Zolang ze maar op de campus zitten. Maar die middenklasse zijn we hier kwijt. Daarom moeten we nog 150 koten bijbouwen om die mensen te recupereren. Op lange termijn moeten er zeker nog driehonderd bijgebouwd worden.

DM: Dat is het oude project van het Arsenal?

JMDM: Ja. Dat gaan we nu splitsen. Enerzijds bestaat het plan dat de VUB zelf koten bouwt. De plannen voor die 150 a 200 koten zijn al klaar. Anderzijds heeft heeft men het beruchte of beroemde plan 'Het Arsenal'. Dit houdt in dat men aan de privé vraagt om koten te bouwen in de buurt van de VUB tegen marktprijzen. We stellen immers vast dat er veel mensen op de campus zitten omdat zij graag dichtbij de VUB op kot zitten. Die koten zouden dan weer vrijkomen voor de middenklasse. Enerzijds hebben we dus 150 koten tegen de normale sociale tarieven en

(vervolg p. 13)

Interview Jan Marcelis

"Investeren in de sociale sektor van de universiteit is een belangrijk politiek item voor een Universiteit. Er niet in investeren betekent voor een stuk ook de afbouw van die Universiteit."

Jan Marcelis (JM): Een eerste element die ik wil maken is dat ik als coördinator een ambtenaar ben en dus in feite het beleid uitvoer dat vastgelegd wordt door de Sociale Raad waar de studenten in de meerderheid zijn. Een beleid dat daarna goedgekeurd wordt door de Raad van Beheer. In het verleden is het wel altijd zo geweest dat er een interne samenwerking was tussen enerzijds de beleidsverantwoordelijken (SoR nvdr) en de administratie van de Sociale Sektor. De administratie hoopt, want ik vertegenwoordig hier toch ook een beetje de administratie, dat dat in de toekomst ook het geval zal zijn. Dat is voor mij een belangrijk uitgangspunt.

DM: Is er een reden dat dat in de toekomst niet meer het geval zal zijn?

JM: Neen, dat is een standpunt of statement: dat is altijd zo geweest. Jullie weten ook dat het in '81 de laatste keer geweest is dat er een ronde tafel conferentie heeft plaatsgevonden aan de VUB, waar het beleid van de Sociale Sektor bepaald is. Toen was Werner Soetens nog coördinator. Aangezien er geen noemenswaardige veranderingen hebben plaatsgevonden willen wij dat beleid wel verder zetten, maar toch min of meer laten bewegen, rekening houdend met de evolutie op maatschappelijk en financieel vlak.

DM: Welke waren de beleidsopties die er genomen zijn?

JM: Een ervan is dat de Sociale Sektor de algemene menselijke ontplooiing van de studenten in een geest van Vrij Onderzoek en democratie tot doel moet hebben. Alle personen van de Sociale Sektor, zowel administratie als beleid moeten zich er

steeds bewust van zijn dat zij ter beschikking staan van alle studenten. Dat is een van de belangrijke beleidsopties die de Sociale Sektor genomen heeft. Zij krijgt van de Gemeenschap middelen om dat te kunnen verwezenlijken. De Gemeenschap doet de betoelaging. Er worden echter vanuit de Universitaire Overheid van de VUB middelen bijgepast omdat doel te verwezenlijken, omdat de middelen vanuit de Gemeenschap inderdaad onvoldoende zijn.

DM: Dat is een principieel standpunt?

JM: Inderdaad. Het is een beleidsbeslissing die volgens mij nog steeds geldig is. Investeren in de Sociale Sektor van de Universiteit is een belangrijk politiek item voor een Universiteit. Niet investeren in de Sociale Sektor betekent voor een stuk ook de afbouw van die Universiteit.

DM: Wij hebben zoals u weet een interview afgenomen met de Voorzitter van SoR. Wat betreft de financiering is het centrale thema dat in zijn uiteenzetting naar voor komt, dat we meer sociaal selectief moeten zijn in de toekenning van diensten. Hij maakt een onderscheid: dat is belangrijk en dat is meer een aanhangsel, hoewel ge u kunt afvragen in hoeverre bijvoorbeeld een medische dienst (aanhangel, nvdr) toch zijn belang heeft?

JM: Dat is in feite hetgeen hij kan doen. Het is de taak van de Voorzitter na te denken over het beleid. De uitvoering van het beleid doen wij. De invulling is de taak van de SoR samen met zijn voorzitter.

DM: Ik vraag mij af hoe ver men met die onderverdeling kan gaan. Het

is natuurlijk noodzakelijk dat men gedeeltelijk sociaal selectief is. Het is inderdaad een beetje zinloos dat mensen met 3 miljoen jaarinkomen een kot krijgen op de campus.

JM: Wij zijn voor belangrijke diensten toch wel sociaal selectief, alhoewel er diensten zijn waarvoor dat niet het geval is. Bijvoorbeeld is het een beleidsbeslissing dat de maaltijden in het restaurant sociaal moeten zijn en blijven. We hebben twee categorieën: de beurstudenten aan 57fr en de gewone studenten aan 90fr. Daar is men dus inderdaad sociaal selectief. Ook voor de dienst huisvesting is dat het geval. De prijzen worden selectief bepaald volgens het inkomen.

DM: Zonder daarbij te stellen dat die zullen uitgevoerd worden oppert Jean-Marie de Meester een aantal losse vragen zoals bijvoorbeeld: moet een normale student die niet beursgerechtigd is niet de volle pot betalen, zodat ge goedkopere maaltijden aan minder bedeelde categorieën kunt toekennen. Vervolgens rijst dan de vraag wie daaronder moet worden verstaan, de beurstudenten?

JM: Ge kunt bijvoorbeeld ook sociaal selectief optreden door een aantal activiteiten binnen de sociale sektor te gaan ontplooiën die financiële middelen opleveren, zodanig dat ge sociaal kunt blijven voor de grote hoop van de studenten, en ook nog meer financiële middelen ter beschikking kunt stellen aan de minst bedeelde. Een voorbeeld is het restaurant. Waarom kunnen we daar bijvoorbeeld de profit sektor (oa de kiosk) niet uitbouwen? Het is altijd een beleidsbeslissing geweest van de Universiteit en van de beheerders van

de Sociale Sektor om als meest goedkope Universiteit in gans Vlaanderen naar voor te komen. Als men aan de student de volle prijs gaat vragen voor een maaltijd, en ik wil de Voorzitter daarin zeker niet tegenspreken, gaat men voor een stuk afbouwen doet aan de sociale Universiteit die de VUB altijd geweest is.

DM: Au fond is de beleidsbeslissing uit de jaren tachtig, de ronde tafelconferentie, toch

JM: De uitslag van die conferentie moet getoetst worden aan de reële mogelijkheden die er zijn. Moeten we die financiële middelen altijd bij de student gaan zoeken of moeten die ook ergens anders gezocht worden. De Sociale Sektor kan er misschien toe bijdragen dat ook anderen die gebruik maken van onze infrastructuur, een stuk van de financiële lasten dragen, waardoor de studenten er sociaal baat bij hebben.

DM: Inderdaad. Uitgaande van het idee dat studeren een mensenrecht is dat zo goedkoop mogelijk moet zijn is de taak van sociale sektor ruimer dan alleen het geven van goedkope voorzieningen aan bepaalde categorieën. Natuurlijk hebt ge de specifieke gevallen waar men een speciale inspanning voor moet doen, dat is een van de essenties van de democratisering van het onderwijs. Zo kan men zich de vraag stellen of het idee om de geneeskundige voorzieningen slechts aan een bepaalde categorie

tegen verminderingstarief aan te bieden wel verantwoord is?

JM: Alhoewel ik hier geen beleid mag voeren wil ik dat toch over zeggen dat ik toch een beetje in de richting van sociale selectiviteit denk. Een van de elementen is de herwaardering van de sociale dienst. Ik kan misschien een beeldje geven.

Voor het ogenblik worden voor de studenten het remgeld uitbetaald. Nu moet een maatschappelijk assistent van de sociale dienst zich geruime tijd bezighouden met het terugbetalen van kleine bedragen. Is dit nog sociaal aanvaardbaar?

Een voorstel zou kunnen zijn dat elke student de medische consultatie volledig betaalt, inclusief het remgeld, en dat de maatschappelijke assistent in functie van de sociale situatie van de studenten bepalen wat terugbetaald wordt. Hierdoor zouden misschien meer middelen ter beschikking kunnen gesteld worden van diegenen die dat echt sociaal en financieel nodig hebben. Een voorstel terzake zal aan de SoR van juli '92 voorgelegd worden.

DM: Doch dikwijls gaat het niet om 90 maar 500 tot 600 frank.

JM: Er is daar volgens mij een taak weggelegd voor de maatschappelijk assistent om in samenwerking met de student, uitgaande van het persoonlijk probleem van de student te kunnen besluiten van ok, het is en

(vervolg p. 12)

Interview Jan Marcelis

"Julie weten ook, aangezien je er actie tegen gevoerd hebt, dat de executieve niet geneigd is om de betoelaging te verhogen, doch dat zij eerder geneigd is om ze daar bovenop te gebruiken voor andere doeleinden.

(vervolg van p. 11)

ernstige zaak, wij betalen terug.
DM: Dat is toch een delicate zaak. Men kan niet stellen dat dergelijke problemen zich enkel stellen voor beurstudenten.

JM: Daarom dat ik stel: laat dat over aan de wijsheid van de maatschappelijk assistent die toch het probleem persoonlijk met de student verder bespreekt en niet overlaat aan reglementering.

DM: Kunt ge een overzicht geven van de huidige financiële toestand van de sociale sektor en de oorsprong daarvan en de consequenties voor de toekomst.

JM: De laatste jaren is de begroting van de Sociale Sektor altijd in evenwicht ingediend. Enerzijds voornamelijk dank zij inspanningen van de Academische Overheid en de Sociale Sektor. Wij hopen dat in de toekomst ook verder zal gebeuren. Zo heeft de Raad van Beheer een aantal jaren geleden beslist dat de inbreng van de leningen, en op investeringen van de sociale sektor, zelf terug te betalen. In strictu sensu kan dat wel ten laste gelegd worden van de sociale sektor maar de Academische Overheid neemt de verantwoordelijkheid op om juist de Universitaire huisvesting sociaal aanvaardbaar te maken. Hetzelfde doet zich voor in het restaurant ook daar wordt een gedeelte van de sociale taak door de universitaire overheid vervuld. Een tweede aspect is dat de academische of universitaire overheid ook de bijkomende kosten van de pensioenen van het personeel betaalt. Ik hoop dat de Raad van Beheer steeds zal blijven steunen dat de investeringslasten steeds gedragen zullen worden door de Universiteit en niet door de Sociale Sektor.

Julie weten ook, aangezien je er actie hebt tegen gevoerd, dat de executieve niet geneigd is om de betoelaging te verhogen, doch dat zij eerder geneigd is om ze daar bovenop te gebruiken voor nog andere doeleinden. Dat zij steeds meer de berekening maken van het aantal subsidiëerbare studenten in plaats van het feitelijk aantal studenten. Dat gaat een negatief gevolg hebben voor de Sociale Sektor. Daar komt bij dat de gebouwen van de Sociale Sektor tien

tot vijftien jaar oud zijn, zodat er serieuze investeringen in zullen moeten gebeuren. Voor '92 heeft de Sociale Raad reeds voor ongeveer 25 miljoen geïnvesteerd. Het is echter zeer duidelijk dat er voor een gedeelte van het gebouwenpark serieuze problemen zullen ontstaan als we daarvoor geen bijkomende middelen zullen krijgen van de universitaire en subsidiërende overheid. Dan hebt ge nog de stijging van allerlei kosten zoals grondstoffen. Wij hebben altijd een begroting in evenwicht ingediend. Dat is altijd de doelstelling van de administratie en Sociale Raad geweest, doch ik denk dat er een aantal problemen gaan komen. Principieel ben ik tegen de verhoging van het inschrijvingsgeld, ik vind voor de democratisering van het onderwijs dat het niet verantwoord is dat het verhoogd is. Bovendien vind ik het spijtig dat door een decreet het inschrijvingsgeld vastgelegd wordt niet door de universitaire overheid maar door de executieve, die schijnbaar geen rekening houdt met eigenheden van bepaalde universiteiten. Als op een bepaald ogenblik een inschrijvingsgeld opgelegd wordt door de executieve dan zou ik echter wel durven vragen vanuit de Sociale Sektor dat die verhoging besteed wordt aan die sociale sektor. Er zijn elementen genoeg die ervoor zorgen dat de SSS die gelden optimaal zullen besteden.

DM: Vanuit studentenstandpunt is dat natuurlijk wel principieel onaanvaardbaar, omdat uiteindelijk stilaan de situatie ontstaat dat ge in de vicieuze cirkel eindigt de studenten hun eigen sociale sektor hoe langer hoe meer zelf gaan betalen. Het precies ook dat dat de Executieve nastreeft, aangezien zij altijd wil besparen. Maar ge zit nu wel met het belangrijk feit dat het Arbitragehof bevestigt dat hoger onderwijs moet streven naar kostenloosheid, dat onderwijs een prioriteit moet zijn. Men kan de kosten van onderwijs dus eigenlijk niet reëel laten stijgen. De inschrijvingsgeld kunnen dus niet zomaar verhoogd worden door de executieve.

JM: Dat wordt inderdaad vanuit alle geleidingen, ook binnen de VLIR

gesteld. Wij zijn als VUB trouwens jaren benadeeld geweest. Vóór het St-Annaplan werden wij betoelagd niet op het reële aantal studenten wat gezorgd heeft voor een jarenlange onderbetoelaging van de VUB. Het is inderdaad dankzij de Voorzitter van de SoR in '86 rechtgetrokken zodat de betoelaging gebeurt op basis van de subsidiëerbare studenten. Daar wij vroeger een betoelaging kregen voor 2500 studenten op een totaal aantal van 5000 kunt ge best begrijpen dat de Sociale Sektor het gedurende jaren moeilijk gehad heeft. Ten tweede is de overheid voor een groot stuk tekort geschoten in zijn betoelaging van de uitbreiding van huisvesting en restaurant. Wij hebben volgens onze normen nu recht op een 400-tal bijkomende koten en 215 bijkomende restaurantplaatsen. De toestand is echter niet het gevolg van een slecht beleid van de academische overheid. Het is het gevolg van vroeger. Wij zijn als jonge Universiteit nooit behandeld als dusdanig. De VUB is moeten starten met niets. Zij heeft gebouwen gekregen op basis van normen die geldig waren voor de bestaande Universiteiten. De 200

kwenties kijken? Bestaat het gevaar niet dat de VUB in haar eigendom en beleid afhankelijk wordt van de privé?

JMDM: Hier geldt dezelfde redenering als voor De Moeial. Dat zijn een aantal mensen die weinig wilskracht of karakter hebben. Als ge niet wilt dat er iets opgedrongen wordt dan zult ge dat niet laten opdringen. Mensen met karakter zeggen niet.

DM: Nochtans als ge een aantal jaren afhankelijk zijt van sponsoring omdat ge budgettair niet rond komt, gaat die regeling structureel een onderdeel uitmaken van uw begroting. In die zin houdt dat wel een gevaar in. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat elk privé initiatief per definitie verkeerd moet zijn.

JMDM: De meeste sponsors geven geld en interesseren zich niet over de inhoud van een boekje. Dat is onze ervaring.

DM: In het project van het Arsenaal ligt het toch een beetje anders omdat de VUB daar eigenlijk afstand doet van gronden.

JMDM: Er geldt een 'recht van opstal'-systeem. Gedurende vijftig jaar mag door de betrokkene alles wat op de gronden staat uitgebaat worden tegen een vergoeding. Na vijftig jaar wordt het recht eigendom van de VUB. Tenminste wat er nog van overblijft, want een gebouw van vijftig jaar is een oud gebouw.

DM: Waar komen de eigenlijke VUB-koten?

JMDM: Die komen in de Schoofstraat, tegenover de Shamrock. De tekeningen zien er overigens mooi uit. In tegenstelling tot de andere betonnen gedochten hier zien ze er architecturaal menselijk, leefbaar uit.

DM: Hopelijk zakken niet zo snel in als in de Nieuwelaan.

JMDM: Daar vallen ze niet in elkaar. Men heeft dat door een ingenieursburo laten onderzoeken. Het probleem dat zich stelt is dat de twee gebouwen naar elkaar toe aan het leunen zijn, het is dus niet zo dat ze aan het zakken zijn. Het probleem met de F en G is dat het gebouw nu aan het uitrekken is omdat men aan de zijanten ervan ook een gebouw voorzien had. Daarvoor hebben we de centjes echter niet meer gekregen.

DM: Andere problematieken meer op het nationaal niveau zijn de inschrijvingsgeld en de Sociale

miljoen die de overheid via het decreet heeft ingeschreven is maar een druppel op een hete plaat. Het was dan nog niet zeker dat die voor sociale doeleinden zouden worden gebruikt. Daarvoor moet toch een pluim gesmeten worden naar de Raad van Beheer, die onder de leiding van de Rector en de toenmalige Voorzitter Sociale Raad besloten heeft om ze in de Sociale Sektor te investeren, voor de uitbouw van huisvesting en restaurant.

DM: Ik heb opgevangen dat Sociale Sektor dit jaar een tekort van vijf miljoen frank op haar begroting zou hebben.

JM: Ik ben momenteel bezig aan de begroting. Ik heb reeds een aantal gesprekken gehad met de diensten, en voor het ogenblik zou inderdaad blijken dat er een tekort is van ongeveer vijf miljoen. Het is echter denk ik mijn taak als coördinator om in de maand juli een begroting voor te leggen die eventueel niet deficitair is. We zitten inderdaad in moeilijke papieren. Doch ik vind niet dat ge alle stijgende kosten lijnrecht kunt doorrekenen aan de studenten. Ge kunt de studenten een zekere verant-

woordelijkheid geven in het dragen van de kosten doch zeker niet helemaal. Er zal nog moeten gepalaverd worden met de subsidiërende overheid om eventueel bijkomende gelden te krijgen. We kunnen echter ook, inventief binnen de Sociale Sektor een aantal taken uitbouwen die geld opleveren. Bijvoorbeeld de uitbreiding van het kinderdagverblijf, heeft als gevolg een verhoging van de personeelsubsidies. Dit is, zonder aan de afbouw van het verblijf te doen, een besparing voor de Sociale Sektor.

DM: De Voorzitter sprak ook over het cafeteria. Volgend jaar zal het waarschijnlijk tot zes uur open blijven zodat de avondstudenten ook mogelijkheid krijgen om iets te eten.

JM: Ik sta achter dat idee. De echte sociale sektor is beneden, het restaurant, waar het sociale nog overheerst. Als we kijken naar de huidige situatie van het cafeteria, dan denk ik dat we met dezelfde capaciteit aan personeel de dienstverlening kunnen uitbreiden. Dit betekent echter niet dat dit noodzakelijker wijs gepaard hoeft te gaan, en dat zijn we nog aan bespreken, met een verhoging van de

Sektoren voor het niet universitair hoger onderwijs.

U weet dat de VUB altijd zo laag mogelijk inschrijvingsgeld gevraagd heeft. Ik veronderstel en hoop dat dat een principiële politiek geweest is. We weten ondertussen dat het voorlopig gehandhaafd blijft, het verhoogt niet substantieel. Nu is er natuurlijk de sterke tendens, die past in bepaalde politieke stramingen om de inschrijvingsgeld te verhogen. Daar zijn denk ik twee fundamentele redenen voor: de systematische afbouw van de financiering van de universiteiten, die ook zijn politieke dimensies heeft, en ten tweede dat bepaalde grote universiteiten er helemaal geen probleem mee hebben dat de inschrijvingsgeld verhoogd worden, een opvatting waaronder de andere universiteiten lijden. Er zijn dus zowel politieke als begrotingstechnische redenen op nationaal vlak. Maar de Federation des Etudiants Francophones (FEF, waalse tegenhanger van de VVS nvdr) heeft de Waalse gewestregering voor het arbitragehof gedaagd omwille van het feit dat zij een verhoging van het inschrijvingsgeld wilden doordrukken bij decreet. (zie elders in De Moeial) De uitspraak van het Arbitragehof luidde dat een reële verhoging van de kosten van het hoger onderwijs eigenlijk niet kan. Een indexatie is eventueel toelaatbaar. De VUB kan door deze uitspraak er nog relatief goed uitkomen want de VLIR spreekt van een verhoging naar 17.000,- of zelfs nog meer. De Vlaamse executieve zou daar decretaal een beslissing in moeten nemen, doch ook dat klopt niet want het is de Vlaamse Raad die volgens het Arbitragehof de beslissingsbevoegdheid heeft. Op grond daarvan heeft VVS nu trouwens ook een klacht neergelegd. Daartegenover staat dat er stemmen op zijn gegaan om de meerinkomsten van een verhoging door te schuiven naar de Sociale Sektor. Het bezwaar daartegen is dan echter weer dat zodoende een groot deel van de studenten hun eigen Sociale Sektor gaan financieren. Hoe ziet hij als Voorzitter van de Sociale Raad die problematiek, hoe kan die vicieuze cirkel doorbroken worden en toch een leefbare Sociale Sektor in stand worden gehouden.

JMDM: Het probleem dat zich daarbij stelt, is dat de VUB zijn inschrijvingsgeld handhaaft doch enkel het examentgeld van tweede zittijd direct verrekent (het zgn. all round inschrijvingsgeld nvdr). Het probleem dat zich stelt dat als er zich tekorten opdringen, het moeilijker wordt om onze begroting in evenwicht te krijgen. En dan stel ik vast dat in Leuven en Gent de meerprijzen van de inschrijvingsgeld gaan naar de Sociale Sektoren met als gevolg dat men daar meer financiële armlast krijgen en zelfs kunnen uitbreiden. Bijgevolg kunnen ze de Sociale Sektor als promotiemiddel gebruiken, terwijl we aan de VUB, door het principieel te handhaven op 11.500,- in feite onszelf een beetje in het vlees snijden. Dat is het dilemma waar we mee zitten. Enerzijds verhogen om het dan terug te geven aan de studenten. Hoewel ik die handhaving van het inschrijvingsgeld gesteund heb, heb ik mij de benedking gemaakt van in plaats van aan navelstaarderij te doen eens anders te redeneren. Als we de inschrijvingsgeld verhoging en het geld gaat naar de Sociale Sektor heeft dat een meer opbrengst voor de Sociale Sektor en kunnen we misschien het huidige behouden of zelfs uitbreiden (ondertussen zakt hij weer door zijn stoel). Die verhoging treft echter enkel de hogere categorieën, de mensen die geen studiebeurs hebben, diegenen met een studiebeurs betalen 2.300 en dit bedrag zal misschien verhoogd worden tot 2.500 of VLIR spreekt van een verhoging om het naar 11.000 te brengen. Dat leek mij puur wiskundig redelijk te zijn, met die opmerking dat men hier weer de middenshift zou raken. Dat is natuurlijk een probleem. Ofwel gaan we aan de VUB die enkel studiebeurzen als criterium nemen, of gaan we die categorieën zelf gaan verhogen, ofwel zoeken we andere middelen. Waar kunt ge die vinden? Momenteel is de Vlaamse Gemeenschap zo genereus dat ze zegt: 'ge krijgt een studiebeurs en daardoor moet ge minder inschrijvingsgeld betalen.' Dat is goed. Fantastisch. De Vlaamse Gemeenschap mag met de eer gaan lopen en de universiteiten mogen het betalen, want zij krijgen het verschil tussen 11.500 en 2.300 niet betaald. Moest dat kunnen gecompenseerd worden, door bijvoorbeeld de studiebeurzen omhoog te brengen en gelijktijdig het inschrijvingsgeld te verhogen

(vervolg p. 13)

Interview Jean-Marie de Meester

"Het enige dat we aan de democratisering gehad hebben is dat Vandembroucke nu voorzitter is van de SP. Voor de rest hebben we er niet veel baat bij gehad."

(vervolg van p. 11)

anderzijds een 300-tal koten tegen marktprijzen.

DM: Denkt ge dat die mensen die juist boven de toekenningscriteria vallen dat die hier in de eerste plaats zitten omdat zij dichtbij de campus willen zitten? Spelen er geen financiële redenen mee?

JMDM: Er zijn mensen die op de campus zitten omwille van bijvoorbeeld belastingstechnische redenen. Bijvoorbeeld de zelfstandigen die een laag netto belastbaar inkomen hebben. Die komen op een kot niet omdat het goedkoop is, doch omdat het gemakkelijk is. Mijn ouders zijn ook een tijdje zelfstandig geweest en het is gemakkelijk hier op de campus te zitten hè. Ik ben er echter van overtuigd dat moesten er iets duurdere koten in de buurt van de campus zijn, bijvoorbeeld het Arsenaal, dan zouden ze daar naartoe gaan.

DM: Doch dan zouden de prijzen toch iets lager moeten zijn dan de marktprijzen.

JMDM: De koten die we willen bouwen zouden qua prijs een zeven à achtduizend frank bedragen. Enerzijds hebben we het project het Arsenaal van de Raad van Beheer dat voor de tweede keer moet worden goedgekeurd en dat een 450-tal koten omvat aan marktprijzen, anderzijds het project van de Sociale Raad.

Ondertussen zakt de Voorzitter voor de zoveelste keer door zijn stoel:

JMDM: Ja het spijt me zeer maar Nic vander Marliere heeft hier ooit opgezet en hij is dus doorgezaakt aan alle kanten...

Het zijn dus twee gescheiden projecten. Ik vind dat beide moeten ondersteund worden. Privé is geen vuil woord meer, toch niet wat mij betreft. Een aantal achtentzestigsten balen daar van er krijgen rode vlekken op hun gezicht. Maar ik vind dat we daar moeten van afstappen.

DM: Moet ge niet naar de conse-

Interview Jan Marcelis

steeds meer de berekening maken van het aantal subsidieerbare studenten in plaats van het feitelijk aantal. Dat gaat een negatief gevolg hebben voor de Sociale Sektor."

(vervolg p. 14)

DM: De enige bedenking die ik hierbij had was dat het sluitingsuur zes uur eigenlijk een beetje ongelukkig gekozen vind. De meeste lesuren eindigen pas rond vijf zes uur, begrijpt u?

JM: Vanaf september starten we met het sluitingsuur op zes uur, we zullen zien wat voor resultaten dat geeft en hoe dat verder evolueert. We kunnen eventueel het cafeteria open houden tot 8 uur. We kunnen ook zoeken naar formules om samen te werken met het Kulturkaffee. De idee is, we moeten meer middelen in handen hebben maar die kunnen we niet altijd bij de academische overheid gaan halen, die middelen moeten ook voor een stuk bij de dienstverlening gezocht worden. We kunnen de profit sektor verder uitbouwen, de krantenkiosk, de salad-bar, de grill... Als wij de studenten de mogelijkheid bieden tot vier of vijf verschillende maaltijden aan sociale prijzen dan vind ik dat de grill en salad-bar die sociale prijzen mogen overstijgen. De overschotten van de dienst Huisvesting kunnen dienen tot de ondersteuning van andere diensten. De diensten die we nu kennen beho-

ren tot de essentiële diensten, dat is bewezen, en als daar inderdaad voor die diensten minder financiële middelen voor handen zijn dan moet men voor sommige van die diensten sociaal selectief gaan denken of althans voor bepaalde zaken binnen die diensten.

DM: De Voorzitter heeft ook gesproken over het merkwaardig feit dat er twee grote sociale stratificaties hebt, enerzijds een groep uit de lagere inkomens die door de sociale voorzieningen worden aangetrokken, anderzijds de hogere sociale klassen die om ideologische redenen naar de VUB komen. Wat er ontbreekt is de middenklasse. De verklaring die hij ervoor geeft is dat zij juist buiten de criteria vallen die de sociale sektor hanteert voor bijvoorbeeld het toekennen van sociale huisvesting en dus de volle pot betalen.

JM: Voor de tussenklasse is volgens mij inderdaad de huisvesting een groot probleem.

DM: Met de nieuwe investering in huisvesting kan dit probleem opgevangen worden?

JM: Ze gaan inderdaad meer kans krijgen om een kot te krijgen. Ge hebt diegenen die in de tussenmoot

zitten vanaf de tweede kandidatuur. Ik zou dat niet poneren wat betreft de eerste kandidatuur aangezien daar ook andere factoren een rol spelen in het bekomen van een kot. De opvang van eerste generatiestudenten levert twee punten op op een totaal van zes à zeven punten. Dit is niet onaanzienlijk.

DM: Op welke wijze ziet ge mogelijkheden om die mensen ook op te vangen?

JM: Het is juist die groep die valt binnen de eerste honderd plaatsen van de wachtlijst. Als ge die onmiddellijk kunt opvangen dan gaat ge een gedeelte van die mensen toch ook gemakkelijker aantrekken ook.

DM: Er zijn twee projecten, enerzijds de investering van 120 miljoen van de sociale sektor anderzijds het project 'het Arsenal'.

JM: Voor dat laatste project wil ik verwijzen naar de Voorzitter van de Raad van Beheer of iemand anders. Doch ik meen mij te herinneren dat een honderdtal van die koten toch binnen het systeem van de sociale prijzen zou vallen.

DM: Een ander punt. Er is de laatste tijd nogal veel heisa geweest rond het feit dat de studenten uit het niet

universitair hoger onderwijs met de op zich toch wel zeer relevante eis op de proppen zijn gekomen om ook in het HOLT sociale sectoren te organiseren. Het probleem daarbij is dat de overheid niet geneigd is om daarvoor meer geld uit te geven. Men vermoedt dat de executieve zal proberen hiervoor gelden van de universiteiten te gebruiken.

JM: Dat kan misschien uit de laatste discussies in de VLIR geconcludeerd worden doch de coördinatoren van de verschillende Universiteiten hebben vorig jaar een principieel standpunt ingenomen over de sociale sectoren in niet Universitair hoger onderwijs. Daarbij hebben wij gesteld dat principieel iedereen op gelijke voet moet behandeld worden. Natuurlijk moeten we daarbij de vraag stellen of dat betekent dat iedere hoge school zijn eigen sociale sektor moet krijgen, of dat eerder binnen de Vlaamse Gemeenschap moet gezocht worden naar andere oplossingen zoals bijvoorbeeld samenwerkingsakkoorden met de Sociale Sectoren van de Universiteiten, Sociale netwerken zoals er ideeën ontstaan zijn in Leuven en Gent. Wij zitten daar echter zeer moeilijk omdat we in tegenstelling met Leuven en Gent met verschillende soorten scholen en Universiteiten geconfronteerd worden. Ge zit niet alleen met de ideologische verscheidenheid doch ook met een andere verscheidenheid. Waar situeert zich de VUB in de kakafonie van Brussel? Hoe lost ge het probleem van de afstand op? Leuven heeft verschillende Alma's. Er is

bijvoorbeeld geopperd om de VUB de verdeling van maaltijden naar andere lokaties te laten doen. Men heeft ons gevraagd een inventarisatie te maken van alles wat beschikbaar is binnen de sociale sektor van de Universiteit. Wij hebben dat gedaan en ze over gemaakt aan de Ambtelijke Commissie, doch wij staan ook op het standpunt als universiteit dat de identieke vraag zou gesteld worden binnen de HOBUs. Alvorens de beschikbare middelen te verdelven zal er eerst moeten gezocht worden naar andere oplossingen. In plaats van teveel te diversifiëren kan men misschien beter tot samenwerkingsakkoorden komen.

DM: Bovendien zal de Executieve dat zij een zo structurele maatregel niet anders kan subsidiëren dan door nieuwe middelen te zoeken binnen de ganse begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Ik denk dat dat niet anders kan.

JM: Ik ben ook voorstander van een samenwerkingsakkoord. Maar dat betekent ook dat aangezien de VUB daar een deel van haar patrimonium in gestoken heeft dat er ook bijkomende financiële middelen moeten voor worden gezocht. We moeten open staan doch mits tussenkomsten van de gebruikers buiten de Universiteit.

DM: Maar die akkoorden zouden ook die gedaante kunnen aannemen dat de scholen die een subsidie zullen krijgen, die dan kunnen gebruiken in overeenstemming met de Universiteit waarmee zij een akkoord hebben.

JM: En waarom dan ook niet denken aan een Sociale Sektor waarin de

(vervolg p. 14)

In het restaurant is de Sociale Sektor eigenlijk beneden.

(vervolg p. 12)

voor beursgerechtigden tot 11.500. Dan kan het verschil gecompenseerd worden. Zodoende wordt de universiteit niet de dupe van het feit dat Vlaamse Gemeenschap een tegemoetkoming wilt doen aan de beursstudenten. Dat zou een grote meerprijs opleveren, doch er is ook een opmerking bij. De VUB heeft immers het minst aantal beursstudenten. Het zijn dus weer Leuven en Gent die hierin de eerste plaats van zullen profiteren. Hoe dat ge ook redeneert, ge komt altijd in een vicieuze cirke terecht. Om een of andere onbekende reden komt ge altijd weer op een groot profijt voor Leuven en Gent terecht. Als VUB-student zou je toch zeggen: zo weinig mogelijk voor Leuven of Gent of toch zeker voor Leuven. Het verschil tussen Leuven en de Brussel is dat als de VUB meer krijgt het geld ten goede komt aan de Sociale Sektor. Als de KUL meer krijgt betekent dat meestal dat het gaat naar een of ander duister project, een reis voor een Professor of een of ander colloquium waar sinistere personen bijeenkomen.

DM: Zit ge in die redenering niet met een principieel probleem? Een Sociale Sektor dient, als ik er tenminste nog iets van begrijp, om de

kosten die het onderwijsvolgen met zich mee brengt zo laag mogelijk te houden, ervan uitgaande dat onderwijs toegankelijk moet zijn voor iedereen. Die mechanismen kunnen wel het budget dat de Sociale Sektor ter beschikking heeft vergroten, maar vermindert het sociaal karakter van de Sociale Sektor omdat ge uiteindelijk degene waarvoor de diensten geleverd worden meer ervoor doet betalen, terwijl het geld voor die Sociale Sektor eigenlijk vanuit een derde circuit moet komen. In die zin heeft de VUB door de uitspraak van het Arbitragehof zeer principieel gelijk gekregen. Is het dan niet zo dat de VUB dat standpunt zoals steeds in het verleden als een prioriteit moet beschouwen?

JMDM: Wat de 11.500 betreft kan men zeker stellen dat de VUB aangezien het Arbitragehof daar een uitspraak over gedaan heeft, daar principieel tegen de verhoging ook njet zal zeggen. Ook al omdat het grondwettelijk het hoogste rechtscollege is dat zelfs besluiten van de executieve teniet kan doen.

Hoe dan ook we blijven met het probleem zitten van de algemene stijging zonder dat we meer geld krijgen. Indien we bij onze traditionele leen-

heer gaan, de Vlaamse Gemeenschap, is dat een beetje jezelt zinsbegoochelen, men ziet duidelijk dat er een algemene uitgave stop is in Vlaanderen en België. Onderwijs hoort daarbij. Meer geld voor sociale sectoren zie ik niet komen. Anderzijds worden we nog gekonfronteerd met een ander probleem dat bij mij wat gevoeliger ligt omdat ik solidair wil zijn met iedereen, zolang dat niet teveel geld kost. Dat is misschien nogal erg liberaal bekeken doch zo is het toch. Dan kom je op probleem van het HOLT. Ik ga ervan uit dat de uitgaven voor onderwijs niet kunnen stijgen, toch komt er vanuit een bepaalde hoek (het HOLT, Hoger Onderwijs van het Lange Type nvdr) toch een eis geld te krijgen voor Sociale Sectoren. Er zijn in het verleden een aantal Ministers geweest die zeggen dat er inderdaad Sociale Sectoren georganiseerd moeten worden in het HOLT. Mijn eerste vraag is waar dat geld vandaan gehaald gaat worden. Als men duizend frank verdeeld over tien mensen en er komt een elfde die ook honderd frank wilt zonder dat er geld bij kan komen moet de andere tien elk tien frank inleveren. Ik vrees dus dat men van overheidswege zal stellen dat het nodig is dat de univer-

siteiten solidair moeten zijn met de HOLT-studenten zodat wij ook kunnen opdraaien -voor de uitbouw van Sociale Sectoren in het HOLT. Vooral omdat wij al jarenlang geld krijgen en zij niet. Ik heb laatst nog de opmerking gemaakt tegen iemand 'men kan VUB-student zijn of men kan student zijn'. Als je de belangen van de studenten behartigt in het algemeen dan moet je ervoor zijn. Als men de belangen van de VUB-student wilt behartigen moet men daar toch diep over nadenken.

DM: Maar studenten uit het HOLT hebben wel zéér expliciet op alle politieke fora de eis gesteld dat zij niet het geld van de universiteiten daarvoor wensen omdat zij ook weten dat de Sociale Sectoren sinds Sint Anna (besparingsronde van 86-87 nvdr) financieel niet meer in evenwicht te houden zijn.

JMDM: Dat is zoiets stellen als 'de inschrijvingsgelden moeten nul zijn en we zijn er voor dat dat nul wordt', maar we weten evengoed dat niet mogelijk is. Ze stellen dus de vraag naar geld en om de universiteiten gerust te stellen zeggen ze 'maar niet van de universiteiten'. Maar uiteindelijk komt het erop neer dat het toch van de universiteiten zal komen want waar gaan ze het anders halen?

DM: Het kan zijn dat er vanuit de directies zo geredeneerd wordt doch vanuit de studentenbeweging is dit zeker niet het geval. Toen die eis naar voor is gebracht, is er heel duidelijk gesteld dat er nieuwe middelen moesten voor gevonden worden. Ge zit daar natuurlijk met het probleem dat minister Van den Bossche en zijn kabinet niet hetzelfde zeggen. Maar ge moet ook rekening houden met die gerechtvaardigde eis die om eigen, begrotingstechnische redenen toch niet kunt afwimpelen maar in dat opzicht zijn er toch allianties tussen HOLT en unief mogelijk. Er zijn aan de andere kant ook mensen die dat zien. Wanneer men de uitspraak van

het Arbitragehof in het achterhoofd houdt, denk ik dat men zeer principieel naar het Vlaams regeerniveau kan stappen en stellen dat men niet op die manier kan bezuinigen op onderwijs. De VUB zou misschien wat meer aan politiek moeten doen?

JMDM: Het probleem blijft zich stellen. Dat is rond de pot draaiert. De VUB mag nu wel duizend keer gelijk krijgen. Cruciaal is waar men het geld vandaan gaat halen. Op het kabinet van Vandenbossche weten ze nog niet waar ze het gaan halen. Als zij het nog niet weten hoe zouden wij het dan kunnen weten? Misschien zullen ze reclamepanelen op het gebouw van het ministerie zetten en het daarmee financieren. Uiteindelijk vergeten we dat het geen miniem bedrag zal zijn.

DM: Maar het dossier hangt toch wel samen met de rationalisatie van het HOLT. Men wil het aantal scholen verminderen door ze af te schaffen of te fusioneren.

JMDM: Het gaat niet over vijf of tien miljoen doch eerder over honderden miljoenen, plus is er nog een ander gevoelig punt, men denkt eraan om ook inschrijvingsgelden te vragen, de universiteiten hebben immers een Sociale Sektor maar vragen ook inschrijvingsgelden. Ze worden onrechtstreeks ook gebruikt om de sociale sectoren te betalen. Gaat het HOLT ook inschrijvingsgeld vragen?

DM: Het feit is dat de inschrijvingsgelden aan een aantal hogescholen nu al hoger liggen dan aan een sommige universiteiten.

JMDM: Dat zal dan overal moeten gebeuren. Als men inschrijvingsgeld zal vragen is het misschien wel mogelijk om Sociale Sectoren te organiseren.

DM: Pleit gij er nu voor dat in het HOLT de Sociale sectoren volledig door het opdrijven van het inschrijvingsgeld moeten gefinancierd worden.

(vervolg p. 14)

'VUB eerst'

(vervolg van p. 13)

JMdM: Neen, ik pleit voor dezelfde situatie als aan de VUB. En niet dat zij een Sociale Sektor zullen krijgen zonder inschrijvingsgeld, zodat dit concurrentie oplevert voor de VUB, zeker omdat het merendeel van de HOLT-scholen katholiek zijn. Ze mogen nog zo afhankelijk zijn van de Guimardstraat, als ze uiteindelijk geroepen worden staan ze er. Ik wil niet naast Leuven, Ufa en KUB nog eens tachtig procent van de HOLT-scholen als concurrentie zien voor de VUB, daarvoor bedank ik, daar stopt mijn solidariteit. Ik kom daardoor natuurlijk met bepaalde andere mensen in conflict, die blijkbaar het algemeen idee van solidariteit tussen studenten aanhangen. Misschien is dat een bredere wereldvisie dan de mijne, ik ben misschien een beetje bekrompen op dat vlak, maar ik zeg: 'VUB eerst' om het populair te noemen en voor de rest: als het met ons goed gaat, wil ik wel eens kijken wat we daarmee kunnen doen.

DM: De vraag is natuurlijk in hoeverre dat het belang van de Vrije Universiteit niet parallel moet lopen met het algemeen belang, maar dat is natuurlijk een ander discussiepunt. Er is echter ook het idee geopperd om het uitbouwen van de Sociale Sektoren van het HOLT vanuit de bestaande infrastructuur aan te pakken en zo de kosten te verkleinen. Daar zijn dan twee opties: Elke instelling behoudt haar autonomie maar het wettelijke kader wordt geschapen waarin elk zijn budget kan beheren maar dat de instellingen samenwerkingsakkoorden kunnen afsluiten, zodat er dus op die manier een soort van regionale netwerken ontstaan. Het tweede idee is dat er een soort van 'supra regionale structuur' zou komen die de Sociale Sektoren voor de ganse regio beheert. Natuurlijk zijn dat twee verschillende invullingen van het begrip regionale sektor met totaal verschillende consequenties. Hebt ge daar ideeën over? Ziet gij mogelijkheden voor de VUB om samen te werken op regionaal vlak?

Interview Jan Marcelis

(vervolg van p. 13)

gast dan hun medezeggenschap kunnen hebben. Dat zal natuurlijk ook een aantal problemen met zich mee brengen. Daarover is gediscussieerd geweest. Wat gebeurt er met de gelden van het patrimonium in de Sociale Sektor. Bijvoorbeeld uw restaurant ook gaan laten gebruiken door anderen? Dat zijn allemaal zaken die ernstig moeten bekeken worden en goed moeten worden uitgewerkt.

DM: In die zin is het waarschijnlijk zinniger om maaltijden te verdienen, gezien de ligging van de VUB. De Voorzitter sprak ook zijn vrees uit dat aangezien de VUB omringd is door voornamelijk katholieke scholen een al te grote inmenging zou zijn vanuit ideologisch tegenstelde hoek.

JM: Ik denk dat de VUB toch hard op zijn standpunt zal staan dat er voor Brussel toch een sui generis oplossing zou zijn.

DM: Waaruit zou die moeten bestaan?

JM: Daar heb ik nog geen idee over... Ik denk dat de uitzonderingsmaatregel er uit zou bestaan dat voor Brussel, indien de Universiteit niet de mogelijkheid ziet om tot samenwerkingsakkoorden te komen, dat dat niet betekent dat onze betoelaging zou verminderd worden. De autonomie moet gegarandeerd blijven. Ik ben voor samenwerkingsakkoorden, doch het moet mogelijk zijn reke-

JMdM: Het idee op zich is in feite nog niet zo slecht. Men heeft bijvoorbeeld aan de Universiteit Gent vastgesteld dat men met een aantal gemeenschapshogescholen zou kunnen samenwerken. In Leuven geldt hetzelfde voor de katholieke scholen. Voor de VUB zit ge in een benarde situatie: ge zit met een Vrije universiteit en een aantal Katholieke instellingen. Wie kunt ge nemen om partnership met de VUB aan te gaan? Natuurlijk zou het voor de KUB ook interessant zijn om met een aantal Katholieke hogescholen in Brussel samen te werken. Wat gaat men dan doen? Men gaat dan die hogescholen weer promoten, omdat die dan ook een Sociale Sektor hebben, waardoor ge weer concurrentie krijgt voor de VUB, ik denk dan vooral aan richtingen als Solvay - door het dekret zijn de programma's handelsingenieur immers gelijkaardig of zelfs identiek geworden tussen hogescholen en unieffs. Communicatiewetenschappen, een richting die beide instellingen aanbiedt maar waarbij wij aan de VUB het voordeel hebben wél te kunnen uitpakken met een sociale sektor, en dit zou dan komen te vervallen door ook daar Sociale Sektoren te installeren.

DM: Ligt de oplossing daarvoor niet in het meer benadrukken van het universitaire karakter van het onderwijs hier?

JMdM: De mensen zijn daarin niet meer geïnteresseerd hé.

DM: Nochtans wordt de studiekeuze nog steeds voor een groot deel bepaald door de aard van de studie, een student Industrieel Ingenieur zal zelfs al heeft de industriële hogeschool geen Sociale Sektoren geen burgerlijk ingenieur gaan doen. Er is dus een meer principiële probleem: hoe definieert de VUB zichzelf.

JMdM: De vraag is dan: wie past zich aan wie aan; zal Handelsschool Solvay bijvoorbeeld, om mensen aan te trekken, het niveau niet verlagen? Als er dan geen verschil meer zal zijn tussen de programma's van een HOLT-school en een universiteit en ook binnen het HOLT sociale voor-

zoningen voor handen zullen zijn, zullen mensen zich sneller wenden tot dichterbijgelegen HOLT-instellingen.

DM: Is het dan niet de taak van de universiteit om erop te wijzen dat een universitaire diploma iets anders is dan een diploma buiten de universiteit: de wijze en de inhoud om onderwijs te verstrekken blijven tenslotte toch fundamenteel verschillend, zonder daarom minder om meer te zijn. Een universiteit biedt een interfacultair milieu. En hier faalt het unief toch wel wat; men slaagt er blijkbaar niet meer in of is niet meer geïnteresseerd om zich als zodanig te profileren.

JMdM: Ik denk dat dit vanuit bepaalde hoek ook niet meer echt gewenst is - vanuit Gent en Leuven bv. - en ik heb hierover een slecht voor gevoel omdat de KUL hier ideologisch niet slechter zal worden en dat het probleem zich voor Gent niet zo uitgesproken stelt, gezien de nabijheid van een aantal scholen van het Gemeenschapsonderwijs. De VUB zit hierbij eigenlijk in een bijzondere eigensoortige situatie.

DM: Men ziet in het onderwijs de evolutie naar een steeds toenemend belang van een bijkomende studie en de reperkusie daarvan op de lagere inkomenscategorieën. Vanuit de Sociale Sektoren heeft men deze studenten categorie steeds als onbestaande beschouwd. Ziet de SSS, principieel, ook daar geen taak voor haar weggelegd in de toekomst; om de ondemokratische stratifikatie die zich hier doorzet op te vangen.

JMdM: Hierop wil ik antwoorden dat een derde cyclusstudent alleen geen recht heeft op door de SSS voorziene huisvesting en een studiebeurs van de Vlaamse Gemeenschap; verder heeft hij dezelfde aanbiedingen als de andere studenten: maaltijden aan 90fr, SJERP, gratis medische verzorging. Ik stel daarom dat gezien we nu, met deze begroting, al niet rond komen om volledig in de noden van de eerste en tweede cyclusstudenten te lenigen, allereerst moet worden voldaan aan de eis om iedereen een eerste diploma te helpen bezorgen. Dit wordt zelfs steeds moeilijker om hieraan tegemoet te komen. Ik denk dat het sociaal onrechtvaardig zou zijn om zelfs maar één frank die zou

toekomen aan eerste en tweede cyclusstudenten te geven aan mensen van de derde cyclus. Die mensen hebben al een diploma. Wat men hen misschien zou kunnen verwijzen is dat die mensen een richting gekozen hebben met totaal geen toekomstperspectief en dat ze in een derde cyclus een meer marktgerichte studie moeten aanvatten. Uiteindelijk is dat dan hun eigen keuze geweest. Als een normaal, voorzichtig en redelijk persoon had men moeten weten het volgen van die bepaalde richting bepaalde consequenties zou hebben.

DM: Moet dat toch geen element zijn van een politiek op lange termijn? Op de laatste SoR is toch opgemerkt dat de Voorzitter toch graag over de veranderende maatschappelijke evoluties spreekt. Het is toch niet helemaal zo dat een bijkomend diploma een zuivere keuze is van die mensen, doch dat er sprake is van een heel diepgaand maatschappelijk proces waar dat een aantal mensen op dit moment in zekere zin het slachtoffer van worden. Men eist zeer dikwijls een tweede diploma. Ge kunt dan natuurlijk zeggen dat men maar een marktgerichte opleiding moet volgen, doch dan denk ik aan de discussie van daarstraks waar toch duidelijk gezegd is dat de universiteit geen vakschool moet worden. Er is dus wel een probleem.

JMdM: Ik zeg gewoon voor huisvesting komt het concreet erop neer dat men niet voldoende kamers heeft en dat er voor de studiebeurzen geen geld is. Bovendien is het zo dat als men studeert men nog altijd recht heeft op een OCMW-toelage, dat moet ge natuurlijk willen doen. Ik vind niet dat we het weinig geld dat we hebben in deze studenten moeten investeren, want de democratisering dat heilig woord dat volgens mij niet, uiteindelijk blijkt dat de grootste blunder te zijn die er ooit bestaan heeft.

DM: Waarom?

JMdM: Uiteindelijk zijn de mensen die geprofiteerd hebben van de democratisering de eerste om het af te schaffen. Ik ken hier aan de VUB een hele horde van rooien, om het zo te zeggen, die inderdaad gebruik hebben gemaakt van de democratisering die het eerste zijn om een Numerus Clausus in te voeren. (Er zijn nog principiële socialistische ook, helaas te weinig)

Een heel deel van het middenkader zegt tegenwoordig om veilig te spelen: we gaan naar de universiteit, waar men vroeger zij dat een HOLT of hoger middelbaar diploma genoeg was. Om veilig te spelen gaan die nu naar de universiteit. Het enige dat we aan de democratisering gehad hebben is dat Vandendroucke nu voorzitter is

van de SP. Voor de rest hebben we er niet veel baat bij gehad.

DM: Is dat niet een te krasse uitspraak? Als ge uitgaat van het feit dat onderwijs inderdaad een mensenrecht is.

JMdM: Ik ben voorstander van democratisering van het onderwijs, doch de mensen die het als heilig middel voorstellen zijn verkeerd want uiteindelijk heeft het niets uitgehaald. Men heeft de universiteiten gaan stimuleren en dat is fout. Men moet volgens mij de ouders die grotere delen aan de basis liggen van het al dan niet naar de universiteit gaan stimuleren. We heeft de democratisering uitgedacht? Mensen die achter hun bureau zaten, gestudeerd hebben en die in feite nog nooit van dicht bij een werkmilieu gezien hebben, in de veronderstelling dat de werkerskinderen wel zouden afkomen indien er Sociale Sektoren zouden worden uitgebouwd. Als er vanuit de ouders geen reflex tot studeren is dan zullen ze niet afkomen.

DM: Als ge die redenering aanhoudt als determinant dan maakt ge een sociale stratificatie die begint te lijken op het systeem in de middeleeuwen.

JMdM: Ja, maar dat komt uit het milieu zelf.

DM: Ge hebt inderdaad de sociaal-culturele factoren die niet veranderd worden door een doorgedreven democratisering, maar het is wel zo dat een doorgedreven financiële democratisering voor een heel aantal mensen de eerste stimulans is om het te studeren. Ten tweede is het een conditio sine qua non om die sociale emancipatie mogelijk te maken.

JMdM: Men heeft overal Sociale Sektoren gaan uitbouwen maar in feite heeft men nooit tegen die mensen gezegd dat die bestaan. Ze weten dat dus niet. Men heeft niet aan volkswaardigheid gedaan. In het gemeenschapsonderwijs heeft men soms enorme internaten gebouwd waarin geen mens zit. Men had dat geld beter gebruikt om die mensen naar die scholen te halen.

DM: Maar dat is een kwestie van informatie. Ge moet wel oppassen dat ge met uw redeneringen niet bij sommige conservatieve kaloten terecht komt die stellen: de democratisering is mislukt dus schaf ze maar af.

JMdM: Ik stel alleen maar vast dat het niet het heilig wondermiddel was dat sommige mensen ons willen voorhouden. Ik wil enkel zeggen het is dus mislukt.

DM: Het is niet volledig mislukt, dat is een stelling die ge niet kunt hard maken. Ge kunt beter zeggen dat het niet voldoende uitgevoerd geweest is.

JMdM: Ik ben misschien zelf wel een product van de democratisering van het onderwijs.

Mocrelslao: iedere dinsdagavond op radio Panik (FM 105.4) Een programmaatje over oligarchie, seks nederlandsnonharige fluotomaten en alle andere dingen waar het volgens Bob Coucke niet over gaat.

niet geaffecteerd patrimonium en nog eens 4,5 miljoen voor de uitbetaling van de pensioenen van het personeel van de sociale sektor. Het Vesalius College geeft dan ook voor het gebruik van de Sociale Sektor toch een 2,5 miljoen per jaar.

Nog een belangrijke opbrengst is de plaatsing van de gelden wat een 3 miljoen oplevert. Daarom tracht ik als coördinator van de sociale sektor zo scrupuleus mogelijk de financiën te beheren omdat hoe meer we gebruik moeten maken van onze saldi hoe minder we aan interesten kunnen binnenrijven.

DM: Wat staat er achter het,

sommatieteken?

JM: Voor '92 zou dat betekenen dat inkomsten en uitgaven in evenwicht zijn, daarenboven hebben we kunnen realiseren dat er een reserve is ingeschreven van 400.000 frank wat minimaal is voor een begroting van 284 miljoen.

DM: Hoe zit het eigenlijk met de reserves van de Sociale Sektor.

JM: Wij hadden in het begin van het jaar een reserve van 20 miljoen. Door een beslissing van de raad 3 miljoen te gebruiken van de saldi voor de renovatie en verfrissing van het restaurant is dat gedaald tot 16 miljoen.

t Harochieblad

Deze rubriek is er om alle gefrustreerde geesten de kans te geven hun gal uit te spuien. Nozems allen tijden, vereng u Post julie briefje in de Moeial-briefbus in de cafetaria (nussen kiosk en kassa)

Dreams are just another form of happiness

Ik droomde over één van mijn vrienden -er werd over zijn cynisme gepraat- iemand vroeg: "maar heeft hij dan geen doel in het leven?" en Geert A. die ook in mijn droom voorkwam antwoordde: "Jawel maar daar hebben ze nu juist porei op zitten planten".

Ik vertelde mijn lief deze droom, hij had gedroomd dat de wereld door lilliputters geregeerd werd die op de ruggen van gewone mensen, zgn "Dragers" zaten en

onder het ijs op de Noordpool leefden. Opeens zag hij echter een mens van normale grootte, die zich blijkbaar had opgewerkt, op de rug van een drager: Steven Vervoort.

ter zonnenslag, leuven

SHIT HAPPENS as seen by various world religions

taoism: shit happens
confucianism: confucious says "shit happens"
buddhism: If shit happens, it really isn't shit.
zen: what is the sound of shit happening?

hinduism: this shit happened before.

Islam: when shit happens it is the will of Allah.

Judaism: why does shit always happen to us?

catholicism: If shit happens, you deserve it.

Mythopoetic men's movement: Shit happens, just like in the fairy tales.

jehovah's witnesses: shit happens because it says right here in the old testament

goddess movement: a lot of shit happend because of patriarchy

unitarian universalism: shit happens- discussion group at 7p.m.

liberal inquiry: we don't believe in shit.

barbara D.

nvdv: " If shit happens to be there, smoke it !"

YUGOMADNIA I

Watte? SAMEN het land heropbouwen ?

Met de TWEE partijen rond de tafel?

Ik niet!

Ik Smash & Go!

Nationalistje

HOND

Naar wij uit wantrouwbare bron vernemen, zou de huidige hoofdredactrice van De Moeial de incarnatie zijn van de hond van de vorige... Een sponsorcontract met Pedigree-Pal voor de volgende jaargang ligt nu vervaarlijk dicht in het verschiet. Men twijfelt nog of men de bulldog die nu op de deur van de redactie prijkt, wel op de blikken gaat afbeelden...

Het Alternatief Praesidium

dringend!

gezocht: vriele, mannelijke, geel-groene amazone kleefboomkikker om te paren met mijn vrouwtje.

Inlichtingen: dienst geestelijke gezondheidszorg, tel. 02/6412305

nvdv.Waart gij dat die voor Israel zong op het Eurovisie Song festival?

jobaanbieding:

De dienst huisvesting werft aan: testpiloot voor matrassen (m/v)... Voor meer informatie bel: 02/6412831

nvdv. Als ge uw vrouw wilt weggeven, geef ze dan ineens mee met de vuilkar. Dat is voor haar trouwens ook beter.

Scheppings-tango

Dit is een woord dat veel gelijkenis vertoont met een dinosaurus. Maar aten we vooral niet panikeren. Er is absoluut niets aan de hand. Dit is wel gelijk. Eten we vanavond kip met balletjes? Muziek-paniek en nog maar zevenentwintig spaties. Dit moet een illusie zijn. Eigenlijk is het niet wel gelijk maar walgelijk maar ja, ik kan ook niet goed typen. Dit is een half mechanisch half gecomputeriseerd ding. 't Is te zeggen nog altijd een typmachien. Dus maak ik veel fouten, zoals gij kunt zien. Wat?

Foutem? En de goden dan? Zijt ge nu weer alle respect verloren? Ach doe nu toch niet zo idioot. Life is beautiful. Vooral Ful. Fuel. Opgepast. Een zittende hond. Zittende honden bijten niet. Suikerklontjes. Geef ze suikerklontjes. Verandering van hoogte is als verandering van omgeving: goed. Weeral een nieuwe zin. Schrijven is moeilijk. Al die lege ruimte die ge moet opvullen. Fouten. Immer Fouten.

Laten wij niet passie wezen.

Laten wij niet passie zijn.

Vuur brandend in de haard en korte zinnen. Dit is tegen mijn gewoonte. Zou er dan toch een God bestaan?

Keng

spenk

Ons aller slaapgenoten schuifelen voorbij, zachtjes manoevrerend tussen allerlei betekenisloze woorden. De slaapgenoten schuifelen.zachtjes.WAAAA de woorden ratelen. Zij ratelen achter. Na. AchterNa. Achter, verdoken onder naast en tussen alles wat zichtbaar is. Zij huilen. zachtjes schreeuwend om enige aandacht der sprekers. Zwijgend blijft het luik gesloten. De woorden daveren gesloten.

Het laatste nieuws over inschrijvingsgelden

Vlak voordat deze Moeial naar de drukker gaat bereikt ons het bericht dat morgen (10 juni) het voorstel tot dekreet van onderwijsminister Luc van den Bossche naar de Vlaamse Executieve gaat. In dit voorstel staat dat het minimuminschrijvingsgeld (zonder examengeld) tienduizend frank bedraagt. Het maximum, dat kan stijgen volgens de consumptieindex, bedraagt 14.500 frank. Met dit voorstel gaat de minister in tegen de VLIR, die pleit voor een éénvormig inschrijvingsgeld (paz houdt van jou) voor alle univs. Het inschrijvingsgeld voor beursstudenten bedraagt maximaal 2.200 frank en is NIET indexeerbaar. Indien dit voorstel goedgekeurd wordt in de Vlaamse Raad betekent dit dat het inschrijvingsgeld aan de VUB niet hoeft te stijgen.

K.L.

Prof. Dr. Em. Hilaire Debrosschere haalt herinneringen op aan het academiejaar 1891-1892... (DeelXIV)

In de vorige aflevering (De Weetal, 16 april 1953) vertelde Prof. Debrosschere reeds een en ander over het rijke studentenleven aan het eind van de vorige eeuw...

"Ja, en dan was daar nog zoo een roemberuchte kring... de Studiekring ter bevordering van het Vrij Ondernemerschap, als ik mij niet trompeer, want ge weet, jonge vriend, den ouderdom komt niet voor de jaren, nietwaar... Enfin, de Praeses was ene Jacob Van Smartevelde, een charismatische figuur die dacht dat hij God was. Een geluk dat hij zich nog geen Verhaegen waande...

"Deze verdedigers van het Vrij Ondernemerschap kwamen meermalen in aanvaaring met de president der toenmalige Commissie voor Maatschappelijke Ongeregeldheden, ook wel gezegd de MOR. Het hoogste gezag binnen dit orgaan werd belichaamd door een jongmens genaamd Charles-Ferdinand De Slootemaekere, bijgenaamd Chama. Hij deed zijn naam alle eer aan toen hij de deuren van het redactiebureau van De Weetal verzegelde.

"De Weetal, jaja, jonge vriend, dat is omzeggens hetzelfde boekskte alwaar gij nu voor schrijft... 't Is natuurlijk niet meer zoals in den tijd

dat Catho de Creet van der Dossiere den toenmaligen Minister van Onderwijs Daniël Cnoeste bevocht in haar hoofdartikels die haar de bijnaam "den bulldog" opleverden. En, ge gaat mij niet gelooven als ik het zeg, maar met haar pen gedoopt in vitriool, ze heeft hem nog kapot gekregen ook ! Dat waren nog eens tijden..."

Volgende aflevering : het Brusselsch Studentengenootschap Geen Bier Geen Vrijheid en het duel tussen Koenraad Van den Druppel en Koenraad Van Pas !

Uit de analen van de VUB. . .

Recht op antwoord Brussels Studentengenootschap in Veto: "Er is goed nieuws"

In VETO nummer 27 van 27 april jl. werd een zeer tendentieuze redactioneel artikel gepubliceerd over de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) en het Brussels Studentengenootschap "Geen Taal, Geen Vrijheid" (BSG), de overkoepelende kring van de Vrije Universiteit Brussel waarin de manipulaties van het BSG binnen de VVS en de Vlaamse Universiteitsstudenten (VLUS) zouden onthuld worden.

Het BSG is, in tegenstelling tot wat het artikel suggereert, er niet op uit om VVS of de studentenvertegenwoordiging in Vlaanderen te beheersen maar heeft juist gestreefd naar een daadwerkelijke vertegenwoordiging van ALLE studenten door hun eigen overkoepeling. Omwille van de infrastructuur, contacten en democratische besluitvorming van VVS zijn wij van mening dat juist de VVS hiervoor het geschikte platform is. De sleutelrol die VVS speelt in de studentenvertegenwoordiging op Europees en Mondiaal vlak zijn hiervan bijvoorbeeld het gevolg. Het is overigens onjuist te stellen dat de Universiteit Gent niet vertegenwoordigd is binnen VVS aangezien het Werkgroepen Konvent lid is van VVS. Naast de VUB en de RUG zijn ook de KUB, KULAK, het LUC en verschillende hogescholen (bijvoorbeeld Groep T) aangesloten bij de VVS.

BSG heeft steeds deelgenomen aan het interuniversitaire overleg dat oorspronkelijk ontstaan is uit de VVS ten tijde van het dekret Coens en dat door LOKO terug bij elkaar is geroepen naar aanleiding van de vertegenwoordiging van de studenten in de commissies van de VLIR (Vlaamse Interuniversitaire Raad, de club van de Vlaamse rektoren). Pas nadien is het interuniversitaire overleg naar de oprichting van de VLUS begonnen streven, hoewel nu blijkt dat dit van in het begin de bedoeling van LOKO was. ("Het probleem van de Vlaamse

koepel wordt zeer prangend, temeer daar er de mogelijkheid bestaat voor de studenten om deel uit te maken van de commissies die opgericht zijn in het kader van de VLIR (o.a. i.v.m. studiedrukmeting). In uitvoering van een beslissing van vorig jaar is er contact opgenomen met het ASK (studentenkoepel van het RUCA). De Antwerpse uniëfs zijn bezig met het vormen van een Antwerpse koepel. Met hen zullen we spreken over de mogelijkheden tot het vormen van een nieuwe koepel of andere problematiek...", verslag KRIRA AV, 16 oktober 1991) Het kan het BSG niet kwalijk worden genomen dat wij aan dit interuniversitair overleg zijn blijven meedoen zonder nadien lid te worden van de VLUS. Het BSG is in het geheel niet gekant tegen een koepel van de universiteiten, maar dan wel binnen VVS. De statuten van VVS zijn op de laatste algemene vergadering dan ook in die zin gewijzigd. Ook met andere kritieken van LOKO werd tijdens deze herstructureringsrekening gehouden. Dit bewijst de open ingesteldheid van zowel VVS als BSG. LOKO had daarentegen een veel bekropener standpunt dat nauwelijks ruimte tot onderhandelingen bood. ("Eerst moet VVS zich conformeren aan onze structuur (die we nu nog niet kennen)", verslag KRIRA AV van 20 december 1991) VVS heeft overigens de statuten die binnen het interuniversitaire overleg overeen gekomen waren aangenomen in haar Centrale Universiteiten voor dat de VLUS dat deed, zodat we nu met de absurde situatie zitten van twee universitaire koepels met dezelfde statuten.

Het is onfair het BSG te beschuldigen van een wig te willen drijven tussen HOLT/HOKT en VLUS. Het waren BSG en de vertegenwoordiging van de KUB die reeds in december een vertegenwoordiging van HOLT/HOKT op het interuniversitair overleg hadden uitgenodigd. LOKO heeft toen la-

ten weten dat zij weigerden met HOLT/HOKT te praten. (cf. verslag KRIRA AV van 20 december 91) Ook verschillende vragen van de studenten van de Brusselse universiteiten om afgevaardigden van de VLUS naar de debatten over de herstructurering van VVS te sturen werden genegeerd. Op de uitnodiging van VVS aan LOKO om mee te doen aan de herstructurering werd reeds in het begin van vorig academiejaar negatief gereageerd in de hoop op die manier BSG te isoleren. ("Er is ook een uitnodiging gekomen van VVS om naar de vergadering van de herstructureringscommissie te komen. Gaan we hier op in of niet? Sommigen vinden dat we de deur naar VVS toe moeten openhouden, vooral omdat we anders het risico lopen het BSG te verliezen. Bovendien schijnt het dat men vanuit het VVS een aantal toegevingen wil doen i.v.m. de bezwaren van Leuven. Anderen vinden dat er op dit ogenblik niet moet onderhandeld worden met VVS. Dat was de lijn die vorig jaar bepaald is op de AV. Wanneer het BSG helemaal alleen komt te staan als VVS kunnen ze ook niet al te lang in die geïsoleerde positie blijven staan. Er wordt besloten niet naar de vergadering van de VVS statutencommissie te gaan.", verslag KRIRA bureau van 30 oktober 1991) Op dat ogenblik was er op het interuniversitair overleg overigens totaal nog geen sprake van de universitaire koepel of VLUS, wat de stelling van BSG bewijst dat LOKO inderdaad de besprekingen over de vertegenwoordiging van de studenten in de VLIR heeft misbruikt.

BSG heeft inderdaad haar standpunten actief verdedigd aangezien er, vooral met het oog op het Memorandum on Higher Education in the European Community dat een grotere katastrophe voor het hoger onderwijs is dan het dekret Coens (en waarvoor Hywell Ceri Jones in Leuven nota bene een eredoctoraat heeft gekregen!), een sterke studentenvertegenwoordiging in Vlaanderen noodzakelijk is. Er is echter een verschil tussen het trachten overreden met argumenten en manipulatie. BSG heeft zich nooit ingelaten met de interne politiek van andere overkoepelingen. LOKO heeft dit zowel in Gent - via Dirk De Meulemeester, toenmalig voorzitter ad interim van de Gentse Studenten Raad, huidige voorzitter van de VLUS en persoonlijke tegenstander van VVS (cf. verslag KRIRA bureau van 23 oktober 1991, "Gent beslist donderdag of ze al dan niet in het VVS blijven. De stemming zou door al het gelobby reeds bepaald zijn. Gent zal hoogstwaarschijnlijk het VVS verlaten.", ver-

slag KRIRA bureau van 27 november 1991) - als in Antwerpen en Brussel gedaan. ("We kunnen eventueel andere mensen van het BSG contacteren die niet onmiddellijk aanhanger van het VVS zijn en aan hen ons standpunt bekend maken.", verslag KRIRA AV van 22 november 1991) Dit laatste citaat lijkt erop te wijzen dat LOKO twijfelde aan het mandaat van de vertegenwoordigers van het BSG en op een onbegrip inzake de interne structuur van onze organisatie. Overigens is de toestand binnen de VLUS niet zo rooskleurig als ze wordt voorgesteld. De eerste twee vergaderingen van de VLUS zijn niet kunnen doorgaan omdat niet eens de helft van de aangesloten universiteiten er aanwezig waren. Op de daaropvolgende vergadering was de voorzitter van de VLUS zelf niet aanwezig of op de hoogte van de vergadering. De KUB is enkel lid van de VLUS op voorwaarde dat deze toetreedt tot de VVS. Ook de studenten van de UIA wensen toe te treden tot VVS. ("Op het moment dat U dit leest zal STUWER waarschijnlijk deel uitmaken van de Vlaamse universitaire koepel die (hopelijk) dan zal ingevoegd zijn bij de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) naast HOKT en HOLT.", Stuweringblad nummer 11) De vertegenwoordigers van RUCA worden door LOKO zelf als niet-representatief beschouwd. ("Unfac: Deze mensen zijn niet representatief, noch bevoegd voor de te behandelen materies.", verslag gesprek met Antwerpen over een Vlaamse koepel) De vertegenwoordigers van Gent zijn zeer verdeeld over de VLUS, die vooral door de "konseratieve fractie" geteund wordt.

Door op deze wijze te handelen speelt LOKO bewust of onbewust mee in het spel van hun rektor ("Te veel gesprekken met de rector zijn niet zonder gevaar. Er wordt besloten het bij een telefoongesprek te houden", verslag KRIRA Bureau 30 oktober 1991. "Er is goed nieuws: Dillemaans heeft op het diner gezegd dat we in de VLIR commissies zitten.", verslag KRIRA Bureau 27 november 1991), de Europese Commissie, de industrie en verschillende obscure belangengroepen. Het is duidelijk dat dit geenszins in het voordeel van de studenten, ook niet in dat van de Leuvense studenten, is.

Aangezien uit haar eigen verslagen duidelijk blijkt dat er een verschil is tussen wat LOKO doet en zegt, zijn de felicitaties en bedankjes van Wim Desloovere in zijn lezersbrief in VETO 28 aan zijn vriend Wim Peeters omwille van zijn "objectieve verslaggeving" zeer merkwaardig. Wie manipuleert wie?

Koen Lefever.

Gehoord op het gras voor 't KK ...

- Zou de VUB het Opus Dei niet kunnen vragen om de bouw van nieuwe koten te sponsoren?
- Of anders aan de Loge?
- Ha ja, Lupus Dei...

* Stud.: Maar...in de wetenschappen zijn die er wel bijna altijd hoor, kan...

* Secr.: Schrijft U zich dan maar in in de wetenschappen juffrouw

Het faculteitssecretariaat van L&W is voor zover wij weten het enige aan de VUB dat een aparte ingang voor studenten heeft die overigens meestal gesloten is. De praktijk van de "spreekuren" (zo minimaal mogelijk van de goodwill van de prof in kwestie) is trouwens in de gehele Humane Wetenschappen ruim verspreid. Is het niet vreemd juist in deze faculteiten een zo neerbuigende houding tegenover de studenten aan te treffen, houding die wel contrasteert met de veel vrijere en volwassener omgang die in zogenaamde hardere faculteiten mogelijk is?

Politiek commentaar van een eerste kannerij Communicatie in de Cafeteria :
"Je kunt toch niet ontkennen dat er een discrepantie bestaat tussen de kloof en de burger..."

Een bijkomende stelling uit een proefschrift, gepubliceerd in NRC Handelsblad van 16 mei:

Gezien het feit dat uit recent (statistisch) onderzoek is gebleken dat "maatschappelijk geslaagde vrouwen" een voorkeur hebben voor zoetheid, moet het als positieve discriminatie worden aangemerkt wanneer docenten het snoepen tijdens colleges slechts selectief toestaan.

Roelof Kuiper, Vrije Universiteit Amsterdam.

Gelezen... Verder de gebruikelijke bloedbaden aan de Leuvense Alma Mater, waar wij mee leren leven. Soms heb je het gevoel dat Leuven in Joegoslavië ligt. Wordt het geen tijd voor enig KULPabiliseren? (uit Panorama-De Post van 15 mei)

De Moeial

Tweewekelijks studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel, in samenwerking met BSG, Dienst Cultuur en Studiekring Vrij Onderzoek

Adres
De Moeial
Gebouw Y
Pleinlaan 2 1050 Brussel
Tel. 02 641 23 38

Coördinator
Kann Verelst

Redactie
John De Coninck, Johan Vansintjan, Koen Lefever, Kann Verelst, David Roofthoofd, Paz, Koen Vandendurpel, Sami Amra, Anna Van Wijpsberghe, Rudi Bettens, Jurgen Oste

Medewerkers
Edwin Hacken, Frank Bolata, Geert Acke, Marc

Illustraties
Elisabeth van Son, Edwin Hacken, Rudi Bettens, Wim Castermans, Theo, archief

Verantwoordelijke uitgever
Geert Baetens
Pleinlaan 2
1050 Brussel

De redactie is niet verantwoordelijk voor artikelen van VO en BSG.

Deadline Moeial, volgend jaar ergens

Redactie-
vergaderingen :
elke woensdag om
19u00,
Moeial-lokaal,
gebouw Y

Dixit

Een zonnige zomermorgen op het decanaat van L&W

Hoewel de arrogantie van het personeel van het faculteitssecretariaat van de Letteren en Wijsbegeerte spreekwoordelijk is op deze campus, willen wij u volgend recent staaltje toch niet onthouden:

* Secretariaat: Jaaaar, juffrouw U moet hier niet zomaar komen kloppen, de decaan heeft veel werk U denkt toch niet dat die tijd heeft om zich bezig te houden met studenten. Er zijn toch proffen.

* Student: Er is hier al heel de week niemand.

* Secr.: Het is vakantie (nvdr: 22 mei!, vlak voor de zittijd); een prof mag toch ook wel eens vakantie hebben.

* Stud. Maar tijdens het academiejaar hebben alle proffen en assistenten ook maar een spreekuur van maximum 2,5 h per week.

* Secr. Ja, die moeten al kolleges geven

Exit